National Library
Bibliothèque Nationale
JUIN JUNE 9 1977

B163/n/10/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editoral Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx ,N.Y. 10466; Chicago — Editor A. LAMBERTS, P.O. Zox 1890, Chicago, Ill. 60690, U.S.A.; California—Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 22 SESTDIENA, 1977. GADA 4. JŪNIJS 27. GADS SATURDAY, JUNE 4, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Atkal Vidējie austrumi

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Šoreiz ļausim prezidentam Džimijam Kārteram atpūtā pavadīt piecas vai sešas dienas saulainās Džordžijas dienvidos. Savā pirmajā atvaļinājuma dienā Kārters vēl paspēja izvadīt savu dzīvesbiedri Rosalīnu diplomātiskā misijā, kuŗā ASV pirmā lēdija trīspadsmit dienās apciemos Jamaiku, Kostariku, Ekvadoru, Perū, Braziliju, Kolumbiju un Venecuelu. Kas īsteni uzticēts Rosalīnai šajā nenoliedzami svarīgajā diplomātiskajā ekskursijā? Nav ticams, ka Kārters šim ceļojumam piekritis, lai apmierinātu Rosalīnas personiskās ambīcijas. Pats Kārters izteicies, ka pēc viņa dzīvesbiedres atgriešanās drīzumā uzlabošoties diplomātiskās attieksmes ar Kubu. Vai Rosalīna pieminēto valstu politiķiem mēģinās izskaidrot, kā un kādēļ Vašingtona pēkšņi izšķīrusies mainīt savu līdzšinējo nostāju pret Kubas diktātoru Kastro?

Nav jāaizmirst, ka citā pasaules malā Abesīnijā vismaz 500 militārie politiskie „misionāri" palīdz radikālai marksistu valdībai tikt galā ar politisko opoziciju. ASV diplomātiskā pārstāvniecība Adisabebā pārtraukusi darbību. Amerikāņu diplomāti no Abesīnijas ir vienkārši padzīti. Ārlietu ministrija šo abesīniešu tagadējo diktātoru bezkaunību nosoda un ir sacēlusi trauksmi. Kā lai izskaidro, ka ASV īpašais sūtnis Apvienotajās Nācijās Andrjū Jangs no savas puses deklarējis, ka kubiešu klātiene Abesīnijā pārtraukšot asins izliešanu. To pašu viņš vēl nesen teica par kubiešiem Angolā.

Tanī pašā laikā ārpolitiskā laukā gauži maz kompetentais viceprezidents Mondēls Kārtera uzdevumā mēģina atrast formulu Rodēzijas un Dienvidafrikas problēmu atrisināšanai. Mondēla uzdevums ir nepateicīgs, ja ņem vērā, ka droši vien Melnā kontinenta revolūcionāri tam uzspiedīs rasista zīmogu. Un tā, kamēr Kārters kopā ar savu jaunāko ģimenes atvasīti meitiņu Emiju mēģina makšķerējot atpūtināt nervus, tieši starptautiskā laukā klimats nesola nekādu stabilitāti.

SALT sarunas Vēnsa un Gromiko starpā vēl nav pilnīgi apraktas. Amerikāņu militārie lietpratēji uz šīm sarunām nekādas rožainas cerības neliek. Kārters nupat izteicies, ka viņš vēl neesot galīgi atmetis cerību šoruden vaigu vaigā satikties ar Pad. savienības komūnistu partijas ģenerālsekretāru Leonīdu Brežņevu. Acīm redzot prezidents ir pārliecināts, ka viņš ar savu personisko šarmu varēs labāk ietekmēt Brežņevu nekā viņa ārlietu ministrs to spējis ar Brežņeva uzticības vīru Gromiko. Var gadīties, ka šīs Kārtera cerības nepiepildās. Šajā mēnesī Maskavā sanāk Augstākās padomes sesija — Pad. savienības pseudoparlaments. Šī teātrālā uzveduma ietvaros komūnistu partijas izraudzītie mazākie funkcionāri vienprātīgi apstiprinās visas politbiroja propozicijas. Šoreiz tajās var ietilpt arī nozīmīgas pārmaiņas ne vien administrātīvā aparātā, bet arī faktiskās valdošās kliķes — kompartijas politbiroja sastāvā.

Vilka pases iedošanai līdzšinējam politbiroja loceklim Podgornijam šajā sesijā sekos viņa atbrīvošana no valsts prezidenta pienākumiem. Brežņeva uzticības vīra Konstantīna Rusakova iecelšanu partijas sekretāriātā galvenā sakarnieka lomā ar citu zemju komūnistu partijām var uzskatīt par pierādījumu izpildvaras tālākai koncentrācijai Brežņeva rokās. Tā ir raksturīga Pad. savienības komūnistiskās iekārtas parādība, ka visas formāli deklarētās kollektīvās valdīšanas beidzas ar visas varas kocentrēšanos viena vīra rokās. Šobrīd tas vēl ir Brežņevs. Var gadīties, ka Augstākā padome „paaugstina" premjēru Kosīginu līdz valsts prezidenta amatam, tādējādi atbrīvojot ministru prezidenta vietu pašam Brežņevam. Tādā gadījumā Brežņeva rokās atrastos ne vien partijas, bet arī valsts administrācijas pilnīga kontrole

No otras puses jāņem vērā Brežņeva nestabillais veselības stāvoklis. Izejot no tā, iespējams, ka Brežņevs labprātīgi nokāpj no Sarkanās imperijas valdnieka troņa. Brežņeva valdīšanas gadi nebūt nav bijuši nepārtrauktu panākumu periods. Kremļa vasaļvalstīs, tāpat kā pašā Pad. savienībā, saimnieciskā produkcija nav neko uz-

(Turpinājums 20. lp.)

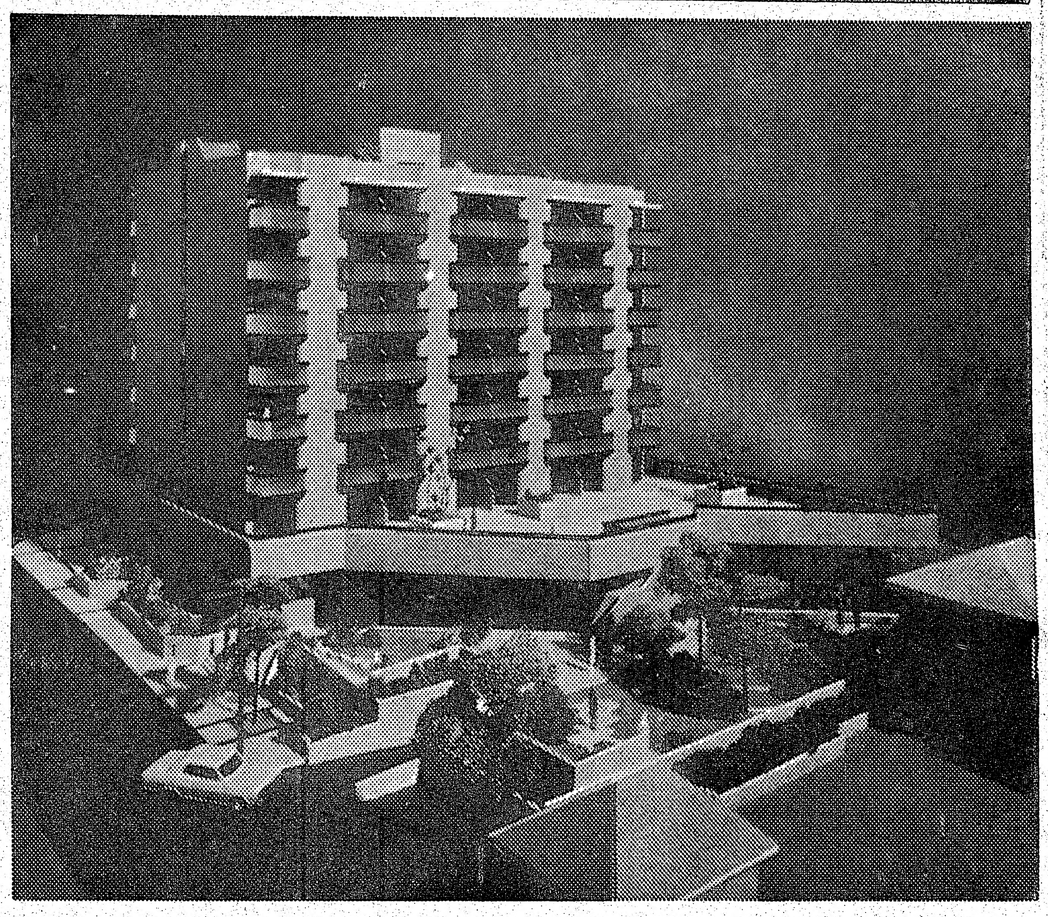

Latviešu pensionāriem Toronto beidzot būs savs normētās īres dzīvokļu nams. Augšējā attēlā redzams pensionāru nama modelis. Centrs atradīsies starp Atlas Ave. pa labi un Winona Dr. pa kreisi, ar frontālo pusi uz Eglintonu. Skatā no aizmugures redzami košumkrūmi, kā arī siltumnīca un iebrauktuve pazemes garāžā. Paredzēts arī jumta dārzs. Cadillac Fairview būvfirmas uzdevumā celtni projektējis architektu birojs Ernest Annau.

Foto: Panda Associates

Jāceļ gaismā visi Pad. sav. pārkāpumi

LNAK DARBA SESIJA LATVIEŠU NAMĀ TORONTO

LNAK šīgada padomes sesijā ierosināja sasaukt Toronto īpašu LNAK darba sesiju, lai vāktu materiālus Belgradas konferencei par cilvēka tiesību pārkāpumiem Pad. savienībā. Šāda sanāksme notika 25. maijā Latviešu namā politiskās informācijas nozares vadītāja Dr. L. Luksa vadībā, ierodoties 40 dalībniekiem, to vidū arī LNAK valdes priekšsēdim T. Kronbergam, padomes priekšsēdim V. Upeslācim, DV Kanadas valdes priekšsēdim V. Plūdonim un citiem pārstāvjiem. Dr. L. Lukss informēja par 14. jūnija aizvesto baltiešu atceres aktu, kas šogad būs saistīts ar Belgradas konferenci, kuŗā izvērtēs, kā iedzīvināta Helsinku vienošanās cilvēka tiesību aizsargāšanā, ko līdzparakstījusi arī pati Pad. savienība.

PBLA vāc ziņas par 1941. gada 14. jūnijā un vēlāk deportēto cilvēku likteņiem. Arī Kanadā notiek šādu apsūdzības materiālu vākšana, ko veic septiņu nāciju grupa, ieskaitot arī baltiešus. Kopš Helsinku dokumentu pārrakstīšanas stāvoklis cilvēka tiesību jautājumā nav uzlabojies, bet pat pasliktinājies, kā tas bijis šķirto ģimeņu apvienošanā un vīzu izsniegšanā radu un draugu apciemojumiem brīvajā pasaulē. Pad. savienība nervozē par cilvēka tiesību jautājumu cilāšanu. Tāpēc ļoti svarīgi, lai apsūdzības par cilvēka tiesību pārkāpumiem būtu lielākā skaitā, dokumentējot liecības.

Toronto Royal York viesnīcā 8. jūnijā paredzēta septiņu nāciju pārstāvju satikšanās ar Kanadas delegācijas locekļiem par Helsinku dokumenta trim punktiem, tā sauktajiem groziem, kuŗos ietvertas arī tautu pašnoteikšanās tiesības. Sakarā ar Belgradas konferenci Dr. L. Lukss nolasīja vēstuļu paraugus, ko latviešu sabiedrība varētu sūtīt Kanadas ārlietu ministram Donaldam Džemisonam, bet norakstus vēlēšanu iecirkņu deputātiem. Vēstuļu paraugu varēs saņemt no vietējām organizācijām. Iespējama arī sludinājuma ievietošana kādā lielākā kanadiešu laikrakstā par Helsinku dokumentā paredzētām cilvēka tiesībām, lai noskaņotu sabiedrisko domu pret šo tiesību pārkāpumiem. Pirms Belgradas konferences iespējamas arī attiecīgas demonstrācijas. Vēstuļu akcija steidzināma vēl pirms Belgradas sagatavošanas konferences jūnijā, kur izlems vēlākās atskaites konferences darba plānu. Tāpēc svarīgi, lai šinī konferencē apspriestu visus Pad. savienības pārkāpumus pret cilvēka tiesībām.

Kanadas federālā parlamenta loceklis Aleksanders, kas iestājies par apspiesto tautu tiesībām, nosūtījis Pad. savienības konsulam Otavā vēstuli par Gunāra Rodes atbrīvošanu. Rodem ieslodzījuma termiņš Vladislava cietumā izbeidzās jau 20. maijā, bet par viņa atbrīvošanu vēl nekas nav kluvis zināms. Atbildē, ko rakstījis kāds padomju sūtniecības ierēdnis, Rode nemaz nav pieminēts, bet tā vietā plaši runāts par „samaksātiem aģentiem", „piekto kolonnu" un tamlīdzīgiem izdomājumiem, neatbildot uz tiešo jautājumu. Pad. savienībai pašai esot sava „iekšēja brīvība" un „cilvēka tiesības", nepa-

(Turpinājums 20. lp.)

Gatavojieties **jaunatnes un sporta dienām** SIDRABENĒ

11. jūnijā — dienā sporta vienību sacensības, pl. 6 vakarā — UGUNSKURS, vad. A. Leja.

Piedalās: *Daugaviņas 50 dejotāji. Solo — dueti — trio — A. Liepiņa, M. Bērziņa, V. Brants, N. Batraks un M. Ķuze.*

12. jūnijā — *SVĒTBRĪDIS brīvdabas baznīcā.* *VIEGLATLĒTIKA*

Visus ielūdz DV un LSAK

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 4. JŪNIJS 22 NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 29 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

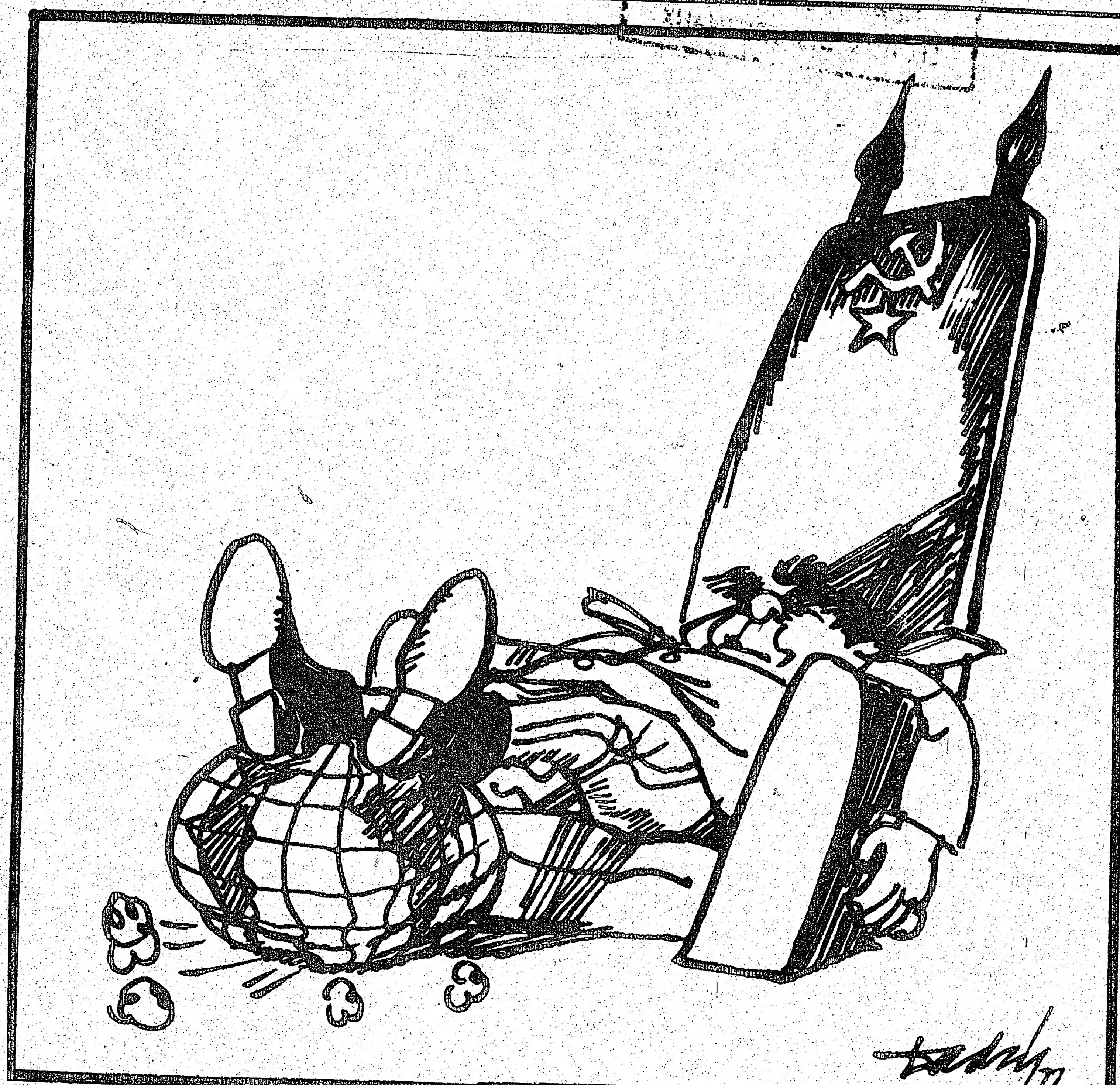

Pēc Podgornija padzīšanas Brežņevs tagad jūtas kā vienīgais sarkanais cars.

Inta Purva,
LNAK kultūras nozares vadītāja

Valoda - tautas vienotāja

Mūsu kultūras saglāšanas politika vien tagad vairs neattaisnojas, bet jācenšas stimulēt arī kultūras jaunradi. Visas pastāvošās kultūras mainās, pārveidojas, jo laikmeta mijiedirbē veidojas arī pats garīgais cilvēks.. Jaunrade tāpēc ir mūsu kultūras atslēga. Kultūras jaunrade okupētajā Latvijā atrodas traģiskā fazē. Vairāk nekā 30 gadus kontrolētā un ierobežotā kultūras jaunrade tur iekļautu okupācijas varas priekšrakstos un attālināta no visa, kas brīvajā pasaulē šai laikā radīts.

Ja okupācijas sākumā vēl varēja saglabāties Latvijas neatkarības gados gūtā rietumu pasaules ietekme saskarē ar tās kultūru, tad tagad latviešu tautas jaunrade atrodas noslēgtā telpā, kur to baro ar austrumu iespaidiem, nežēlīgi iznīdējot visu, kas nesaskan ar padomju kultūras politiku. Pasaulslavenās antropologes Margaretas Mīdas konstatējums par valstīm aiz dzelzs aizkara ir gaužam bēdīgs. Stāvoklim nemainoties, pēc simt gadiem antropologi šīs zemes pētīs, līdzīgi kā tagad pētī primitīvās ciltis, kam nav bijusi saskare ar civilizāciju.

Naīvs un zinātniski nepamatots tāpēc ir uzskats, ka latviešu kultūras jaurade tagad var notikt tikai Latvijā. Latvijas kultūras rītdiena slēpjas apstāklī, cik labi mēs nākotnē pratīsim attīrīt pelavas no graudiem, kas auguši gan Latvijas zemē, gan rietumu kultūras iespaidā, kā mēs pratīsim šīs divas jaunrades apvienot, jo tautas vienotība sakņojas tās kultūras vienotībā.

Ka mūsu darbs kultūras laukā ir ļoti nepatīkams un pat bīstams okupantu ideoloģijai, skaidri redzams redakcijā, kas izpaužas iznīcinošā kritikā par visu, kas radīts šaipus dzelzs aizkara. Izņēmums ir dažu atsevišķu individu darbi, kas guvuši uzticību komūnistu partijas acīs un tiek izmantoti propagandai.

Kā mazai tautai mums grūti cerēt uz mūsu jaunrades kvantitāti, tāpēc mums jo vairāk jābūt paškritikai un jādod iespējami augstas kvalitātes darbi. Ja kādam no mūsu kultūras radītājiem Dievs piešķīris varēšanu, tad mūsu sabiedrības un katra latviešu pienākums šos cilvēkus atbalstīt. Katra pozitīva ievirze, kas pauž latviešu tautas un Latvijas vārdu, nes svētību mums visiem. Ir nožēlojami un mazīski, ja dažkārt skaudības vai personisku iemeslu dēļ cenšamies noniecināt radītās vērtības, tā kļūstot garīgi nabagāki. Laikmeta situācija katram darbam uzliek arī morālu pienākumu. Mums trūkst ugunsvārdu, kas liek sirdīm degt — mākslas darbu, kas ne tikai rada daiļuma izjūtu, bet modina arī cīņas garu. Diemžēl, šādu saucēju mums nav daudz. Tie nāk, kā saka, tikai par simt gadiem reizi. Tāpēc kopsim katru jaunu asnu mūsu kultūras druvā, cerībā, kas no tā varēs izaugt stiprs mūsu tautas koks.

Kultūras jaunradei, ja to vēlamies izkopt visā pilnībā, nepieciešamais priekšnoteikums, protams, ir valoda. Daudzkultūras padomes ieteikumu atkārtoti mudināta, arī Kanadas valdība valodu veicināšanai piegriezusi lielu vērību. Līdzekļu piešķīrumiem dažādiem kultūrāliem pasākumiem nākotnē lielā mērā ņems vērā tieši valodas mācīšanas mērauklu. Šo iespēju nedrīkstam aizmirst neizmantotu. Ļoti daudz mūsu pašu ziedotos līdzekļus tagad izlietojam skolēnu valodas mācīšanai. Līdztekus tiem mēs nedrīkstam aizmirst arī valdības piedāvātās iespējas.

Mēs nevaram iemācīt valodu, ja sakām tikai: tev jāmācās runāt latviski! Tas bērnā radīs dabisku pretestību pret visu uzspiesto. Vecākiem jārada apstākļi, kas bērnā rada apziņu par valodas prašanas nepieciešamību. Bērnu un jauniešu nodarbībās konsekventi būtu runājama tikai latviešu valoda, lai jau no mazatnes bērnā attīstītu piederības sajūtu, kuŗas komunikācijas veids atšķiŗas no apkārtnes, kuŗā bērns dzīvo. Jauniešu vadītājiem vasaras nometnēs, tautas deju grupās un citur nebūtu jāpievienojas kāda latviešu valodas nepratēju situācijai, bet jārāda, ka piederēt pie latviski runājošas grupas ir privilēģija, kas prasa apgūt valodas zināšanas.

Valodas jautājumā mums jābūt absolūti konsekventiem līdz galam, kaut arī dažkārt tas sāpētu. Tikai paturot labu latviešu valodu, mēs varam cerēt uz jauniem pienesumiem mūsu kultūras laukā, uz saliedētu un garīgi stipru latviešu tautas daļu ārpus Latvijas. Valoda un mūsu senču gara mantojums ir laipa, ko varam pārmest visām nesaskaņu plaisām. Tā mūs saista un vieno, vienalga, kāda ceļa gājējs katrs no mums būtu. Zaudējot valodu — zudīsim paši! (Nolasīts LNAK padomes sesijā 1. maijā)

Lasītāju vēstules

VAI DIVAS SKOLAS?

Ja otra pilna laika latviešu vidusskola mums tiešām nepieciešama, tad tikai nacionālpolitiskai audzināšanai. Ka mūsu jaunieši nav sagatavoti pret āziātiski rafinēto šķelšanās politiku, ir jau pierādījies pēdējās saskarēs ar sakaru komitejas sūtītajiem ciemiņiem. Būtu pēdējais laiks sagatavot jauniešus politiskam darbam, kur lieti derētu otrai skolai domātie līdzekļi, bet šis darbs varētu būt apvienots arī ar jau eksistējošām vasaras skolām, 2x2 nometnēm u.c. Būtu arī pēdējais laiks materiāli atbalstīt un koordinēt tos nedaudzos tautiešus, kas ar personiskiem līdzekļiem atmasko komūnistu melu propagandu pasaules presē. Tas mums varētu nest svētīgus augļus.

T. N. Floridā

MEKLĒŠANAS PUTEKĻOS

Kāds no Toronto tautiešiem (K.K.) šī laikraksta lasītāju vēstulēs man pārmet „meklēšanos puteklos'. Ar to man piešķirts pārāk liels gods, kuŗu neuzdrošinos pieņemt. Ikvienā universitātē ir fakultātes, kuŗās sagatavo profesionālus „meklētājus putekļos", ne tikai meklētājus, bet pat dziļu putekļu slāņu rakņātājus. Cik neattīstīta, šaura, vienmuļa un neinteresanta būtu mūsu dzīve, ja šo putekļu meklētāju rezultāti nekuplinātu un neapgaismotu to! Runājot par 1934. g. 15. maija notikumiem pie Tautas nama Rīgā, es tikai uzgriezu savu 77 g. veco„ kompjūteru" uz attiecīgo laiku un tā laika aina man parādījās savā skaidrībā. Tāda paša „meklēšanās putekļos" jau ir arī K.K. rakstā par to pašu notikumu priekš vairāk nekā 40 gadiem. Vai tikai viņam būtu uz to monopoltiesības?

Alberts Ameriks Ontario

POLITISKĀS PARTIJAS

Viens otrs mūsu tautietis aizstāv vienu vai otru politisko partiju, domādams atradis īsto. Mūsu neatkarības atceres dienā ASV katru gadu apliecina, ka mūs saprot un augsti vērtē mūsu brīvības ilgas. Tā tas bijis visu laiku. Jau 30 gadus esam baroti ar „vājām putriņām". Tādēļ naīvi tie tautieši, kas akli krīt par vienas vai otras partijas prezidentu, domādami, ka tikai viņš un neviens cits mūs varētu iecelt saulītē...

V. Augusts Čikagā

ETNISKĀS GRUPAS

Mūsu laikrakstos bieži runājam par etniskajām grupām, etnisko presi un taml. Senie grieķi par „etniķiem" apzīmēja tos, kas neticēja kristietībai. Tātad mēs nevaram būt „etniķi". Pirmo etniķu biedrību Ņujorkas pilsētā 1876. gadā nodibināja Felikss Adlers. Vēlāk etniķu grupas parādījās arī vairākās Eiropas valstīs — Anglijā, Vācijā, Austrijā un Italijā, arī Japānā. Piekritēju etniķiem nav bijis daudz. Lasot latviešu laikrakstus, arī mēs tagad esam sākuši sevi nodēvēt par etnisko grupu... To nevajadzētu darīt.

Valdis Šteinmillers Toronto

MINSTERES ĢIMNAZIJA VAJADZĪGA VISIEM LATVIEŠIEM

Par Minsteres latviešu ģimnaziju jau daudz rakstīts, sevišķi pēc Amerikas latviešu ģimnazijas projekta parādīšanās. Minstere jau tagad cīnās ar skolēnu trūkumu, lai uzturētu vajadzīgo skaitu, kādu prasa vācu iestādes, kas šo latviešu ģimnaziju atbalsta ar ievērojamām naudas summām. Tā ir nauda, kas mūsu labā nāk no citu rokām. Ja skolēnu skaits noslīdēs zem vajadzīgā minima, šis atbalsts mums zudīs un Minsteres ģimnazijas liktenis būs izšķirts. Apgalvojumi, ka Amerikas ģimnazija Minsterei skolēnu skaitu neatraus, nespēj pārliecināt. Var iznākt tā, ka vēloties abas ģimnazijas, mums nebūs vairs nevienas. Projektētā Amerikas latviešu ģimnazija prasīs lielas summas, kas būs jāmaksā pašiem latviešiem, kamēr Minsteres ģimnazijā skola un grāmatas ir par brīvu. Latviešu sabiedrība skolai piemaksā tikai 35.000 vācu markas un internātam 29.400 marku, pārējo sedz vācu valdība. Vācieši nemaksā par internātu tikai aizjūras skolēniem. Šiem skolēniem ceturto daļu no internāta maksas sedz stipendiju fonds — 150 marku mēnesī. 1977. gads izsludināts par Minsteres ģimnazijas gadu. Gādāsim, lai šis gads nebūtu šīs vecākās un pašlaik vienīgās pilna laika latviešu ģimnazijas brīvajā pasaulē pēdējais gads! Minsteres ģimnazija vajadzīga visiem latviešiem, vajadzīga mūsu tautas nākotnei. Par to padomāsim.

T. S. Rietumvācijā

KAS MŪSU TAUTU VISVAIRĀK APDRAUD?

Vienā latviešu daļā, it sevišķi jaunatnē, ieviesies (vai ieviests) uzskats, ka mūsu tautas lielākais ienaidnieks nav komūnisms, bet pati krievu tauta, ka nav jācīnās pret komūnismu, bet pret krieviem, citiem vārdiem, ja mūsu zemē nebūtu krievi, komūnisms nebūtu nemaz tik ļauns, ko rādot dzīve satelītvalstīs. Nav tādēļ jābrīnās, ka daži jaunie latvieši brīvajā pasaulē iestājas par satelīta statusu Latvijā, kas gan praktiski nav iespējams. Kas notiek zemēs, kur tagad iespiedušies komūnisti, nebūdami nemaz krievi, tas netiek ņemts vērā. Pret komūnismu ir jācīnās kā pret ideoloģiju. Vai pašu latviešu komūnisti ir citādi nekā krievu, vai kādas citas tautas komūnisti? Ideoloģija un metodes ir vienas un tās pašas. Dažkārt dzirdam apgalvojumu: Lai arī komūnists, kad tikai latvietis. Kāda gan starpība starp latviešu un krievu čekistu? Cilpa ir visur vienāda, vienalga, kas to rokā tur. Komūnisms savu dabu nav mainījis, vienīgi pa laikam savu taktiku. Vainīgs ir komūnisms, nevis tautas, kuŗām komūnisms ar varu uzspiests.

J. Pauzers Ņujorkā

Gaŗezerā atklāta mākslas krātuvē

Gaŗezerā, 13. darbības vasaru ievadot, 28. maijā atklāja izbūvēto Tautas mākslas krātuvi. Tā būs viena no plašākām tautas mākslas novietnēm trimdā. Idejas tēvs ir daiļamatnieks Osvalds Grīns, bet materiālo devumu celmlauzis Dr. Verners Rūtenbergs sen. Pēc prāvesta J. Turka svētrunas Tautas mākslas krātuvi atklāja padomes priekšsēdis J. Meija, bet ar krātuvi iepazīstināja O. Grīns. Dziedāja Detroitas vanadžu ansamblis A. Kalniņa vadībā.

Par tautas mākslas priekšmetu apzināšanu un sakopošanu rotkalis O. Grīns domāja jau Gaŗezera sākuma gados, bet nebija piemērotu telpu. 1970. gadā Gaŗezera pārvalde uzsāka Tautas mākslas krātuves iekārtošanas darbus, Valdemāra zāles vienā galā izveidojot nelielu stūrīti savākto etnografisko mantu novietošanai. Visus šos 7 gadus krātuve ceļojusi no vienas telpas otrā.

Ar jaunās vidusskolas ēkas izbūvi krātuve ieguvusi piemērotu telpu, tajā iekārtojot attiecīgas vitrīnas un izveidojot piemērotu apgaismojumu. Griestus grezno Fr. Rituma darinātā latviskā lustra. Mākslas krātuve savienota ar trauksmes signāliem pret ielaušanos. Krātuves izbūves darbus veica jaunais saimniecības pārzinis Valdis Ārums.

Pie krātuves iekārtošanas darbiem strādāja Osv. Grīns. Pa novadiem vienkop redzami tērpi, gultas segas, dvieļi, dažādi citi audumi, adījumi, koka griezumi, keramika, darbarīku modeļi u.c. Krātuvē mazāk pārstāvēts Latgales novads, tādēļ iekārtotāji lūdz tautiešu atsaucību — dāvinot, aizdodot vai pārdodot senos Latgales darbus.

„Tautiešu atsaucība Gaŗezera krātuves izveidošanā ir vairāk nekā cildināma. Saņemtie dāvinājumi ne vien bagātina mūsu tautas mantojuma pūru, bet kā atvērta mākslas grāmata stāsta jaunatnei par viņu senču zemi un tautu, un jaunatnes Gaŗezerā ir tik daudz," izteicās krātuves pārzinis O. Grīns. **V. Boķis**

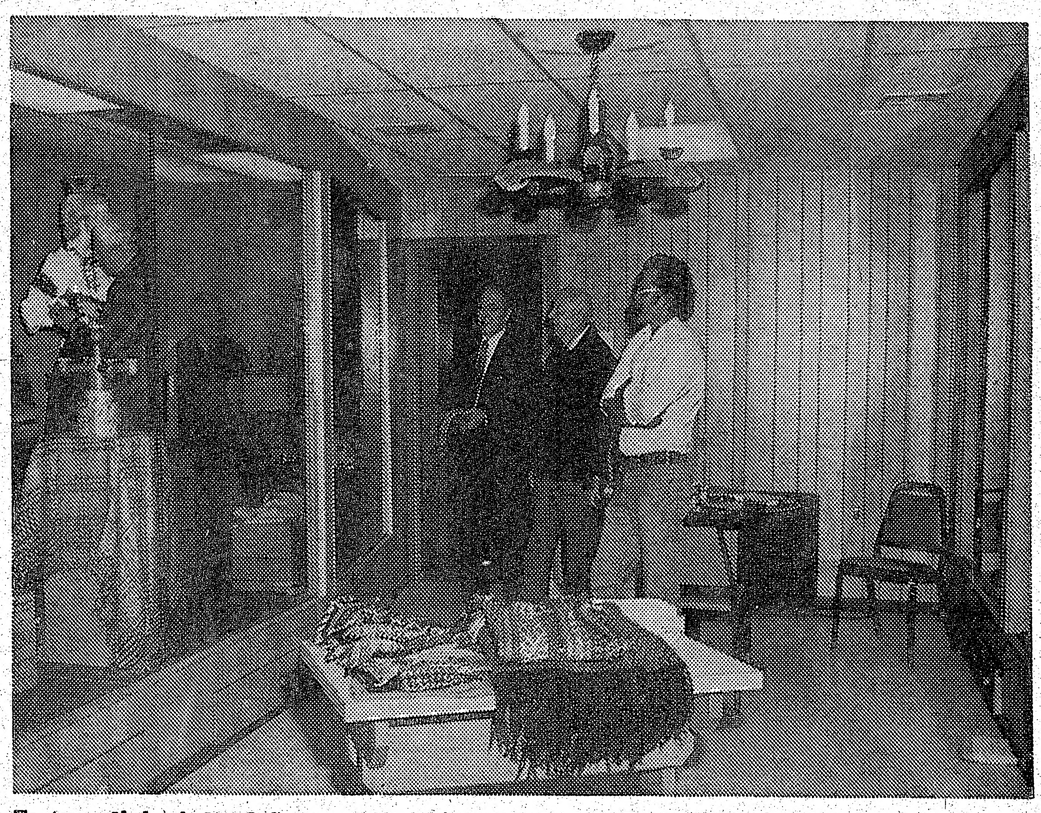

Tautas mākslas krātuvē Gaŗezerā. No kreisās: vicepriekšsēdis V. Miķelsons, prezidents A. Tīdemanis un saimniecības pārzinis A. Ārums. Foto: V. Namatēvs

Mūsu lasītājiem

Ar šo numuru sākam iespiest literāta un erudītā žurnālista Oļģerta Liepiņa mūža atmiņu skicējumu — Tālos atspulgos raugoties. Autors lasītāju iepazīstina ar savu dzimto nostūri Vidzemē, skolas gadu izcilājiem audzinātājiem, plaši sazarojušos ģimenes koku. — Par katru atzaru viņam stāstāma sava vēsture. Jau ar 16 gadiem iestājies Latvijas universitātes tieslietu fakultātē, saistījies darbā laikrakstā Latvis, vēlāk Pēdējā Brīdī, kas viņa vadībā sāka iet pilnīgi jaunus ceļus tolaiku latviešu avīžniecībā. Oļģerts Liepiņš pats šo laikmetu apzīmē par intensīva darba posmu, kad jāapgūst zināšanas dažādās jomās — kultūras, mākslas un politiskā. Šinī atmiņu stāstā mums garām paslīdz ievērojamas personības, skatuves māksla — Mierlauks. Smilģis, tāpat izcili literāti. Vecākajai paaudzei, kas dzīvojusi līdz neatkarīgās Latvijas kultūras dzīves straujajam pulsējumam mūsu metropolē, būs tīkami sastapt daudz iepazītu vai tikai zināmu gara darbinieku. Jaunās generācijas attiecības viscaur vijas romantiska atturība. Atmiņu stāsta autors Oļģerts Liepiņš trimdas gadus vada vientuļi Bostonā. Lai pieminētas tikai dažas no viņa pēdējos gados sarakstītajām grāmatām — Gustavs Vāza trimdā un Stirnas pār kalniem. Savā laikā Bostonā izdeva laikrakstu Amerikas Vēstnesi. Tālajiem atspulgiem viņetį zīmējis mākslinieks Eduards Keišs Torontо.

Redakcija

Oļģerts Liepiņš

BIBLIOGRAFIJA

Pa dejas ceļu 33. un 34. nrs, 1977.g. februāris un aprīlis, 22 un 28 lp. Izdevusi Austrālijas latviešu tautas deju kopa. Redaktors Juris Ruņģis. Ulža Āboliņa un Jāņa Svilāna vāka zīmējumi. Red. adrese: 21 Margaret Street, Roseville, NSW 2069, Australia.

Auseklītis 1977.g. — 12. numurs. Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas izdevums. Skolēnu raksti un zīmējumi. 30 lp.

Ziemeļkalifornijas Apskats 5. (207.) nrs., Ziemeļkalifornijas Latviešu biedrības izdevums. Redaktors Ojārs Celle. 22 lp.

SGB — Studiju Grupu Biļetens, 45. nrs. Par saturu atbild Aivars Ruņģis; redaktori: Inārs Brēdrichs, Valters Nollendorfs un Austris Ruņģis. 10 lp.

Lietuvius Dienos, 4. (173.) nrs., 1977. g. aprīlis. Redaktors Alfonsas A. Milukas. Lietuviešu mēnešraksts Kalifornijā.

Zelta Vārtu Vēstis, 5. nrs. Ziemelkalifornijas ev. lut. draudzes izdevums. Redaktors Arturs Reinvalds. 52 lp.

Latvijas valsts tapšana un suverēnā valsts

Ādolfs Šilde, Latvijas vēsture, 1914.—1940., Daugavas apg. 1976.

Latviešu lasītājiem ir labi pazīstams apgāda Daugava monumentālais Latvijas vēstures izdevums, kura pirmais sējums — Arnolda Švābes sarakstītā un rediģētā Latvijas vēsture 1800. — 1914. g. iznāca 1958. gadā, un pagājušā gadā laists klajā nu jau astotais sējums — Ād. Šildes Latvijas vēsture 1914. — 1940. Ja prof. A. Švābes, E. Dunsdorfa, A. Soekkes, E. Aizsilnieka un A. Johansona sējumi par Latvijas vēsturi, kultūru un saimniecību sniedzas pagātnē līdz 15. g. s., tad prof. Edg. Andersona Latvijas vēsture 1914. — 1920. (1967.) un nu arī Ād. Šildes grāmata atspoguļo visjaunākos notikumus — Latvijas valsts tapšanu Pirmā pasaules kara ugunīs un pēc tam sekojošu Latvijas patstāvības un uzplaukšanas posmu līdz jauno liktenīgo notikumu sākumam Otrā pasaules kara priekšvakarā.

Ād. Šilde pēc savas izglītības ir jurists, bet jau kopš agras jaunības nodarbojies ar vēstures problēmām, trimdas laikā publicējot vairākas grāmatas par aktuālām latviešu tautas problēmām. Dzīvodams Vācijā, viņš izmantojis Eiropas zemju fundamentālās bibliotēkas, valdību iestāžu archīvus, dažādu valodu publicistiku, kā arī Latvijas Saeimas stenogrammas, tādā kārtā veicot loti izcilu pētījumu par Latvijas valsts tapšanu un patstāvības gadiem. Ja prof. E. Andersons savā vēsturē erudīti attēlo politiskos un militāros notikumus no Pirmā pasaules kara sākuma līdz Latvijas neatkarības izcīnai un miera nolīgšanai ar Padomju savienību, tad Ād. Šildes grāmatā karš ir tikai fons, uz kura norisinās latviešu sabiedrisko un kultūras darbinieku cīņas gan ar krievu, gan vācu varām par savas tautas nacionālo pašapziņu un pilnīgu brīvību.

780 lappušu biezajai grāmatai ir četras daļas ar 28 apakšnodaļām, īss atskats par tēloto laikmetu un pielikumi. Pirmajā daļā Nacionālās saliedēšanās un politisko uzskatu sadursmes vienpadsmit nodaļās autors spilgti attēlo latviešu intelligences sākuma svārstīšanos starp nacionālismu un lojālitāti pret Krieviju, līdz beidzot sasniedz saskaņu un iziet cīņā par neatkarīgas Latvijas valsts ideju un izveido Latviešu Pagaidu Nacionālo Padomi. Otrā daļā attēlots Tautas Padomes pirmais darbības posms, tad pēc tagadējā Rīgā dievinātā Ļeņina pavēles lielinieku ielaušanās Latvijā, to terrors Rīgā, Vidzemē un Latgalā. Kad komūnistu un vācu militāristu dēkas ir salauztas, — seko Tautas Padomes organizātoriskais darbs politiskā un kultūrāli sabiedriskā dzīvē.

Grāmatas trešā daļa — Parlamentārisma laiks ir visplašākā, un tajā autors mūs iepazīstina ar Satversmes sapulces un četru saeimu likumdošanas darbu. Tad seko gan konspektīvas, bet labi pārskatāmas un informējošas nodaļas par izglītību, zinātni, baznīcu, kultūras iestādēm, grāmatniecību un presi, mākslas dzīvi, kā arī par sabiedrisko un politisko rosību jaunajā valstī. Vienpadsmitajā nodalā autors visai spilgti, balstoties uz plašiem publicējumiem, gan uz saeimas stenogrammām, parāda parlamentārisma krizi, kas noveda pie 15. maija apvērsuma un K. Ulmaņa autoritātīvās varas, kas turpinās sešus gadus līdz boļševiku pirmajai Latvijas okupācijai.

Ceturtajā un beidzamajā daļā Autoritārā valsts iekārta sešās apakšnodaļās autors ar mierīgu, bet kritisku skatu vērtē un attēlo autoritāro valsts pārvaldi, pilsoņu tiesību ierobežošanu, tiesas, baznīcu, skolas, kultūras dzīvi, organizāciju dzīvi un beidzot neatkarīgās valsts norietu, jo, boļševiku tankiem ielaužoties latviešu zemē, tukšumā aizskanēja vadonības un mūžīgās Latvijas slavināšana, apdzisa nacionālie saukli un pār mūsu zemi nolaidās svešo varu terrors, iznīcība un ilgstoša nebrīvība. Autors ir kritisks pret K. Ulmaņa un viņa balstītāju rīcību, kaut arī atzīst, ka daži nacionālās dzīves pasākumi cēla latviešu pašapziņu. Bet šī „nacionālā pašapziņa saņēma smagu triecienu, kad valdība, atstādama tautu pilnīgā neziņā par reālajām briesmām, kas Latvijai draudēja, pieņēma Maskavas ultimātu un ārēji draudzīgi ielaida zemē ienaidnieka spēkus" (690.).

Lai šī grāmata taptu, autors strādājis vairākus gadus. Viņš rūpīgi krājis materiālus, izmantojis neskaitāmus publicētus un nepublicētus avotus, tos rūpīgi izvērtējis un saliedējis veselā vienībā, sniegdams skaidru, labi pārskatāmu ainavu par Latvijas tapšanu, par tās izaugšanu un acīm redzamiem sasniegumiem visās dzīves nozarēs un beigās šīs skaistās dzīves bojā eju, svešām varām okupējot mūsu zemi. Daudziem no mums, kas līdz ar autoru bijām izauguši brīvajā dzimtenē un bijām sākuši tanī laist organiskas saknes, būs dārga un tuva katra lappuse šai grāmatā, bet arī jaunā paaudze to lasīs ar interesi un no tās mācīsies pazīt savu vecāku dzimteni, kas 20 gadus bija brīva un kurai atkal jākļūst brīvai.

Atzīmējama autora zinātniskā rutina, rama, mierīga pieeja tematam, objektīva faktu izvērtēšana un to saliedēšana raitā vēstījumā. Agrak dzirdēti pārmetumi, ka latviešu vēsturnieki Latgales novada vēsturi ietvērusi tikai vienā lappusē. Ād. Šildes grāmatā Latgales problēma vijas visai grāmatai cauri, un viņš atzīst, ka latgaļi pirmie meklēja iespēju apvienoties ar pārējiem novadiem ne tikai autonomā, bet brīvā, neatkarīgā Latvijā.

Grāmatas vērtību papildina vērtīgie pielikumi; tajos atrodami Latvijas republikas satversmes sapulces un visu saeimu deputātu vārdus un sadalījumu pēc frakcijām. Grāmatas beigās pievienoti arī izmantotie avoti un literātūra, kā arī lietu un personu (diemžēl, ne pilnīgi) rādītāji, tāpat attēlu saraksts un angliskais satura rādītājs. Grāmata, kā parasti, iespiesta uz laba papīra Normunda Hartmaņa grafiskā apdarē.

Prof. H. Tichovskis

DV ASV delegātu sapulce un vanadžu salidojums Filadelfijā. Augšējā attēlā DV 27. sapulces darba sēde. Pie prezidija galda: vicepriekšsēdis E. Brolis, vicepriekšs. P. Gavars, DV ASV valdes priekšsēdis J. Lācis, sapulces vadītājs K. Ķuzulis, PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners, ALA priekšsēdis J. Riekstiņš un sekretārs R. Līdums. Daži no viņiem daļēji aizsegti. Apakšējā attēlā vanadžu 23. salidojuma dalībnieces. Otrā no kreisās Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša, trešā — ASV vanadžu priekšniece Anita Utināne.

Foto: J. Odumiņš

Skolotājas novēlējums ģimnazijai

LCK VĀCIJĀ IEGUVUSI LĒMAŅA FILMU ARCHĪVU

Latviešu centrālās komitejas sēdē Minsterē 20. un 21. maijā izvērtēja LCK saimniecību, atsevišķo nozaru darbību un Minsteres latviešu ģimnazijas pašreizējo stāvokli. Sēdē piedalījās visi LCK locekļi, skolas direktors un vicedirektors, arī skolēnu internāta Rīga vadītājs.

Izglītības nozares vadītājs M. Lizdiks pastāstīja par skolas direktora un skolotāju meklēšanu ar aicinājumiem mūsu laikrakstos un arī tiešās sarakstēs. Kaut daži kadnidāti pieteikušies, nolēma meklēšanu turpināt. Ar šī mācību gada beigām skolā darbu atstās vicedirektors A. Straubergs, bet direktors Silkalns paliek vēl vienu gadu, līdz 1977./78. mācību gada beigām. Taču viņa aizstājējs jāsameklē laikus. Pārrunās izskanēja izbrīns par mazo kandidātu skaitu — kādā vācu skolā līdzīgā gadījumā būtu pieteicies vismaz ducis kandidātu. Atzina, ka nevilina ne samērā labais atalgojums, ne arī iespēja audzināt jaunos latviešus. Strādāt Minsteres ģimnazijā nav nekāds upuris, kā tas dažkārt dzirdams.

LCK priekšsēdis Cipulis iepazīstināja ar internāta un skolas kurātorijas sēžu gaitu nedēļu iepriekš. Internāta budžets 1976. g. sasniedzis 700.000 vācu marku. Budžetā bijis tikai 5000 marku iztrūkums, tāpēc ka tas aplēsts 77 skolēniem, bet gada beigās skolēnu skaits internātā bija par 10 samazinājies.

Skolas kurātorijas sēdē pirmo reizi piedalījās Bonnas ministrijas pārstāvis Dr. Geislers un Minsteres pilsētas skolu padomnieks Jansens. Abi visās skolas problēmās iedziļinājās lietišķīgi un deva arī padomus. Skolas budžets pilnīgi nodrošināts, arī paredzētie algu pielikumi skolotājiem.

Vicedirektors A. Straubergs paziņoja, ka tikko saņemts nesen Austrālijā 89 gadu vecumā mirušās skolotājas Tiltas 29.946 marku lielais novēlējums. Testamentā skolotāja šo summu novēlējusi čaklo un trūcīgo skolēnu atbalstam, arī citām skolas vajadzībām. Skolas vadība vienojusies daļu novēlējuma izlietot īpašai skolotājas Tiltas stipendijai, ko piešķirs kādam čaklākajam skolēnam.

Skolēni gatavojas 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku jaunatnes rītam Londonā. Skolotājs P. Purmalis gatavo dziesmu svētku izstādei skolas stendu, tāpat kā Kanadas latviešu dziesmu svētkiem pērn Toronto.

Internāta vadītājs I. Balodis iepazīstināja ar tikko izdoto reklāmas brošūru — MLĢ 77. Tā pa daļai jau izplatīta, bet ja vajadzēs, dažus simtus vēl iespiedīs. Vasaras brīvlaikā internātā var uzņemt caurbraucēju ģimenes ar bērniem, kas dažas dienas būtu nodomājušas uzturēties Minsterē.

Kultūras nozares vadītājs J. Ķiploks, kas ir arī 4. Eiropas latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas loceklis, žēlojās, ka radušies traucējumi biļešu pārdošanā Vācijā, minot rīcības komitejas Londonā nenoteiktību. Otrās latviešu dziesmu dienas Vācijā paredzētas 1978. gadā. Vācijas latviešu kori gatavojas piedalīties arī ASV dziesmu svētkos nākamvasar Bostonā.

(Turpinājums 12. lp.)

LONDONA

Tradicionālo DV mednieku un makšķernieku sekcijas Zaķu balli Londonā ar īsu uzrunu atklāja sekcijas vadītājs T. Bērziņš, pasniedzot I. Dambeniekam, J. Tesvinam un O. Zeram DV KV sporta medaļu par novelniem šaušanā ar mazkalibra šauteni. O. Zers arī iepriekšējā gadā ir otrās vietas ieguvējs Kanadas DV šaušanas sacensībās ar mazkalibra šauteni; viņš saņēma DV KV sporta medaļu arī kā aktīvākais mednieks un makšķernieks. Makšķerēšanas sportā aizvadītā sezonā veiksmīgākais bija P. Laipnieks, iegūstot vanadžu kopas dāvāto celojošo balvu, tāpat Guntis Brikmanis. Balvu, ledus cērtamo rīku, saņēma A. Silnieks. Deju starpbrīdī vakaru ar dziesmām kuplināja jauniešu grupa no Otavas: Anda Sprūdža, Nora Stirāja un Roberts Stirājs. Par Mežsarga meitiņu šogad ievēlēja Noru Stirāju no Otavas. Sarīkojumā satikās divi dabas bagātību ministrijas ierēdņi — Ojārs Stirājs un kanadietis Londonas rajonā Džordžs Ričards. Loterijā izlozēja daudz laimestu. B-ns.

Izveidojams informācijas centrs

DV KV SĒDE TORONTO

Sēdi 28. maijā DV namā atklāja priekšsēdis V. Plūdons, ar klusuma brīdi pieminot mūžībā aizgājušos biedrus Matildi Purmalu, Emmu Minkēvicu un Voldemāru Grāveli.

A. Ancāna un A. Čivžeļa iesniegumu pieņēma zināšanai. Priekšsēdis V. Plūdons piedalījies 30. aprīlī LNAK padomes sesijā un runājis par Patiesības fondu. Vēl turpinās sarunas ar DV vīru kori Kanadā par dažu plašu fonda jautājumu atrisināšanu. Piedalījies arī Ročestras nodaļas 25 g. atcerē un apsveicis no Kanadas vanagu saimes. Piedalījies arī politisko darbinieku sanāksmē Latviešu namā Toronto 25. maijā un ziņoja par DV ASV delegātu sanāksmes norisi Filadelfijā.

Kanadas vanadžu priekšniece I. Breikša piedalījusies LNAK sesijā un DV ASV vanadžu salidojumā Filadelfijā. Strādā pie iecerētās pavāru grāmatas.

Jaunatnes daļas vad. Dr. V. Gulēns piedalās jaun. dziesmu svētku rīkošanā Ročestrā, kas notiks rudenī. Toronto noorganizēts jauniešu koris Vizmas Maksiņas un Maijas Barušas vadībā.

Belgradas konferences laikā dažādos pasākumos paredzēta arī jaunatnes iesaistīšana.

Ārējās informācijas daļas vad. P. Vasariņš sagatavojis 14. jūnija ziedojumu akciju. Nodalām izsūtītas aptaujas lapas par komūnistu varas nogalināto Latvijas pavalstnieku apzināšanu. Viņš lūdzis nodaļu priekšniekus personiski atbalstīt 14. jūnija akciju un Patiesības fondu. P. Vasariņš piedalījies LNAK politisko darbinieku sanāksmē 25. maijā, kur Dr. L. Lukss aicinājis visus piedalīties 14. jūnija sarīkojumā. LNAK kopā ar 6 citām apspiestām tautām strādā pie memoranda izstrādāšanas Kanadas ārlietu ministrijai. 8. jūnijā paredzētas sarunas ar valdības locekļiem. Par cilvēka tiesību neievērošanu Pad. savienībā būtu ieteicams rakstīt saviem deputātiem un ārlietu ministram Džeimisonam un saviem deputātiem. 29. jūnijā pl. 8 vak. Latviešu namā paredzēta politisko darbinieku nākošā sanāksme. Gunāra Rodes cietuma sods izbeidzas 20 maijā. Būtu jāpanāk viņa izlaišana no Pad. savienības. K. Zenaitis saņēmis no ārlietu ministra vēstuli, kas liecina, ka Kanadas sūtniecībā Maskavā vairāki tūkstoši vīzu, kas nav izmantotas. Sevišķi grūti izbraukt no Baltijas valstīm, tāpat nav iespējams iesūtīt Kanadas laikrakstus.. Londonas (Ontario) sanāksmē viņš vēlreiz (pirmais I. Purvs Igauņu namā) ierosinājis valdības pārstāvjiem Kanadas delegācijā Belgradā iesaistīt pārstāvi no Baltijas valstīm.

Saimniecības daļas vad. A. Šterns ziņoja, ka latviešu skolām Kanadā nodos 282 grāmatas. Viņš nodasīja sporta daļas vad. J. Treija, kas pēc operācijas veseļojas mājās, ziņojumu, ka viemībām, kas piedalās Globālajās šaušanas sacensībās, par mērķiem nav jāmaksā, bet tiem, kas nepiedalās — jāmaksā 11 centi par mērķi.

Finanču daļas vad. R. Britāls ziņoja, ka no TLB sestdienas skolas saņemta pateicība par Dr. V. Gulēna ziedotiem 150 dol. Skolu izlaidumos izmaksāts: Hamiltonas, Londonas, Sadberijas, Sv. Katrīnu, Britu Kolumbijas un Montrealas latv. skolām katrai 50 dol, bet TLTA ģimnazijai un latviešu sestdienas skolām Toronto katrai 100 dol. No archibīskapa A. Lūša pateicība par 100 dol. ziedojumu, kas ieskaitīts Tanzānijas konferences kontā. Saņemts apliecinājums no LNF ģenerālsekretāra A. Eglīša par 700 dol. saņemšanu. Valde piešķīra DV teātŗa valdes priekšsēža E. Ābeles lūgtos 300 dol. tēatŗa apgaismošanas ierīču uzlabošanai.

DV KV sekretārs A. Kalupnieks piedalījies DV Niagaras nod. 25. gadasvētkos un sveicis no valdes. Otavā lasījis par plkv. V. Janumа vienību cīņām pie Berlīnes Otrā pasaules kaŗa laikā.

Ārējās informācijas daļas vad. v. V. Cinis un N. Austriņš piedalījušies ukraiņu jauniešu rīkotajās demonstrācijās Otavā. Latviešu nac. fonds Zviedrijā piedāvā grāmatu Pastāvēt vai iznīkt angļu valodā. To iegādāsies par 250 dol. (50).

Revīzijas kom. priekšsēdis A. Kalviņš ziņoja, ka izdarīta revīzija bij. skaņu plašu fondā un visi dokumenti un nauda atrasti kārtībā.

Ienākušos rakstus pieņēma zināšanai un tālākai kārtošanai.. Konstatēja, ka brošūra jaunatnei Daugavas Vanagi, kas izdota pirms gada, vēl nav saņemta.

Turpmākās darbības ietvaros DV KV ārējā informācijas daļa sastādījusi plašu darbības projektu, atzīstot, ka darbs veicams ciešā saskaņā ar LNAK politiskās informāc. nozari, piedaloties ne tikai akciju izkārtošanā, bet arī plānošanā. Izmantojams plašais DV nodaļu tīkls, lai plānotās akcijas varētu izvērst pa visu Kanadu, tā panākot lielākus rezultātus politiķu un sabiedriskās domas ietekmēšanā. Noorganizējams DV ārējās informācijas centrs ar sēdekli Toronto, kas būtu atbildīgs DV KV ārējās informāc. daļas vadītājiem. Centrā darbotos 4—6 ieinteresēti cilvēki, un tas atrastos kontaktā ar LNAK politiskās informācijas nozari.

et

Palidz, Dievs, visai latviešu tautai!

PORTLANDĒ, OREGONĀ, JAUNS LATVIEŠU CENTRS

Archib. Arnolds Lūsis 15. maijā rītā iesvētīja Oregonas latviešu jauno centru. Šī skaistā diena ar savu sirsnību un nacionāli patriotisko ietonējumu vēl ilgi dzīvos Oregonas latviešu, viņu piederīgo un daudzo viesu atmiņās. Tāli un tuvi viesi no visa ASV un Kanadas rietumu krasta kopā ar pašiem oregoniešiem piepildīja jauno baznīcu līdz pēdējai vietai.

Dievnamu iesvētīja archib. A. Lūsis, kā arī teica svētrunu, ko beidza ar novēlējumu: Lai mēs nekad neizklīstu un viens otram nepazustu! Dievkalpojumā piedalījās prāv. R. Āboliņš, māc. G. Kness-Knezinskis, māc. J. Cilnis un igauņu māc. O. Puuseps.

Svētku koncertu baznīcā bija noorganizējusi Brigita Ritmane - Ose, vadot Portlandes kori un Portlandes Dzintaru. Lielajiem svētkiem par godu jaunā mūziķe bija komponējusi korāli — Solī ar Tevi un dziesmu — Manai tautai (A. Ritmaņa vārdi), kas dziļi aizkustināja klausītājus: Palīdzi, Dievs, visai latviešu tautai . . . Abus jaundarbus atskaņoja Dzintars, kā solistu pieaicināja A. Ritmani. Flautas solo atskaņoja Lolita Ritmane, trompetes — Ivars Bezdechi, ērģeļu — Adriens Bezdechi un Kārlis Jurisons. Draudzes ērģelnieka pienākumus veica Juris Cilnis.

Pēc dievkalpojuma archib. A. Lūsis simboliski uzsāka pamatu rakšanu Centra jaunajām sabiedriskajām telpām. Piepalīdzēja draudžu un organizāciju pārstāvji un paši vietējie darbinieki. Oregonieši cer nobeigt būvdarbus jau šajā gadā. Jaunā centra zīmi bija gatavojuši Portlandes jaunieši ar Mārtiņu Zariņu priekšgalā. Pie tās archib. A. Lūsis iedēstīja bērzu.

Centra atklāšanas svinības vadīja Oregonas latviešu biedrības priekšnieks Jānis Kurmiņš. Draudzes priekšnieks un Centra pārvaldnieks Juris Jurisons sveica archibīskapu ar velti — Oregonas grāmatu. Tā kā šajā dienā Oregonas latv. draudze atzīmēja arī savu 25. gada dienu, tad portlandiešu mācītājs Jānis Cilnis pastāstīja par draudzes vēsturi. Par jaunā Centra vēsturi stāstīja Dr. Andris Ritmanis, kuram arī bija laimējies šo skaisto vietu atrast. Oregoniešu jaunais īpašums ar baznīcu un skolas telpām ir tikai ap 10 gadu vecs. Apkārt baznīcai milzu egles un košuma krūmi.

Sekoja apsveikumu virkne ar aploksnēm un dāvanām. Nobeigumā māc. Jānis Cilnis pateicās visiem viesiem un darba darītājiem. Portlandes dāmas ar Ritu Šramu bija gādājušas par cienastu.

Pēc svētku oficiālās daļas visus aicināja uz Asjas un Andŗa Ritmaņu māju, kur vēl ilgi kavējās pārrunās un sarunās. Zigurds Ritmanis pasniedza vēsturisku mazpulku nozīmi agrākajam Latvijas mazpulku mācītājam, tagadējam archibīskapam A. Lūsim.

Svētku izskaņā visi viesi priecājās par mazās Oregonas latviešu saimes dižajiem sasniegumiem. Pa visu Oregonu aktīvo latviešu skaits nepārsniedz 200, taču liekas, ka arī mazs cinītis ne reti var gāzt lielu vezumu. Turpat visi šīs saimes locekļi sastāv gan draudzē, gan biedrībā, tā ka visi dzīvo labā saskaņā.

Novēlēsim šai mazajai latviešu saliņai vēl ilgus gadus strādāt latviešu tautas, kultūras un valodas saglabāšanā un turpināšanā.

R. A.

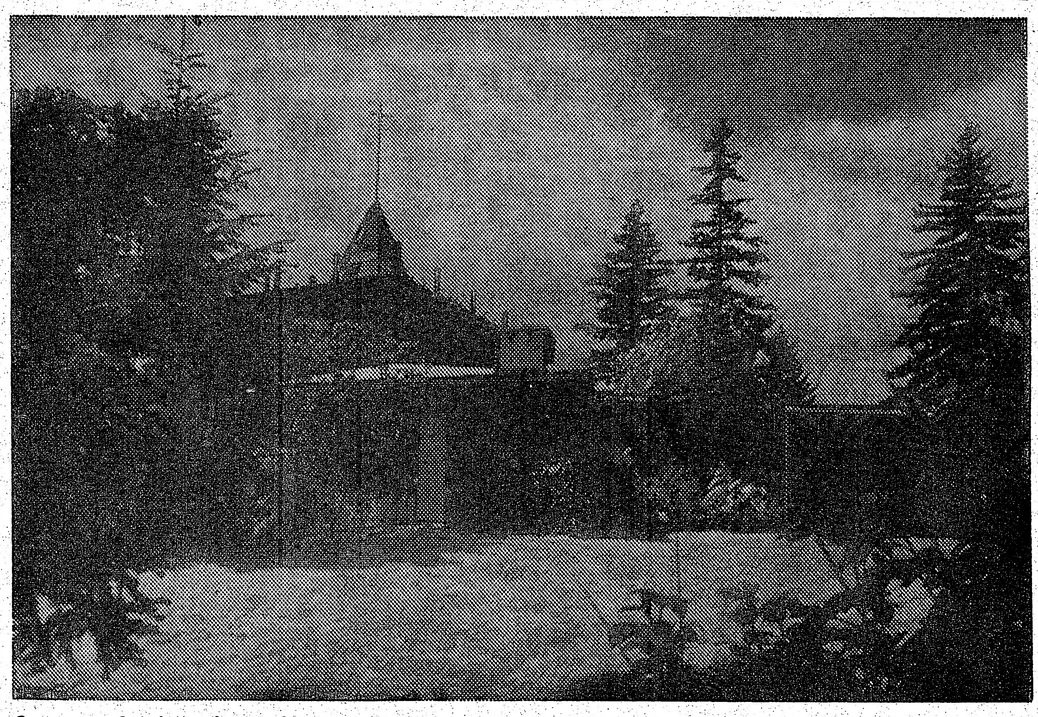

Oregonas latviešu jaunā baznīca ar centru no meža puses. Foto: K. Grants

Laikraksta

LATVIJA AMERIKA

atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestuvē
125 Broadview Ave.

Sanākami Jāņu bērni
No maliņu maliņām.

GADSKĀRTĒJIE

LIGO SVĒTKI

SIDRABENĒ

1977. g. 25. jūnijā

ar Almas Skudras - Kārkliņas aranžēto uzvedumu

KAD SIDRABENĒ PAPARDES ZIED...

Maijas Kuzes vadībā ar Diždanča piedalīšanos.

Sākums pl. 7.30 vak.

Dekorācijas gatavojis māksl. O. Grebže

Chinguacousy Concert Band koncerts 4 pēcp.

UGUŅOŠANA DEJAS

Spēlēs RUNČI

Ieejas maksa: $6, pensionāriem un studentiem, uzrādot kartes, $4, bērniem līdz 14 g. v. — brīva.

Visus laipni ielūdza

Sidrabenes pārvalde

Pie mums Austrālijā

Pie mums Austrālijā laiks iet uz ziemas pusi. Tas redzams ne tikai dabā ar gaŗām un aukstām naktīm, miglainiem rītiem, kad lidmašīnām jāriņķo stundām gaisā, iekāms var nolaisties lidlaukā, un citām līdzīgām parādībām, bet tas vērojams arī latviešu sabiedrībā. Ir jau sākusies sarīkojumu sezona, kad gandrīz katra organizācija kaut ko rīko. Paskatoties laikrakstu un biļetenu sludinājumos, uzkrīt viena lieta — daudzās balles. Tas jau laikam naudas pelnīšanas nolūkos, jo „balles sarīkošana" neprasa nekādas lielas pūles, nedz arī liekus izdevumus, izņemot orķestri deju mūzikai, bet nauda ienāk gan ar „uzskrūvētām" ieejas maksām, loterijām un visādiem citiem naudas izmānīšanas paņēmieniem. Un tas notiek visos centros. Tā, piemēra dēļ, Adelaidē DV jaunatnes balle, Melburnā — Operešu ansambļa balle un daudzas citas, Sidnejā, tikai maija mēnesī vien — Sieviešu koŗa Sidrabene balle, Sidnejas latv. jauktā koŗa ballē un Latviešu katoļu biedrības balle. Dzīvošana vienos priekos un . . . paģirās.

Tomēr nav jau gluži tā, ka tikai ballējam. Notiek arī nopietnākas lietas. Gandrīz katra organizācija un draudze rīkoja Mātes vai Ģimenes dienas sarīkojumu ar visai piemērotu programmu. Arī latviešu radio raidījumos Sidnejā un Melburnā bija atsevišķi raidījumi veltīti Mātes dienai, kur gandrīz puse no raidījuma bija veltīta Mātei Latvijai.

Plānojot turpmākos sarīkojumus, jūnija mēnesī svarīga vieta ierādīta 14. jūnija piemiņas aktiem, kas notiek visos lielākos un arī mazākos centros, kur dzīvo Baltijas tautu piederīgie. Šos sarīkojumus parasti rīkojam kopā ar kaimiņiem igauņiem un lietuviešiem, un tie līdz šim ir bijuši samērā labi apmeklēti. Tajos arī bieži vien aicināti galveno runu teikt universitāšu mācībaspēki vai politiķi. Tā šogad Sidnejā galveno runu teiks Jaundienvidvelsas liberāļu partijas parlamenta loceklis Pēteris Kolmans (Colman), kuŗam piekrīt viena no vadošajām lomām pavalsts politiskajā dzīvē. Sidnejā paredzēts arī stundu gaŗš radio raidījums latviešu valodā, kas veltīts Latvju tautas sēru dienai, un beidzas ar sekojošu aicinājumu: — Aicinu visus, kas vēl nav aizmirsuši, kas nevar aizmirst un kas domā, ka nedrīkst aizmirst — ierasties 14. jūnija sarīkojumā. —

Pēdējā laikā Austrāliju apciemojuši vairāki viesi no Pad. savienības. Latviešiem pavisam nepatīkama bija PSRS Augstākās padomes locekļa Vitālija Rubeņa ierašanās, kur tas Austrālijas galvaspilsētā Kanberā vadīja padomju delegāciju internacionālā parlamentāriešu konferencē. Rubenis ir Krievijas latvietis, kuŗam gan latvisks vārds, bet vājas latviešu valodas zināšanas un nekādas latviskās domāšanas. Viņa uzdevums šeit bija radīt iespaidu, ka padomju totālitārās sistēmas augstākā padome ir pielīdzināma brīvās pasaules valstu parlamentiem. Ar šī „latvieša" sūtīšanu uz Austrāliju, kur 1974. un 1975. gados notika baltiešu enerģiska darbība, padomju funkcionāri gribēja arī parādīt, ka it kā arī latviešiem būtu zināma noteikšana par savu zemi un likteni. Šoreiz Rubeņa klātieni atzīmējām ar klusēšanu un pilnīgu ignorēšanu.

Kā pretstats minētajam, laikrakstos lasāma ziņa par disidenta Viktora Fainberga ierašanos Austrālijā, lai lasītu lekcijas par to, kā Pad. savienībā rīkojas ar ļaudīm, kuŗi uzdrīkstas nepiekrist komūnisma sludinātajai mācībai. Fainbergs savu uzskatu dēļ pats ir bijis ievietots uz vairākiem gadiem nervu slimnīcā, visvelniškīgākajā politiskajā ieslodzījumā, kur mēģināts viņu izārstēt no „brīvības trakuma". Pēdīgi viņam kā nedziedināmam atļauts izceļot uz Izraēlu. Interesanti paklausīties viņa stāstījumā par padomju „moderno dziedniecību".

Runājot par ciemiņiem, kas viesojās vai viesosies Austrālijā, gan vēlamiem, gan nevēlamiem, nevar aizmirst Olafu Brūveri, kuŗu gaidīja visi, kā vecie, tā jaunie. No 15. maija līdz 11. jūnijam viņam bija paredzēta viesošanās Pertā, Adelaidē, Melburnā, Kanberā, Sidnejā un Brisbanē. O. Brūvera viesošanos Austrālijā izkārtojis Latviešu jaunatnes apvienības Austrālijā vadītājs Jānis Dēliņš un viņa turneju rīkoja jaunatnes apvienība kopā ar LAAJ un DV. 25 gadus veco Olafu Brūveri pēc divu gadu ilgas cīņas, kā zināms, pagājušā gadā kopā ar vecākiem un brāli Pāvilu izlaida no okupētās Latvijas. Par viņu vajāšanu un cīņu jau daudz rakstīts mūsu laikrakstā, tādēļ to vairs neatkārtosim.

Nākošais ciemiņš — dziesmotāju ansamblis Dzintars, kas jau piekto gadu pārskan Amerikas kontinentu no krasta uz krastu. Dzintara koncerti Austrālijā paredzēti no 18. jūnija līdz 1. jūlijam — Sidnejā, Kanberā, Melburnā un Adelaidē — varbūt arī kādos no mazākiem centriem. Dzintara viesošanos noorganizējusi arī Latviešu jaunatnes apvienība Austrālijā ar enerģisko tautas deju kopas Sprīdīši vadītāju Ināras un Jura Zemišu palīdzību. Austrālijas turnejai Dzintars gatavo speciālu programmu.

Vai dzelzs aizkars paveŗas? Šāds virsraksts ir paziņojumam par jaunatnes semināru Sidnejā, šejienes latviešu biedrības informācijas biļetena maija numurā. Tur, cita vidū, teikts: „Sakari ar okupētajā Latvijā dzīvojošiem tautiešiem neizbēgami pieaug. Vai esam šādiem sakariem gatavi? Daudziem grūtiem jautājumiem atbildes meklēsim Sidnejas latviešu organizāciju rīkotā jaunatnes seminārā." Paziņotajā semināra programmā ietelp literārais vakars ar referātu par tematu „Latvija un pansiāvisma attīstība Krievijā", referents Sp. Klauverts. Tad 5. jūnijā sākas priekšlasījumi 1. Kādēļ esam trimdā? — Brīvās Latvijas ideja kontrastā ar komūnisma ideoloģiju. Lektore — Sidnejas universitātes lektore A. Medne. 2. Komūnistu taktika pret latviešiem. Pārkrievināšana taktika pret trimdiniekiem, kultūras sakaru posms. Lektors — politisko zinātņu bakalaurs J. Ritenis. 3. Kādēļ Pad. savienība pievērš tik lielu uzmanību latviešu bēgļiem brīvajā pasaulē? Lektors — Austrālijas latviešu informācijas centra vadītājs Dr. I. Ozols. Pēc katras lekcijas debates. 4. Pārrunu cēliens, kuŗā būs pārrunas par praktiskām problēmām, kas rodas, braucot uz Latviju kā individuāli, tā kultūras sakaru grupās. Pārrunas vadīs personas, kas pašas apmeklējušas okupēto Latviju. Tajās piedalīsies arī Olafs Brūveris.

ED. ŠMUGAJS

300 dejotāju dziesmu svētkos

Es savam ciemīnam
Labu devu vakariņu.

Tāds nosaukums dots 7. Rietumkrasta latviešu dziesmu svētku Los Andželosā tautas deju sarīkojumam sestdien, 9. jūlija vakarā. Tautas deju sarīkojuma vadītāja Mirdza Lapeniece programmai izvēlējusies dejas no dažādiem Latvijas novadiem. Mūsu mazajā Latvijā bija liela deju dažādība. Jau soļos vien: teciņus solis, palēciena solis, galops, polka. Polkas solis atkal dažāds: latgaliešiem viens polkas solis, lībiešiem cits, bet t.s. etnogrāfiskais polkas solītis atkal citāds. Mūsu dejās gan nav žilbinošas akrobatikas kā slavu dejās vai uguņīguma kā dienvidnieku dejās, bet mums ir ziemeļu zemniekiem raksturīgā noteiktība un precīzitāte, kas sevišķi redzama dažādo Latvijas novadu deju grupējumos. — Vienā novadā četrpāru grupas kā rakstaina linu galdauta audums, citā dejotāji sagrupēti apaļos dārziņos vai zvaigznēs kā sarežģītā cimda rakstā, vēl citās gatvēs kā liepu meitas un ozolu dēli. Dažādība ir tik liela, ka nezinātājs ne reti vislatviskāko deju nosauks par „nelatvisku" tāpēc vien, ka agrāk tādu nav redzējis...

Lai šīs dejas varētu parādīt savā krāšņumā, rīkotājiem ir laimējies atrast ērtas dzesinātas telpas ar labu dejas grīdu, glītu iekšpusi un labu redzamību no visām sēdvietām. Dejotāji laukumā būs tā izvietoti, ka katra deju kopa būs savā ziņā soliste un varēs iepriecināt skatītājus ar savas kopas deju izpildījuma kvalitāti. Par mūsu ciemiņiem — dejotājiem un skatītājiem palīdzēs rūpēties talcinieki: dejotājus pavadīs orķestris un koris Andreja Kurmiņa vadībā; dekorācijas gatavo Jānis Gorsvāns; gaismu scenāriju veido Vilis Mārtiņš Lapenieks (godalgots filmu un televīzijas fotografijas režisors) un daudzi citi, kuŗus skatītāji ne juūtīs, ne manīs, bet bez kuŗiem šāds sarīkojums nevar notikt; tie visi strādā un gādā, lai mūsu ciemiņi labi justos..

Šis būs vienīgais sarīkojums, kas nenotiks Pasadēnas centrā, bet apmēram 45 minūšu braucienā no centra. Uz turieni brauksim ar speciāliem autobusiem. Pērkot biļetes uz tautas deju sarīkojumu, jāiegādājas arī autobusa biļete (lai rīkotāji zinātu, cik autobusu vajadzēs). Brošūrā, ko varēs dabūt pie informācijas galda, būsnorādīta autobusa atiešanas vieta un laiks. Sarīkojums sāksies precīzi pl. 7.30 vakarā.

Pieteikušies vairāk nekā 300 dejotāji no ASV un Kanadas. Ja kādi vaid par latviskās aktīvitātes apsikšanu, veco izmiršanu un jauno vietā nenākšanu, tad teikto nekādā ziņā nevar attiecināt uz deju kopām. Deju kopas aug un vairojas vēl šodien, pēc 33 gadiem kopš Latvijas atstāšanas. (Toronto Daugaviņa nodibināta tikai 1971. gadā, bet kāda liela un spēcīga vienība tā ir). Ka deju kopas nav nekādas mirējas, par to mēs pārliecinājāmies, arī šo deju sarīkojumu organizējot. Deju kopu vadītāji, kas lielāko tiesu paši ir jauni gados, daži labs Latviju nekad nav redzējis, strādā ļoti nopietni un apzinīgi. Ņemot vērā, ka mums šeit „tautiskoties" ir grūtāk nekā šodien Latvijā (mums par tautas tērpiem jāmaksā pašiem, nav „kroņa" tērpu; attālumi, lai kopā sanāktu, šeit daudz lielāki nekā mazajā Latvijā; ceļojumu biļetes ir jāpērk pašiem), tad tas nav maz! Šodien gan attālumi vispār sāk sarukt. — 1961. g. Losandželosas Pērkonītis brauca uz dziesmu svētkiem Toronto, tas bija kaut kas neiedomājams, gluži traks. Sestajos Rietumkrasta dziesmu svētkos Sietlā 1975. gadā bija Diždancis un Daugaviņa no Toronto. Un šogad Toronto Diždancis brauc pie mums ar visu mazo Diždancīti, un mēs pat vairs daudz nebrīnāmies par to, tikai priecājamies. Mēs esam kļuvuši uzņēmīgāki. Austrālijas Jautrais pāris un Sprigulītis savu Saules jostu apveda vai visai pasaulei apkārt. Tiesa, lielas naudas summas bija jāaizņemas, droši vien dejotāji vēl šodien maksā parādus, bet viņi brauca!

Ir tomēr laba sajūta būt kopā ar latviešiem no dažādām pasaules malām, sevišķi jauniešiem tas svarīgi. Gaidām ciemiņus no tuvienes un tālienes!

Helēna Hofmane

Anaheimas sanāksmju centra arēna, kuŗā notiks 7. Rietumu krasta dziesmu svētku tautas deju sarīkojums. Dziesmu svētki risināsies no 6. līdz 10. jūlijam Losandželosā, Kalifornijā. Svētkos sagaida ierodamies arī daudz viesu no Kanadas.

Foto: Anaheim Convention Center

Ceļa zīmes kreditsabiedrības darbā

LNAK saimnieciskās nozares vadītājs A. Rāviņš mums raksta:

Lai tauta pastāvētu, tai ne tikai jāveido sava nacionālā kultūra, jākopj sava valoda, bet arī kā tautai jādzīvo ikdienā. Pie šīs ikdienas pieder dzīve savā mājā un ģimenē, darbošanās savas tautas sabiedriskās organizācijās, un, atkarā no katra interesēm un spējām, organizēt arī saimnieciskus uzņēmumus, kuŗu uzdevums kalpot tieši savas tautas interesēm.

Ļoti redzamu un nozīmīgu vietu mūsu tautas dzīves nodrošināšanā ieņem kreditsabiedrības. Kreditsabiedrība ir naudas iestāde, un kā tāda ne vienmēr tā tikusi lietišķīgi novērtēta. Bankas darbs ir saistīts ar augļošanu, un augļošanu nav cienījuši mūsu tēvu tēvi. Naudai bieži ir piedēvēta liela vara, un katrs varas nesējs pa laikam mums ir nesimpatisks. Mūsu varas līdzekļi tomēr ir visai ierobežoti, tāpēc šī naudas vara var būt pavisam pieņemama, ja vēl ievēro, ka tā reprezentē spēku, kuŗa izlietošana atkarīga no mums, latviešu sabiedrības. No mums un tikai no mums ir atkarīgs, cik labi un lietderīgi mēs ar naudu rīkojamies.

Ir pagājuši jau 18 gadi, kopš dibināta Toronto latviešu kreditsabiedrība, kuŗas nolūks dot latviešiem iespēju kārtot naudas *operācijas pašu bankā*. Darbs ir sekmējies. Pagājušā gadā bankas kopējā bilance pieaugusi par apm. 2 milj. dolaru un pārsniedz 10 miljonus. Tas ir ievērojams sasniegums, ja ievēro, ka vajadzēja paiet 6 gadiem, lai sasniegtu pirmo miljonu. Tā ir uzticības izteikšana sev pašiem, kas stiprina ticību un paļāvību mūsu darbam nākotnē.

Ko kreditsabiedrība mums sniegusi? Pirmkārt, tā ir devusi iespēju izmantot dažādām naudas operācijām mūsu pašu banku. Šo operāciju nav mazums. Pazīstamākās: noguldījumi akcijās, čeku kontā, īstermiņu un dažādi ilgtermiņu noguldījumi, aizņēmumi, nodrošināti ar nekustama īpašuma obligāciju. Mazāk pazīstami ir ieguldījumi ietaupījumiem pensijas gadiem. Šos ieguldījumus var atskaitīt no ienākuma, kārtojot ienākuma nodokli. Arī naudas pārvedumus var kārtot kreditsabiedrībā. Noguldītājiem un aizņēmējiem līdz noteiktai summai ir apdrošināta dzīvība. Izdevumus sedz kreditsabiedrība.

Jau daudzus gadus kreditsabiedrības izdod savu bezmaksas kalendāru, kas ne tikai dod ieskatu par latviešu kreditsabiedrību attīstību dažādās zemēs un

(Turpinājums 17. lp.)

saulaine

LIGO SVĒTKI
25. JŪNIJĀ

ČIKAGAS PIECIŠI —
„Es ar savu papardes ziedu"...
Jāņu balle Saulšķūnī

2 izrādes — pl. 17 un pl. 19

Jāņu tēvs un Jāņu māte ar miestiņu un sieru, līgošana pie lielā ugunskura

U g u ņ o š a n a — Robertson Motors — Hans Plaudes dāvāta

Ramats Rhythms orķestris

Bufete — liepājnieki, desiņas un kāposti, tortes u.t.t., atspirdzinājumi.

Jāņu malka jau sacirsta. Elektrība treileriem. Papardes un ziedi aug visās malās.

Biļetes izrādei $6, pensionāriem un bērniem līdz 12 g. $4.00. Tikai balle un līgošana $4.00, bērniem līdz 12 g. v. brīva. Biļetes iepriekšpārdošanā: centrā — R. Šteinbergs — Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave., 921-3327; rietumos — Zigfrids Pottery — 1425 A Bloor St. W., 536-8183; austrumos — Gardenia puķu veikalā, 362 Danforth Ave., 466-1951.

Līgosim, līgosim,
Saulainē labi klājas.

Vadību pārņem igauņi

Baltijas tautu federāciju Kanadā nākamajos divos gados vadīs igauņu centrālās padomes Kanadā ārlietu nozares vadītājs Lāss Leivats. Par trim vicepriekšsēžiem izraudzīti: Dr. Linards Lukss, Jonas R. Simanavičus (lietuvietis) un Arvo Tinits (igaunis). Federācijas prezidijā no latviešiem vēl darbosies kasiere Ināra Leimane, bet revīzijas komisijā Žanis Zentiņš.

Baltijas tautu federācijas turpmākie uzdevumi ir gatavošanās Belgradas konferencei, baltiešiem sadarbojoties ar citām nacionālām grupām. Priekšdarbus jūnijā notiekošai Belgradas sagatavošanas konferencei un septembrī paredzētai Helsinkū atskaites konferencei kārto katras tautības centrālās organizācijas, vācot un apstrādājot materiālus. Padome, kā ik gadu, arī šogad rīko 14. jūnija lielo deportāciju atceres aktu, kas notiks tieši 14. jūnija vakarā Sv. Miķela katedrālē, piedaloties archibīskapam A. Lūsim, Igauņu luterāņu baznīcas Kanadā vadītājam bīskapam K. Raudsepam no Montrealas un lietuviešu katoļu baznīcas monsiņoram no ASV. Par viesi runātāju lūgts parlamenta loceklis Roberts Stanberijs.

Baltiešu sieviešu padomes vadību rotācijas kārtā, arī uz diviem gadiem, pārņēmušas igaunietes. Par priekšsēdi izraudzīta Henija Aruja. Trīs tautību vicepriekšsēdes ir: Laura Krasta, Jūlija Herna (igaunietē) un Lūcija Kūnapū (lietuviete). Emīlija Podniece, kas ilgus gadus darbojusies padomē, ievēlēta par Kanadas baltiešu padomes goda prezidenti. No latviešiem šis pagodinājums vēl bija piešķirts nelaikei Angelikai Gailītei. Padomes prezidijā vēl darbojas sekretāre H. Jogi (igauniete), kasiere Jana Kopmane un lietuviete Gražina Balčūnas.

Padomes latviešu delegācijā par priekšsēdi paliek līdzšinējā L. Krasta, locekles: Laimdota Brūvere, Mirdza Gruzīte, Alma un Jana Kopmanes, Dr. Berta Krašiņa, Helena Mangale, Velta Medne, Emīlija Podniece, Alma Poškus un Maija Sukse.

Baltijas sieviešu padome Kanadā šogad atzīmēs 25 pastāvēšanas gadus ar īpašu sarīkojumu.

—ls—

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8
T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

MAKSĀ

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8,5% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.
TALRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestuvē
125 Broadview Ave.

Par atmiņu uzrakstīšanu cilvēks sāk domāt, apzinoties, ka laika posmam ir sava robeža. Nevaram pieņemt, ka nekas nezūd. Ja kas noticis, bet nav pierakstīts, tad tas tikpat kā pazudis.

Kādreiz man gadījās konfrontācija ar boļševikiem, kad uzrakstīju, ka atmiņas ieteicams publicēt, autoram vēl dzīvam esot. Viņi smējās. Vai viņi nezina, ka ir arī „aizkapa memuāri", kā franču rakstnieks Šatobriāns nosauc savu atmiņu stāstu? Tāpat mūsu politiķa Klīves atmiņu otru daļu esam saņēmuši tikai pēc autora apguldīšanas uz mūžu.

Nupat lasu iespaidīgā franču De Golla ministra Andrē Marlo Antimemuārus. Nekādi anti jau tie nav, tas tāpat, lai pievilktu uzmanību. Sīkiem burtiņiem atzīmēts, ka pēdējie sējumi būšot dabūjami tad, kad pats Andrē snaudīšot mūža miegā. Žēl! Ja nu būtu kāds pārpratums, nebūs vairs neviena, kam pajautāt, papildziņas arī vairs nevarēs dabūt. Rakstītājs laikam domā, ka viņš ļoti gudrs, izvairīdamies no oponentu pārmetumiem un nepatikšanām.

Tā kā katrs nepabeigts darbs ir tikpat kā neaprauts cimds, mazāk vērtīgs, tad ar mana vecuma klientiem izdevēji ir diezgan uzmanīgi. Jau par kādiem agrākiem romāniem nācās dzirdēt: „Bet ja nu viņš to nepabeidz?" Šādas bažas atgādina Eizenhauera piedzīvojumus, kam pirms otrreizējas kandidēšanas uz prezidenta amatu pēc notikušās nopietnākas sirdslēkmes reportieri vaicāja: „Bet prezidenta kungs... hm, hm... vai esat drošs, ka varēsit savu posmu nobeigt?"

Aiks pēc manām domām bija atbildējis lietiškīgi un pareizi: „Katrs, pirms no dzīves šķiras, kaut ko dara .." Vai prezidents nevar nomirt, savu amatu pildot?" Eizenhauers nodzīvoja laimīgi, bet, piemēram, Latvijas Čakste mira kā savas valsts pirmais pilsonis. Ministri tā tieši no amata aiziet dučiem. Vai tad arī rakstnieks?...

Senči dziedāja, acīm redzot atzīstot to par pareizu:

Dod, Dieviņ, tā nomirt,
Kā nomira tēvs, māmiņa:
Tēvs nomira piedarbā,
Māte maizi mīcīdama.

Baiļu no aiziešanas, par laimi, man nav. Vienreiz, tā ap gadsimta maiņu Zvārgulis un citi dzejnieki izplūda skumjās elēģijās par neizbēgamo galu, antoloģijas bija greznotas kapsētu bildēm. Arī Pēteris Ērmanis savus pēdējos piecus, sešus trimdas gadus daudz domājis par nāvi, visi attiecīgie dzejoļi vienādā žēlabainā toņkārtā ieturēti. Izdodot savus labākos darbus — Es sludinu, Es visur dzīvību redzu, Pēterim nāves doma nenāca ne prātā. Cilvēks galu galā nav nekāds laika ziņā nenorobežots īpatnis, bet gan paaudzes loceklis. Nāk cita audze, tā darbu turpina — mirušajiem lai dusa, bet strādā, cik ilgi vari — kad tevis pietrūks, pasaule bojā neaizies!

Kādreiz Janševskis sadzejoja odu, par moto ņemot Šillera tulkojumu.

Dzīves manta visulabā
Iraid slava vien, nudien:
Sen kad miegu kaps jau glabā,
Dižans vārds vēl dzīvs arvien...

Latviešu autors ir skeptiskāks:

Vakar vēl slavens un dižens un cēls,
Šodien bāls mirstības, nīcības tēls.
Rītu jau kaps savu upuri rij,
Parīt: „kur, kad un kas viņš tāds bij?"

Vecumā pienākas atzīt mantas mazvērtību. Jānis Klīdzējs tik skaisti teicis: „Mēs mūžu nodzīvojam, baidīdamies, ka nepazaudējam savu mantu. Tad nāk Dievs un paņem mūs no mantas nost..." Bet dažus neizlabo arī sirmums. Voltērs bija skops kā velns līdz pašām beigām. Tāpat kardinālis Rišeljē, bet daudzi gan nomiruši tik trūcīgi, ka apglabātāji viņu slavas dēļ to nav gribējuši izpaust (to pašu Šatobriānu no piļu īpašnieku cilts, kādreiz Napoleona vēstnieku Romā, vecumā uzturēja De Stāla kundze ar literāriem pasūtinājumiem).

Tas nu, kā augšā stāstīts, bija tā vairāk normālos laikos, bet ko lai sakām mēs, trīskārt, četrkārt apdauzītie, visas cerības zaudējušie, tad atguvušie un atkal zaudējušie? Pretī kaut kādam „vienas pasaules" chaosam sviestie, dumju sapņotāju un ērtu izpildītāju vadītie, kuŗu viss ideāls ir skūpstīt iemīļoto restorānā starp divām vēžu ļipiņām.

Darbīgajiem un jaunajiem, tiem vēl ir atbildība, tiem vēl paliek cerība, ka varbūt kādi grandiozi satricinājumi kādreiz tomēr cilvēcei iedos mazliet prāta. Mums, 1905. gada revolūcijas dēliem, savā mūžā vairs nav cerību kaut ko pārveidot. Varam tikai atskatīties, izstāstīt savus pārdzīvojumus un izteikt spriedumus citiem pamācībai vai laika kavēklim.

Vai patīk vecam vīram atminēties notikumus priekš 50 gadiem? Parasti saka — ak jaunība, tu biji skaista. Patīk gan — bet patiesībā tāds atskats diezgan skumjš. Lūk, nu jau pusgadsimts aiztecējis kopš pasaules slavenākā filmu aktieŗa Rūdolfa Valentīno šķiršanās. Līdz ar viņu gribas pieminēt Gloriju Svensoni, Polu Negri, Grētu Garbo, kas veidoja pirmo kino zelta laikmetu. Šī zeme nevēlas sevišķu vērību veltīt domām un jūtām, tādēļ pa lielākai daļai ieved mīlētājus no Eiropas.

Vēl joprojām Amerika skatās uz Veco kontinentu, palīdzības meklēdama. Tā ļoti vajadzīga rakstniecībai, kur standartizētais, prāgmatiski pēc profesoru padomiem uz šablonisko nostrādātais literārais darbs vairs nevelk. Bet Eiropai, diemžēl, nav vairs ko dot, jo tiek lasīti tikai tie paši autori, kas bija priekš gadiem 40 — 50: Valeri, Moruā, Prusts no frančiem, Manns, Hese, Meirinks no vāciešiem (modernisti Ginters Grass, Heinrichs Boells ir tikai aizkavējušies natūrālisti), no krieviem, lai kā liberāļi jūsmo par komūnismu. literātūra, kas radusies aiz dzelzs aizkara, nepielīp, bet grāmatveikalu plauktus joprojām pilda Dostojevskis, Tolstojs, Čechovs.

Ar zinātni arī tā pašaubīgi, paklusām tiek propagandēts Markss, kas pēc sociālās likumdošanas vispārīgās ieviešanas valdību praksē kļuvis par galīgu anachronismu, un tikpat novecojies psīchologs Freuds (kādi vairs bērnam var būt „kompleksi", kā greizsirdība uz tēvu, kad viņš pats jau pāragri tiek rauts visās dzimumdzīves atziņās un izmēģinājumos?). Bet starptautiskie pārliecības tirgotāji, TV, avīžu un apgādu īpašnieki, negrib uzdot savas iesīldītās pozicijas, kas pēc viņu domām kalpos „vispasaules valsts" nodibināšanai. Tik pirmatnējos apstāklos 50 gadi pārskatāmi kā uz delnas. Domāju, tādēļ šīs atceŗu lapas varēs interesēt.

KULTŪRA LATVIJAS VALSTS SĀKUMĀ

Madonas proreālskolu beidzu 1919. gada pavasarī, kad iestājās jaunās Latvijas laikmets ar savu valodu. Malienas stūrī sapulcējušies leģendāri spējīgie skolotāji izklīda kur kuŗais: daži palika turpat kalpot organizējamā pilntiesīgajā ģimnazijā (kā rakstnieks Baltpurviņš, kas neieredzēja pilsētu, un matēmatiķis Pēteris Krievkalns ar kundzi Zelmu, abi dziedātāji, vēlāk šad un tad uzstājās Rīgā).

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu biedrības sestdienas skolas jaunākās klases beidza mācības 28. maijā. Uzrunu teica skolas pārzinis J. Ozols un pasniedza atzinības rakstus visu klašu labākajiem skolēniem, kopskaitā 31. Iepriekšējā skolas pārzine A. Martinsone aprunājās ar mazajiem skolēniem, saviem „zirnīšiem', kas atcerējās savu bij. skolotāju. Vēl sveica TLB skolas pārstāvis V. Pakalns un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Aplaudēja tiem skolēniem, kas nebija kavējuši nevienu mācības dienu, tādi bija 8. Dažādas grāmatu balvas saņēma 14 skolēni, kas bija izlasījuši visvairāk grāmatu no skolas bibliotēkas. Čaklākie izlasījuši līdz 13 grāmatu. Tie bija: Sarma Cālīte, Mārtiņš Gaide, Daina Groskaufmane, Baiba Blūma, Dāvids Balodis, Sarma Gaide, Silvija Tinta, Andris Lukss, Laila Vilka, Daina Vāgnere, Juris Ezergailis, Arvīds Tīģeris, Astra Struce un Rita Jente. Vecāko klašu izlaiduma akts 4. jūnijā pl. 5 pēcp. Latviešu namā.

● Uz urnu izvadi Brāļu kapos Katskiļu kalnos sestdien, 28. maijā, O. Griķa organizētā izbraukumā kopējā autobusā devās 43 dalībnieki. Līdzbraucēji bija arī no Londonas, Sadberijas, Hantsvilles un pat Halifaksas. To vidū bija arī operdziedoņa Teodora Brilta māsa, kas brauca izvadīt sava brāļa urnu. Invalidu mītnē Rotā bija klāti galdi. Izbraukuma vadītājs visas grupas vārdā mītnes saimniekam nodeva velti — grāmatu. Spiestuves īpašnieks Valters Ziediņš bija iespiedis Rotai par brīvu 3000 ieejas kartes. Vakarā Brāļu kapos bija svecīšu dievkalpojums, ko vadīja Ņujorkas draudzes māc. R. Zariņš. Svētdien notika atpūtas nama iesvētīšana māc. R. Zariņa vadībā, kas ar prāv. J. Pudānu vadīja dievkalpojumu arī Brāļu kapos. Dievkalpojumā dziedāja Valda Lesiņa (soprāns) un Dr. Jānis Kļaviņš (bass-baritons), piedaloties arpiniecei Margai Millerei-Grasmanei un Albertam Gēliņam (bazūne). Rotas zālē bija rīkots Knuta Lesiņa referāts — Latvijas sapnis. Uz Brāļu kapiem izvadīja arī Zviedrijā mirušā Jāņa Ikšes pelnu urnu.

● Tēlnieka Augusta Kopmaņa, kas mira tieši pirms gada Itālijas ceļojuma laikā, piemineklja atklāšanu 28. maijā Jorkas latv. kapos ievadīja Dr. Auseklis Pērkons. Atklāšanas runu teica sadraudzes priekšnieka vietnieks inž. Jānis Palieps, apskatot Augusta Kopmaņa darbus un nopelnus latviešu sabiedrībā. Kapa pieminekļis celts pēc paša tēlnieka darba — Ģimene — meta, un to izgatavojis Canadian Art Memorial firmas tēlnieks italietis Lovis Temporalli. Vēl runāja mākslinieku vienības Latvis valdes priekšs. E. Krūmiņš un nolika ziedus No LNAK ziedus nolika kultūras nozares vadītāja Inta Purva. Folkloriste B. Senkēviča nolika vainagu. Piemineklja atklāšanā piedalījās ap 70 nelaika draugu un cienītāju, kas dziedāja A. Pērkona kokles pavadījumā.

● Baptistu draudzes nelaika māc. R. Ekšteina piemiņas dievkalpojums 29. maijā Walmer Road baptistu baznīcā notika 4 mēnešus un 4 dienas pēc viņa nāves, kā to minēja draudzes sekretārs V. Skudra, kas vadīja dievkalpojumu. Lūgšanu un svētrunu atskaņoja no māc. R. Ekšteina ierunātās skaņu lentes. Tā bija teikta kapu svētkos 1972. g. septembrī. Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris Žaņa Gertnera vadībā. H. Zariņa un A. Dobele skandēja no Latvijas atsūtītos baptistu dzejnieku dzejoļus, veltītus māc. R. Ekšteina piemiņai. Dievkalpojumā piedalījās ap 90 dievlūdzēju, to vidū arī nelaika dzīvesbiedre Birūta un meita Mudīte; dēls Modris patlaban studē Parīzes universitātē. Viņš iecerējis sakopot un izdot sava tēva svētrunas.

● Pensionāru apvienības sanāksmē 26. maijā Latviešu namā bija pulcējušies 280 apmeklētāju. Priekšnesumos ar piecām dziesmām piedalījās Marta Ādama Rutas Āzes klavieŗpavadījumā, bet ar deklamācijām Izolde Mikšēna (no Niagaras), kas 16 gadus pavadījusi Sibirijas izsūtījumā. Pensionāru koris 27 dziedātāju sastāvā Astras Ikšes-Vītolas vadībā nodziedāja vairākas tautasdziesmas. Notika dāvinātu mantu izloze ar 269 laimestiem Dāmu kom. E. Retigas vadībā bija klājusi galdus.. Sarīk. daļas vad. M. Prikulis pateicās par loterijai ziedotajām mantām un loterijas vadītājām — O. Buikusai un E. Villerei. Visi programmas dalībnieki saņēma ziedus. Šovasar apvienības biedriem paredzēti divi izbraukumi: 7. jūlijā uz Maskoka apkārtni un 10. augustā uz Džordženbeju. Izbraukuma vad. M. Prikulis aicina braucējus nokārtot samaksu. Beidzamā šās sezonas sanāksme 9. jūnijā. A. Kirša nolasīs īpašu veltījumu pensionāriem.

● Saulaines vasaras nometnes informācijas vakarā 25. maijā Sv. Jāņa baznīcas telpās piedalījās ap 70 vecāku un vadītāju. Māc. I. Gaide ievadīja vakaru ar dievvārdiem, bet nometnes komandants J. Ozols iepazīstināja ar vadītājiem. Nometnes vadības kom. priekšsēde I. Brežģe sniedza vispārēju informāciju par nometni.. Saulaines pārvaldes priekšnieks G. Tannis stāstīja par izbūves darbiem un uzlabojumiem. Bērnus nometnei reģistrēja E. Puķītis un A. Lucs. Reizē ar pieteikuma lapu iesniedzama arī nometnes vai cita ārsta apliecība par bērna veselības stāvokli. Bērni pieteicami E. Puķītim, 226 Duncan Rd Thornhill, Ont. Saulaines nometni atklās 3. jūlijā pl. 3 pēcp. Dievkalpojumu vadīs māc. I. Gaide Saulaines

TLTA ģimnazijas 21. izlaiduma absolventi, kas uzrādījuši labas sekmes mācībās, rosīgi darbojušies ģimnazijas sabiedriskajā dzīvē, skolas žurnāla redakcijā, lieto tīru un pareizu latviešu valodu. Šie septiņi absolventi ir, no kreisās: Dagnija Tauriņa, Sandra Bādere, Inese Briede, Ivars Melnbārdis, Bruno Preiss, Sarma Eglīte un Daina Brammane.

Foto: J. Liģers

Mācoties jaunietis pakalpo pats sev

TLTA ĢIMNAZIJU BEIGUŠI 17 JAUNIEŠI

Šopavasar pēc četru gadu darba Toronto latviešu tautas augstskolas durvis aiz sevis aizvēra 17 latviešu jaunieši — skolas 21. izlaidums. Izlaiduma akts notika 27. maijā Latviešu namā. Svētku noskaņu vakaram piešķīra zāles dekorējums māksl. J. Zunčaka vadībā. — Kad pārējo klašu audzēkņi savu audzinātāju vadībā zālē bija ieņēmuši vietas, pēdējā ienāca 4. kl. klašu audzinātāju Izoldes Krūmiņas un Jāņa Ozola vadībā, sekojot aiz Latvijas karoga, ko nesa Br. Preiss, bet asistēja Dagnija Tauriņa un Ina Demme; pie klavierēm Astra Vītola prelūdēja Cēli kā dzimtenes dievnami.

Māc. J. Cālītis svētbrīdī apcerēja kādu raksturīgu šī laika parādību — glezniecībā pazudis cilvēka vaigs, kas atspoguļo cilvēka dvēseli. Mācītājs novēlēja jauniešiem uzņemt sevī humānās vērtības un vērst sejas uz augšu, ne uz zemes lietām, tādā kārtā veidojot pašiem savu seju.

Toronto latviešu tautas augstskolas vadītājs A. Sudmalis atgādināja jauniešiem savu dzīvi vadīt pēc Kristus mācības un pateicās bērnu vecākiem un skolotājiem. Ģimnazijas direktrise V. Slavieša, uzrunājot 21. izlaidumu, uzsvēra, ka latviešu tauta ir liela savā garā. Ikvienam jābūt uzticīgam pašam sev un savai tautai, bet par visām lietām mums jābūt vienotiem domās un darbos.

Absolventu klase nodeva skolas karogu nākamai 4. kl. Latvijas karoga krāsu izskaidrojumu teica absolvents Vilis Osis, karogu nodeva Bruno Preiss, asistējot Dagnijai Tauriņai un Inai Demmei, bet karogu saņēma Pauls Legzdiņš, asistējot Sandrai Rudzītei un Zintai Gregorai.

Absolventu klase skol. I. Krūmiņas vadībā bija sagatavojusi priekšnesumu par Zinaīdas Lazdas dzeju. Referātu ļoti labā valodā un lieliskā priekšnesumā teica Bruno Preiss, pārējiem absolventiem stāstījumu papildinot ar kādu dzejoļu pantu.

Direktr. V. Slavieša atzīmēja, ka Tautas augstskolai šogad piepildās 25 darbības gadi un ka no pašas pirmās dienas darbojies līdz pašreizējais TLTA prezidija priekšsēdis A. Sudmalis. Direktrise lūdza LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu pasniegt jubilāram Sudmalim no ģimnazijas velti — A. Kļīves grāmatu. T. Kronbergs nolasīja LNAK veltījumu jubilāram un no LNAK arī pasniedza grāmatu — Latvju raksti.

Gatavības apliecības par skolas beigšanu saņēma: Sandra Bādere, Ivars Blūms, Daina Brammane, Anita Bredovska, Inese Briede, Ina Demme, Sandra Eglīte, Pēteris Grauds, Gunta Mackara, Ivars Melnbārdis, Arnis Miķelsons, Ingrida Nāgele, Vilis Osis, Bruno Preiss, Lilita Tanne, Dagnija Tauriņa un Nora Turkēvica. Kaŗrs absolvents saņēma skolas velti ar ierakstu — Anšlava Eglīša Piecas dienas.

Par labas un tīras latviešu valodas lietošanu šogad balvas

(Turpinājums 11. lp.)

Jauns prezidents Ontario dārzu apvienībai

Vairāk nekā 2000 vietējo un internacionālo dārzu projektu plānotājs Aleksandrs Budrēvics ievēlēts par Ontario dārzu architektu apvienības prezidentu nākošajiem diviem gadiem. A. Budrēvics, pazīstama autoritāte savā profesijā un daudzu apbalvojumu ieguvējs, ir pirmais dārzu architekts, kas izraudzīts par izcilu biedru ((fellow) Kanadas dārzu architektu sabiedrībā un Amerikas dārzu architektu institūtā. Viņš arī darbojies par padomdevēju Canadian National Home Show un Canadian Pool and Patio Show, kā arī 5 gadus bijis finanču pārzinis Kanadas dārzu architektu sabiedrībā un 9 gadus Ontario dārzu architektu apvienībā. Viņš vadījis no 1969. g. — 1971. g. Amerikas dārzu architektu institūtu, 1958. g. bijis biedrs dibinātājs Ontario peldbaseinu apvienībā un 1964. g. šīs apvienības prezidents. A. Budrēvics, kas praktizējis dārzu architektūru Vācijā, Beļģijā un Anglija, kur vien iespējams, uzsvēris savu tautību.

—ls—

Izdodams nemēbelēts
3 istabu dzīvoklis
pie Queensway.
Zvanīt 453-7053 no 8—10 rītā.

Nākotnes loterijas lielākā laimesta 1000 dol. laimētāja Milda Bolmane atdāvinājusi savu laimestu Saulaines ambulances izbūvi. Šī loterija deva 11.470 dol. ienākumu.

● Māc. I. Gaide kristījis Erinu Lī Stokes, Dāvida un Irēnes, dzim. Zosule, meitiņu.

● 21. maijā mirusi Aleksandra Moskalova, dzim. Landmane. Viņa dzimusi 1909. gadā Jelgavā, beigusi Rēzeknes skolotāju institūtu un strādājusi par skolotāju Kalnezeru valsts pamatskolā pie Rēzeknes. Aizgājējai Toronto paliek vīrs Leonīds, māsa Ilziņa ar ģimeni, bet Latvijā māsa un citi piederīgie. Nelaiķi pārpelnoja 25. maijā Mount Pleasant krēmātorijā, izvadot māc. J. Cālītim.

● Pēc īsas slimošanas 69 g. vecumā miris Alberts Elmārs Rozenbergs, dzimis Valmierā. Viņu 26. maijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Aizgājējam paliek Toronto dzīvesbiedre Velta, dēli Adris un Viesturs, vedekla Lila un mazmeita Stefanija, kā arī radi Montrealā un Latvijā.

● Izvadot māc. J. Cālītim, 28. maijā pārpelnoja 24. maijā ar sirdstrieku mirušo 63 g.v. Jāni Kauguru. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Alīdu un dēlu Pēteri.

● Pēc 95 gadu un 5 mēnešu vecuma sasniegšanas, 25. maijā mirusi Minna Šteinbrechera, dzimusi 1881. g. 21. novembrī Gulbenē. Viņu 28. maijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaiķei paliek Toronto meita Minna Holandere, mazmeita Māra Blizarde ar ģimeni, viena mazmeita ASV, dēls Brazilijā un meita Latvijā.

● Māc J. Cālītis kristījis Jāni Kārli Raģi, Dziļa un Silvijas dēlu no Mount Hope, Ont. un Spenseru Džonu Čerčilu, Džona un Vitas, dzim. Kristapsones dēlu.

● Māc. I. Gaide kristījis Džonatānu Modri Reinfeldu, Modŗa un Maurinas dēlu.

● No Dienvidtoronto vidusskolām izraudzīti 25 jaunieši, kas pavadīs brīvdienas Rietumvācijā, lai papildinātos un iepazītos tuvāk ar vācu valodu un kultūru. Viena no apmaiņas studentēm ir 15 g. v. Viviana Vasarāja, Bloor Collegiate Institute 11. kl. skolniece un TLTA ģimnazijas audzēkne. Viņa izraudzīta sakarā ar labajām sekmēm vācu valodā. Viņa dzīvos Rietumberlīnē 3 mēnešus Perlsbergu ģimenē, kuŗas meita Silvija no septembŗa līdz decembrim savukārt viesosies Vasarāju ģimenē.

● Pēc operācijas Womens College slimnīcā 28. maijā miris 1907. g. Krustpilī dzimušais Pēteris Eglītis. Nelaiķi pārpelnoja 1. jūnijā Sv. Džēma krēmātorijā, izvadot māc. I. Gaidem. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Ēriku.

● Sidrabenes vasaras nometnē meklē saimnieces palīdzi. Pieteikšanās pie I. Veinbergas, tālrunis 261-5254.

● Sakarā ar mazo dalībnieku skaitu, Dainas koris Jāņu dziesmu mācīšanu pārtraucis.

● Izbraukumā uz Katskiļu kalniem autobusā aizmirsts dāmu apģērba piederums. Zvanīt O. Griķim, tel. 461-4766.

● Aleksandras Moskalovas nāves ziņā kļūdaini iespiests nelaikes dzimtais vārds. Pareizi jābūt — Landmanis.

● Sidrabenes kultūras mantu loterijai vāl gleznu dāvājis Valdis Teteris. Loterijai būs pavisam 25 mākslinieku 26 gleznas un daudzu daiļamatnieku dāvātie izstrādājumi. Loterijas komiteja sazinās ar ziedotājiem par mantu nodošanu, lai tās, kā paredzēts, varētu izstādīt apskatei Jāņu sarīkojuma dienā.

● Fr. Curisca seiors O. Perro lūdz aizrādīt, ka 30 gadu dibināšanas atceres aprakstā teikums: „Bet īsti vīri runās tikai asā ciņā," pareizi jālasa: „Bet mēs arī zinām, ka īsti vīri rūdās tikai asā ciņā".

Korporācijas Vendia 50 gadu dibināšanas atceres svētkos Hamiltonā. Pirmajā rindā otrs no kreisās dibinātājs V. Galdiņš, tālāk — sekretārs P. Jurjāns, seniors A. Smiltārs, oldermanis A. Kabucis, viceseniors A. Smiltnieks un pirmais krāsu krustdēls P. Finartijs. Aizmugurē vidū LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs (Patria). Foto: J.Liģers

Korporācija Vendia 50 gados

Korporācijas Vendia sākums saistās ar 8 Latvijas universitātes studentiem — iniciātoriem, kas jau 1924. gada rudenī sanāca kopā un sprieda par jaunas korporācijas dibināšanu. 1927. gada 20. marta sēdē parakstīja jaunās korporācijas dibināšanas aktu, izvēloties tai nosaukumu Vendia un A!K!K! garantējot pie Selonijas. Pirmajam sēmestrim beidzoties, vendu skaits bija krietni audzis un 44 studenti komānu garantēja pie Selonijas, izvēloties krāsas: zaļš, brūns zelts..

Jau 1928. gada rudens sēmestrī nodibinājās filistru biedrība un dāmu komiteja. Savu karogu vendi saņēma 1929. gada martā, un to dāvināja filistrs Pauls Līcis, bet vapeni dāvināja goda filistrs Jānis Skultāns, un iesvētīja 1934. gada martā.

Vendu saimē arvien ir mājojis liels dziesmu gars — konventa dubultkvartetā, P! K! (Prezidiju konventa) vīru korī un Dziesmu Varā daudz vendu vingrinājuši balsis. Šo dziesmu prieku sevišķi veicināja goda filistrs prof. Pauls Jozuuss, kas Ata Zālīša Vendia svētku dziesmai devis mūziku. Vendia karoga dziesmu šeit svešumā sacerējis filistrs Pēteris Finartijs, skaņās ietērpis komponists Jānis Norvilis. Vendi pievērsušies ne tikai dziesmām, bet arī sportam, izcilākos panākumus gūstot ātrslidošanā, tenisā, šachā un zobenu cīņā.

Vendi sevišķi lepni var būt ar saviem kaŗavīriem — 5 ģenerāļiem, 6 pulkvežiem, 5 pulkvežleitnantiem un 17 zemāku pakāpju virsniekiem, kuŗu vidū bija 8 lāčplēši. No pirmajiem brīvības cīnītājiem dzīvo vidū ir tikai daži. Arī pārējo vendu skaits stipri sarucis: tie noslepkavoti, bojā gājuši izsūtījumā, pasaules kaŗa ugunīs un partizānu cīņās. Mūža dusā aizgājuši 75 proc. no vecās vendu saimes. 1938. gadā vendi Airītēs pie Kalpaka pieminekļa iedēstīja piemiņas ozolus, bet viņa atdusas vietu Meirānu pagasta Visagala kapsētā rotāja ziediem.. Cieša draudzība bija ar Atsevišķo artilerijas divizionu Cēsīs. Ar pienācīgu godu vendi aizvadīja mūža dusā savus pirmos goda filistrus Latvijas armijas stāba priekšnieku ģenerāli Aleksandru Kalēju un Latvijas konservātorijas rektoru prof. Paulu Jozuusu.

Sākoties izceļošanai, lielais vairums vendu nonāca ASV un Kanadā. Šajās valstīs līdz š.g. maijam uzņemti pāri par 80 jauni krustdēli. Vendias 30 gadu atcerē Ņujorkā iesvētīja atjaunoto karogu, ko dāvināja filistrs Jūlijs Zaķis. 1967. gadā pavasarī Hamiltonā iesvētīja atjaunoto vapeni. Sākot ar 1973. g. ik gadus iznāk rakstu krājums Pienākums. Sagatavošanā grāmata — Vendia 50 gados.

Vendia 50 g. atceres svinības risinājās no 13. — 15. maijam Hamiltonā. — Dievkalpojumu Kristus draudzes dievnamā vadīja māc. K. Kuškēvics (Gersicania) un mācītāji vendi V. Landmanis un Ed. Gallens. Ar dziesmām dievkalpojumu kuplināja soliste V. Landmane. Vendu saimes loceklis J. Grīnvalds, Kristus draudzes ērģelnieks, atskaņoja pirmo reizi komponista J. Norviļa komponēto Vendia karoga dziesmu. Svētku akts notika Makmastera universitātes aulā. No dibinātājiem sveica V. Galdiņš, no filistru biedrības P. Finartijs, Latvijas korp. apvien. pārstāvis K. Kuškēvics (Fr. Gersicania), LNAK — T. Kronbergs (Patria), pēc tam Korporāciju kopu pārstāvji un pārstāves. Seniors Andrejs Smiltārs paziņoja, ka Vendia 1500 dol. ziedo nacionāliem un kultūras mērķiem.

Svētku azaids un balle notika McMaster universitātes telpās, bet 50 g. svētku jubilejas komerss Hamiltonas Latviešu biedrības namā.

Pēteris Finartijs

Baznīcu stāvoklis Baltijā

AUSTRUMU BAZNĪCU INSTITŪTA 13. BRĪVDIENU KURSI MINSTERĒ

Austrumu baznīcu institūts dibināts 1947. gadā, Austrumeiropas tautu trimdas sākuma laikā, kad Vācija atradās drupās, bet Austrumeiropa pazuda sarkanajā miglā un gandrīz nekādas ziņas par baznīcu dzīvi nebija iegūstamas. Šis institūts nodibināts ar vācu ev. lut. baznīcas atbalstu, un arī tagad tas darbojas tās paspārnē kā neatkarīgs iestādījums.

Institūta nolūks iespēju robežās saglabāt Baltijas baznīcu vēsturi un pētīt baznīcu stāvokli trijās okupētajās Baltijas valstīs par pašreizējo grūto baznīcu situāciju Baltijā.

Svarīgi veidot eukūmēnisku sadarbību Baltijas baznīcu starpā. „Mēs nedrīkstam uzdot Baltijas telpas baznīcas", savā brīvdienu kursu atklāšanas uzrunā teica Austrumu baznīcu institūta vadītājs prof. Dr. P. Hauptmans. „Mums ir plāni, ieceres, plaša bibliotēka. Mēs gribam klausīties, ko Dievs saka," savu uzrunu nobeidza profesors. Austrumu baznīcu institūta brīvdienu kurss bija jau 13. pēc kārtas. Tajā piedalījās ap 30 studentu, docentu un interesentu, lai iepazītos ar Baltijas baznīcu stāvokli pašreiz. Par referentiem bija apzināti izraudzīti speciālisti Baltijas problēmās: Austrumeiropas vēsturnieks Minsteres universitātes prof. Dr. Manfreds Helmans, slavists prof. Dr. Fridrichs Šolcs un pašu baltiešu referenti.

Brīvdienu kursa atklāšanas vakarā, pēc institūta vadītāja prof. Dr. Hauptmaņa apsveikuma vārdiem, barons Volfs fon Kleists rādīja Baltijas apmeklējumā uzņemtu krāsu filmu un pats komentēja. Skatītāji ar interesi vēroja veco kultūras pilsētu Rīgas, Tallinas un Viļņas pašreizējos attēlus. Vecās celtnes apdrupušas, baznīcas daļēji izmantotas citiem nolūkiem un tautas nebrīvībā. Ceļotāji drīkst braukt tikai pa noteiktiem ceļiem. Šur tur paceļas tagad negaumīgi būvētās jaunceltnes, kas sabojā veco pilsētu panorāmu.

Brīvdienu kursu galvenais temats par baznīcām okupētajās Baltijas valstīs skāra arī trimdas baltiešus Rietumvācijā. Tāpēc kursa programmā bija iesaistīta arī Minsteres latviešu ģimnazija, kas ir vienīgā šāda veida skola visā brīvajā pasaulē. Kursa dalībnieki apciemoja Minsteres ģimnaziju, ieskatījās mācību stundās, apbrīnoja skolas plašo bibliotēku un nesen izveidoto, no Eutīnas pārvesto Stāka archīvu, kā arī noklausījās Latviešu centrālās padomes priekšsēža Ādolfa Šildes un ģimnazijas direktora Eduarda Silkalna stāstījumus par trimdas latviešu kultūrāliem pasākumiem un noskatījās skolēnu priekšnesumos. Ģimnazijas triju vecāko klašu skolēni savukārt piedalījās vairākos kursa referātos.

Vēsturisku Igaunijas, Latvijas un Lietuvas visu konfesiju baznīcu dibināšanas un attīstības gaitu līdz pat pēdējiem gadiem īsā pārskatā apskatīja prof. Dr. P. Hauptmans. Referents deva objektīvu pašreizējā stāvokļa vērtējumu, pamatojoties uz visām iespējamām publikācijām. Iegūtā statistika, protams, nav pilnīga: aptuveni Latvijā darbojas 180 ev. lut. draudzes ar apm. 250.000 ticīgiem un 150 katoļu draudzes ar 350.000 ticīgiem.

Prof. Dr. Manfreds Helmans referēja par baznīcu un lietuvju nacionālo kultūru 19. un 20. g. s., bet prof. Dr. Fridrichs Šolcs apskatīja reliģisko problēmu risināšanu latviešu literātūrā. Referents minēja tikai 15 latviešu rakstnieku ievirzi laika sacībā, no Apsīšu Jēkaba līdz Antonam Rupainim. Referents, būdams vācietis, dziļi izpratis latviešu rakstnieku reliģisko ievirzi un īpatnības. Profesors Šolcs uzsvēra, ka latviešu literātūra īsā attīstības laikā sasniegusi ievērojamu attīstības stilu. Tieši kristīgā gara iedarbe visai īpati

(Turpinājums 12. lp.)

CARAVAN "77"

no 17. jūnija līdz 25. jūnijam

ATBALSTIET RĪGAS PAVILJONU,

PĒRKOT PASES NO LATVIEŠIEM

Cena — $4.00 līdz 11. jūnijam,

$5.00 pēc tam.

Pases dabūjamas — DV grāmatnīcā, DV klubā, Toronto latviešu kreditsabiedrībā, latviešu veikalos — Kalupē, Gardenia puķu veikalā, Pavasara konditorijā, Broadview Delicatessen vai pie Tāļa Ķivlenieka — 104 Madawaska Ave., Willowdale M2M 2R4, tālr. 223-4586.

LATVIEŠU NAMS

491 College St., Toronto

IZĪRĒ TELPAS

sarīkojumiem - viesībām

kāj viesību galdus

Tel. 922-2931

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

9. jūnijā pl. 2 pēcp. Latviešu namā pensionāru saiets. A. Kiršas lasījums. Parastās nodarbības.

11. un 12. jūnijā Sidrabenē Jaunatnes un sporta dienas LSAK un DV sarīkojumā.

12. jūnijā pl. 1 pēcp. Georgetown golfa laukumā Toronto un apkārtnes latviešu Golfa kluba sezonas atklāšanas sacīkstes.. Pieteikties pie Austras Dzilnas, tel. 293-7482.

14. jūnijā pl. 7.30 vak. Sv. Miķeļa katedrālē, 200 Church St., Baltijas tautu federācija Kanadā rīko 14. jūnija atceri.

25. jūnijā Saulainē Līgo svētki — Čikagas Piecīši ar „Es ar savu papardes ziedu". Līgošana un uguņošana. Jāņu balle. Biļetes iepriekšpārd. (skat. sludinājumu).

25. jūnijā Sidrabenē tradicionālais Līgo svētku sarīkojums ar Almas Skudras-Kārkliņas aranžēto uzvedumu „Papardes zieds Sidrabenē".

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park vidusskolā.

5. nov. pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Informācija, ieejas un galda kartes tel. 766-0806.

27. novembrī Dainas koŗa tautasdziesmu koncerta atkārtojums.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

25. oktobrī pl. 8 vak. Town Hall bass-baritons Kārlis Bauers-Zemgalis, no Šveices.

13. novembrī pl. 2 Sv. Andreja baznīcā Bruno Skultes Daugava. 120 izpildītāju. Apvienots Ņujorkas latviešu un Rotas koris Konektikatā, solisti, teicēji, ērģeles. Diriģents — Andrejs Jansons.

26. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Alļe no Filadelfijas, ASV

20. aprīlī pl. 8 vak. Town Hall vijolnieks Georgs Lapensons no ASV.

1978. GADA

14. janvārī komp. Imanta Saksa JUBILEJAS KONCERTS.

4. februārī — Kabarē — Dzenis un kompānija, Runči Toronto.

NIAGARA

23. un 24. jūlijā Jaunatnes un draudzības dienas.

SV. KATRĪNAS (St. Catharines)

18. jūnijā, no pl. 3 pēcp. līdz pl. 12 naktī, Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku kluba zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē, parastajā vietā (apm. 1 jūdzi no Niagar-on-the Lake). Izdalīs pārsteiguma balvas. Dabūjami lāvēti zuši. Būs redzams uzraksts „Zuši". Visi laipni ieīīgti.

Vasarsvētkos Toronto Sv. Jāņa draudzē archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide iesvētīja 28 jauniešus. 1. rindā no kreisās: Kristīne Lauze, Nora Turkēvica, Zinta Frīdenberga, māc. I. Gaide, archibīskaps A. Lūsis, draudzes priekšnieks J. Koncis, Anita Silarāja, Inta Gugāna un Edite Ozola; 2. r.: Maira Radziņa, Linda Lazda, Aina Tilupe, Zaiga Frīdenberga, Māra Mālniņa, Lilita Tanne, Indra Broka un Māra Krieviņa; 3. r.: Alfreds Lauzis, Pēteris Jerva, Raimonds Brencis, Māris Krūmiņš, Māris Zeltkalns, Lauris Kuksis un Pēteris Dambrovskis; 4. r.: Mārtiņš Ozoliņš, Arnolds Naglis, Vilis Osis, Pēteris Silarājs, Nikolajs Bulmanis, Pēteris Mednis un Ēriks Mikelšteins. Foto: J. Liģers

DV Rietumaustrālijā

DV Pertas nodaļas vanagu un vanadžu vadība 1976./77. darbības gadā ir šāda: priekšnieks un DV Pertas pārstāvis Pertas Latviešu centra valdē K. Bērziņš, sekretārs un inform. nozares vad. V. Ešmanis, priekšnieka vietn., sporta un jaunatnes nozares vadītājs A. Valjikovs, kasieris V. Gūtmarcis, biedrzinis R. Alksnis, sarīk. nozares vad. un mantzinis R. Sivalops, nodaļas kluba atbildīgais vadītājs K. Sivalops,, valdes loc. sevišķiem uzdevumiem un DV pārst. Pertas Latv. centrā R. Dravnieks. Vanadžu nozares prce R. Bērziņa, vietniece Z. Tuvika, sekretāre R. Džonsone, kasiere V. Gailīte, saimniecības nozarē A. Dolace un E. Palēna. Revīzijas komisijas priekšsēdis Z. Titmanis, sekretārs A. Dunsis, locekļi E. Collie (vanadzes) un J. Pelšs.

Mēģinot rast jautru sarīkojumu veidu, vanadzes pirmo reizi nodaļas klubā bija rīkojušas Dāmu cepuru parādi, kurā demonstrēja dažādus sieviešu galvas segu paraugus. Viesi par labākajiem modeļiem atzina N. Bukovskas un Z. Tuvikas. Vanadzes izlēmušas šāda veida pasākumu turpināt, rīkojot kā nākošo Frizūru fantaziju vakaru, rādot dažādo matu sakārtojumu paraugus.

Pertas latviešu skolas rīkoto bērnu svētku atbalstīšanai nodaļas valde un vanadzes kopīgi piešķīrušas 100 dol. Sakarā ar nodaļas biedru sapulces lēmumu, par nodaļas kluba biedriem var uzņemt arī personas ārpus DV organizācijas, tāpat cittautu piederīgos.

Ja būs jauniešu atsaucība, nodaļas valde rīkos Pertas jauniešu 1977. g. starpkursus. Pieteikšanās termiņš 15. jūnijs. Kursi paredzēti mācības iestāžu brīvdienu laikā augustā. Ievērojot, ka līdz izsludinātajam terminam, 1976. g. 18. novembrim, neviens kandidāts paredzētajai Minsteres latviešu ģimnazijas stipendijai nebija pieteicies, nodaļas valde nolēmusi vēl vienu reizi noteikt stipendijas kandidātu pieteikšanās termiņu līdz 1977. g. 18. novembrim.

V. E.

PATEICĪBA

Sirsnīgs paldies visiem, kas piedalījās manas sievas

ALEKSANDRAS MOSKALOVS

izvadīšanā pēdējā gaitā. Paldies māc. J. Cālītim par izjustajiem atvadu vārdiem un baritonam J. Cīrulam par skaistajām dziesmām. Mīļš paldies Ed. Brencim ar kundzi par lielo rūpību un palīdzību. Paldies visiem par skaistajiem ziediem un līdzjutību.

Leonīds Moskalovs

GRAND RAPIDI

● Latviešu skolas izlaiduma aktā Grand Rapidos visi deviņi absolventi apliecināja, ka vēlas paplašināt zināšanas latviskā izglītībā. Izlaiduma aktu ar svētbrīdi Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes baznīcā ievadīja māc. J. Mednis.. Baznīcas lejas telpās laicīgais akts sākās ar karoga ienešanu un skolas pārzines cand. theol. V. Fricsones uzrunu. Karogu absolventi nodeva tālākai glabāšanai nākošās 8. klases audzēkņiem ar lasījumu no J. Jaunsudrabiņa Piemini Latviju. Skolas pārzine absolventiem — Hugo Auziņam, Zintai Arumai, Laurai Dāvei, Korinai Felkerei, Dainai Pastarei, Pēterim Siliņam, Monikāi Vanuškai, Dāvidam Zadvinskim un Ingrīdai Zirnei izsniedza liecības, paziņojot, ka visi mācījušies „labi' un „ļoti labi". Pārdomu vārdus saviem biju-šajiem audzēkņiem veltīja absolventu klases audzinātāja B. Taube. Bija daudz apsveikumu un velšu, galvenokārt grāmatas absolventiem un skolotājiem, tāpat ziedi citiem, kas sekmējuši skolas darbu. Pirms svētbrīža baznīcā 8. klases audzēkņi ar skolotājiem ieradās Vudlavna kapsētā, noliekot ziedus uz mirušo skolotāju un audzinātāju atdusas vietām.

● Grand Rapidu tuvumā, braucot no Lansingas uz dievkalpojumu Vienības draudzē, 19. maija vak. negadījumā cietis šīs draudzes ērģelnieks Ēriks Zušmanis. Viņa mašīnai uztriekusies kāda cita, tā apsviedusies pāris reizes un aizdegusies. E. Zušmanis, kas studē Lansingas universitātē, guvis tikai nobrāzumus. Pēc pārbaudes slimnīcā viņš atlaists mājās.

V. Z.

Judīte Rozentāle
ļoti sekmīgi beigusi Centennial kolledžu Toronto (Applied Arts and Community Services). Viņa saistījusies darbā Regional Centre for Children and Adolescents Tisletaunā, Ont.

Dodsworth and Brown

APBEDĪŠANAS BIROJS HAMILTONĀ, 114 Main St. W.

KOPŠ 1867. GADA

Tel.: 522-1114

Par tiesībām uz brīvību

PUBLICISTA ĀDOLFA ŠILDES GODINĀŠANA VĀCIJĀ

LCK rīkotajā sabiedriskā darbinieka un publicista Ādolfa Šildes godināšanā, sakarā ar viņa 70 mūža gadiem, Minsterē 21. maijā bija ieradušies ap 70 apsveicēju, to vidū arī jubilāra dēls un četras meitas ar ģimenēm. Jubilāru ar dzīvesbiedri Ainu ģimnazijas aulā sagaidīja ar nodziedātu Daudz baļtu dieniņu. Ā. Šildes mūža gaitu, darbošanos latviešu un baltiešu organizācijās, kā arī tiesībnieka un publicista veikumus apskatīja A. Cipulis un apsveica Vācijas latviešu saimes vārdā, L. Apkalns sveicināja no LAK EC, R. Bērziņš — Latvijas ev. lut. baznīcas Rietumvācijā pārvaldes, I. Bērziņa — studenšu korporāciju konventa, Martinsons — korporāciju apvienības, konventa, Universitas redakcijas, Bonnas korporāciju kopas un korporācijas Gersikania, E. Silkalns — Minsteres latviešu ģimnazijas, O. Kalējs — LPB Rietumvācijā, J. A. Bērziņš — DV organizācijas, A. Homka — katoļu biedrības Druva un studentu biedrības Dzintars, A. Spoģis — LKIA, I. Balodis — ģimnazijas internāta Rīga un Minsteres ev. lut. draudzes, J. Cipulis — Minsteres latviešu studentu kopas, Šternbergs — DV Minsteres nodaļas, V. Labinskis — ģimnazijas pašpārvaldes. Rakstveida apsveikumus bija sūtījušas visu zemju centrālās organizācijas, sabiedriskie darbinieki un daudzi draugi.

Atbildes runā Ā. Šilde savu dzīves gājumu izvērtēja trijos skatījumos: attieksmē pret ģimeni, attieksmē pret savu tautu un valsti un pret citiem cilvēkiem. Visu šo triju elementu aspektā viņš deva tikai vispārēju skatījumu. Visu Ādolfa Šildes mūža darbu varēs izvērtēt tikai rūpīgs biografs. Godināšanu nobeidza nodziedot Dievs, svētī Latviju.

P. B.

TLTA ģimnazijas 21. izlaiduma akta dalībnieki un absolventi. 1. r. no kreisās: skolotāji A. Cēbere, I. Pilpe, J. Zuntaks, B. Senkēviča, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, absolv. kl. audzinātājs J. Ozols, direktrise V. Slaviešа, absolv. kl. audz. I. Krūmiņa, E. Ezera, L. Vika, A. Liepiņa, māc. J. Cālītis un TLTA vadītājs A. Sudmalis. 2. r.: skolotāja R. Krastiņa, absolventi — Sandra Bādere, Dagnija Tauriņa, Ina Demme, Anita Bredovska, Daina Brammane, Sarma Eglīte, Nora Turkēvica, Lilita Tanne, Gunta Mackara, Inese Briede, Ingrīda Nāgele, vecāku padomes priekšsēdis E. Nāgelis, skol. H. Miķelsons. Aizmugurē: skol. P. Kusmanis, J. Niedra, skol. J. Ruskis, skol. O. Sils, absolv. Bruno Preiss, Pēteris Grauds, Vilis Osis, Arnis Miķelsons, Ivars Melnbārdis un Ivars Blūms.
Foto: J. Ligers

Mācoties jaunietis pakalpo pats sev

(Turpinājums no 8. lp.)

saņēma trīs audzēkņi: Bruno Preiss Birutas Senkēvičas balvu (20 dol.), ko līdz ar veltījumu un savu pēdējo grāmatu Baltie bērzi pasniedza autore. No K. Stagava piemiņas fonda apbalvojumus saņēma Daina Brammane un Sarma Eglīte (arī 20 dol.).

Ierakstu grāmatā par aktīvitāti drāmatiskā pulciņā saņēma Inese Briede. Par piedalīšanos skolas žurnāla redakcijā ierakstus saņēma I. Briede, B. Preiss, par piedalīšanos skolas sabiedriskā darbā — D. Tauriņa, S. Bādere, I. Melnbārdis.

1976./77. m. g. labas sekmes mācībās uzrādījuši: 4. kl. — Br. Preiss, D. Tauriņa, D. Brammane, S. Eglīte; 3. kl. — P. Legzdiņš, Z. Pērkone, I. Tauriņa, F. Tikiņš; 2. kl. — A. Auziņa, I. Kraujiņa, E. Ozola, Z. Rēvalde, V. Vasarāja, D. Veinberga; 1. kl. — I. Ezergaile, S. Ķuze, R. Kalniņš, V. Martinsons.

Visā māc. g. nevienu mācību stundu vai tikai vienu dienu kavējuši: 1. kl. V. Ozols, K. Ozols, I. Šulca, R. Kalniņš, V. Martinsons; 2. kl. — E. Ozola, M. Ozola; 3 .kl. — J. Tikiņš, E. Kleperis, P. Legzdiņš, I. Mikelšteins, Z. Pērkone.

Atvadu vārdus sacīja 4a un 4b kl. audzinātāji. Izolde Krūmiņa novēlēja paturēt latvisko apziņu, bet Jānis Ozols ieteica klausīt savai sirdsbalsij, jo tā nemaldina.

Izolde Krūmiņa no Preses biedrības Kanadas kopas izsniedza piešķirtās grāmatu balvas par labākiem darbiem skolas žurnālā Sīkumi. Tās saņēma S. Bādere, I. Kraujiņa un D. Veinberga.

Absolventu 4a kl. atvadu vārdus sacīja Sandra Bādere, atskatoties uz aizvadīto skolas laiku. Lai gan šī diena bijusi gaidīta, tomēr tā nes līdz arī skumjas.

4b kl. pārstāvis Ivars Melnbārdis atvadu runā uzsvēra, ka latviešu skolā mācoties, jaunietis pakalpo pats sev un līdz ar to savai tēvzemei, atgādinot, ka par latvieti neviens trimdā nepiedzimst, bet par to ir jākļūst. Runātāja labā valoda un stāja iepriecināja klausītājus.

Atvadoties absolventi pasniedza latvisku galda lampu savai klases audzinātājai I. Krūmiņai un direktrisei V. Slaviešai. Skol. J. Ozols saņēma divas dāvanas, vienu visai neikdienišķu — tautisko kreklu, kuŗa izrakstīšanā piedalījusies ikviena audzēkne.

LNAK priekšsēdis T. Kronbergs apsveikumā pieminēja runātāju jauniešu labo latviešu valodu, kas liecina, ka mums ir nākotne.

Vēl sveica vecāku padomes priekšsēdis E. Nāgelis. Direktrise V. Slaviešа pateicās absolventu vecākiem par sadarbību, īpaši tiem, kas strādājuši ilgus gadus un tagad aiziet no skolas — A. Tauriņai, V. Eglītem, E. Nāgelim. E. Nāgelis pateicībai no skolas saņēma velti — grāmatu.

Vecāki Latviešu nama apakšējā zālē bija klājuši skaistu cienasta galdu, pie kuŗa vairāku organizāciju pārstāvji izteica savus apsveikumus — no Toronto Latviešu biedrības J. Briedis, Sv. Andreja draudzes — V. Vāgners, DV organizācijas — V. Ķuze u.c.

Izlaiduma aktā TLTA ģimnazija saņēmusi ziedojumus: DV KV 100 dol., DV Toronto nod. 150 dol., Toronto vanadzes 75 dol., Latviešu kara invalidi Kanadā 15 dol., Ieva Grodne 20 dol., A. Gulbis 100 dol., Latv. Preses biedrības Toronto kopa grāmatas par labākiem literāriem darbiem žurnālā Sīkumi.

E. E.

TOLEDO

● Mātes dienas sarīkojumā šejienes latviešiem par mātes mītu referēja mītologs T. Gulbis. M. Purviņa lasīja dzejoļus par māti. Bowling Greenas simfoniskā orķestra dalībnieces M. E. Briga, C. Dammere un S. Hadlere spēlēja vijoļu duetus un arpas solo, atskaņojot Vītola, Telemaņa un Dusseka skaņdarbus, arī latviešu tautas deju variācijas.

OMAHA

● Pēc māc. J. Dziņa vadītā dievkalpojuma baznīcas lejas telpās atzīmēja svētdienas skolas izlaiduma aktu. A. Zeltiņš izsniedza liecības. Skolu beidza Laima Vinovska, kam dāmu komitejas priekšniece V. Briede no draudzes pasniedza grāmatu. Audzēkņi bija sagatavojuši programmu ar deklamācijām un klavieŗu solo, ko izpildīja Sandra Zeltiņa un Laima Vinovska. Skolotāji saņēma ziedus, un Monika Vinovska pateicās par skolotāju darbu. Māra Marlija no Linkolnas nolasīja referātu.

KLĪVLANDE

● No šejienes tautiešu saimes negaidot šķīries Jānis Krūmiņš. Viņa dzīves gaitas sākušās pirms 81 gada Krustpilī. Pirmā pasaules karā cīnījies 5. Zemgales pulkā. Piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās, beidzis Latvijas kara skolu kā pirmā izlaiduma virsnieks, dienējis 3. Jelgavas kājnieku pulkā, kur sasniedzis kapteiņa pakāpi. Viņš vēl 7. maijā vakarā atradies Kurzemes cietokšņa sarīkojumā, bet 9. maija rītā miris ar sirds vājumu. Nelaiķi pārpelnošanai izvadīja māc. L. Grendze.

J. E.

VILMINGTONA

● Vilmingtonas latviešu skola savu 19. mācības gadu atzīmēja ar aktu 8. maijā. Skolu visus šos gadus vada Maiga Krama, par skolotājiem vēl darbojoties Rūtai Zadziorskai un Aivaram Celminam. Vilmingtonā gan dzīvo tikai 60 latviešu ģimenes, bet jau tur pastāv latviešu skola. Skolotāji strādā bez atalgojuma. Skola darbojas pie luterāņu draudzes, ko vada Arturs Vatvars. Svētbrīdi vadīja māc. Dr. Arvīds Ziedonis. Skolēni izrādīja J. Jaun sudrabiņa Sapņu saulīte.

E. Alka

PATEICĪBA

Izsakām sirsnīgu pateicību DV Toronto vīru korim un tā vadībai, māc. J. Prauliņam, DV Kanadas valdes un daudzo nodaļu pārstāvjiem, vanadzēm un vietējām tautietēm par cienastu, tāpat visiem, kas bija ieradušies DV Niagaras nodaļas 25 gadu darbības atceres svētkos, tā kuplinot svētku labu izdošanos.

DV Niagaras nodaļas valde

DV Niagaras nodaļas 25 g. darbības atceres svētkos. Augšā pa kreisi — karogu ienesot, no kreisās — A. Celma, G. Bērziņa un K. Sisenis. Labajā pusē DV Kanadas valdes pārstāvis A. Kalupnieks uzrunā svētku dalībniekus. Apakšā pa kreisi Izolde Mikšēna skandē dzeju. Pa labi — no kreisās: nodaļas biedri atzinības raksta saņēmēji A. Pļavinska, G. Bērziņa (vanadžu kopas priekšniece) un nodaļas priekšsēdis J. Celms.
Foto: J. Ligurs

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā sievasmāte,
vecmāmiņa, vecvecmāmiņa

Otilija Viksne

dzimusi Āze

dzimusi 1887. gada 22. februārī Latvijā, Annas pag.,
mirusi 1977. gada 8. maijā Kanadā

Ak dzīves dienu gājums
Cik ātri paiet tas,
Sauc Dieva aicinājums,
Nāk vakars — jāšķiras.

Skumjās pieminām, vienmēr mīļā atmiņā paturēsim

piederīgie

Baznīcu stāvoklis . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

izpaužas latviešu rakstnieku darbos, kur bieži vien ētiskās normas jaucas ar nacionālo elementu.

Par pareizticīgās baznīcas stāvokli Baltijā referēja prof. Dr. Vilhelms Kāle. Trimdas referenti — jaunais mācītājs Elmārs Ernests Rozītis apskatīja Latvijas ev. lut. baznīcas vēsturi un uzbūvi trimdā, bet igauņu prāvests Tomass Pelds — to pašu tematu attieksmē uz igauņu ev. lut. baznīcu.

Jāpiemin referentu nākotnes vērtējums, ka baltiešu baznīcas trimdā nav sairušas, bet gan drosmīgi turpina darboties un kalpo saviem tautiešiem. Draudžu skaits gan pamazām varētu samazināties, tāpat mācītāju un draudžu locekļu skaits, taču tas sagaidāms tikai nākošās paaudzēs.

—xy—

Kā risināsies sporta svētki Sidrabenē

LSAK un DV jaunatnes un sporta dienās 11. un 12. jūnijā Sidrabenē LSAK rūpēsies par to programmas daļu, kas saistās ar sporta sacensībām, bet DV par pārējo programmas daļu.

Setd. pl. 10 rītā sāksies volejbola sacīkstes jauktām vienībām, meiteņu un zēnu vienībām. Tanī pašā laikā DV vadībā Sidrabenes nometnes ēdamzālē notiks šacha sacensības dažādām vecuma grupām. Pieteikšanās uz vietas. Basketbola laukumā darbosies novusa un golfa stendi. Pēc sporta spēlēm DV sniegs bagātīgu un vispusīgu programmu, kuŗā bez solistiem un deklamācijām piedalīsies DV deju kopa Daugaviņa pilnā sastāvā. Darbosies skaļruņu sistēma.

Svētdien 10.30 no rīta stadionā sportistu parāde, karoga uzvilkšana. Mācītājs A. Čops vadīs svētbrīdi, pieminot 14. jūnija mocekļus. Vieglatlētikas sacīkstes paredzētas dažādām vecuma grupām. Cerams, ka tanīs redzēsim arī savus „mastera" klases sportistus, kas reprezentēs Kanadu šovasar Pasaules māsteru olimpiadā Zviedrijā. Pieminams, ka latviešu māstera klases sportistu sasniegumi ir internacionālā līmenī un tiem pieder Kanadas rekordi. Būs arī bagātīgs balvu klāsts. Pēc vieglatlētikas sacīkstēm notiks tradicionālā futbola spēle „veco" un „jauno" starpā. Šī sacīkste būs zināmā mērā pārbaude gaidāmajām Ziemelamerikas kausa spēlēm — pirmajā spēlē Jāņos Sidrabenē Klīvlande ar Toronto.

Z. Z.

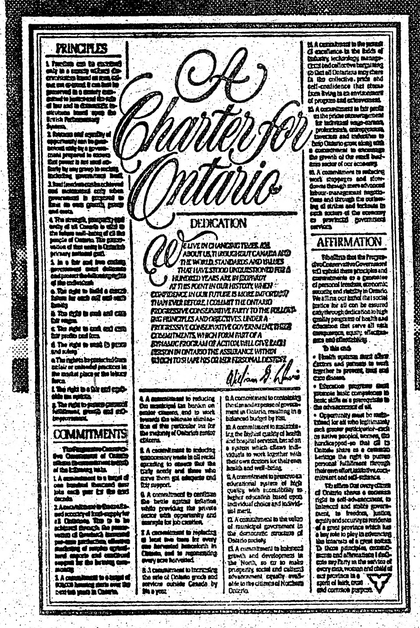
PRINCIPLES

1. Freedom can be protected only in a society where the government itself is restrained from violating the rights of the citizen. Each person is an end and not merely a means to anything. Each person has the right to be governed by law and to demand the protection of the law against arbitrary government.

2. Because each member of society has the right to the fullest development of his personality, each person is entitled to equality of opportunity. Each person has the right to be free from discrimination because of race, creed, colour, nationality, ancestry or place of origin.

3. The rights of each person are limited by the rights of others and by the responsibility of government to promote the common welfare.

4. The rights to hold a church membership and to worship in accordance with one's conscience.

5. The right to seek and obtain employment.

6. The right to seek and obtain housing.

7. The right to seek and obtain medical care.

8. The right to work in peace and safety.

9. The right to participate in the political process and to vote in elections for the elected members of the federal and provincial parliaments.

10. The right to be free from arbitrary arrest and imprisonment.

11. The right to a fair and impartial hearing before the courts.

COMMITMENTS

The Government of Ontario has committed itself to the following principles:

1. A commitment to a target of one new job for the unemployed and for each person coming into the labour force.

2. A commitment to the search for and application of new technologies to be achieved through the partnership of government, business and labour, and to the encouragement of research and development in universities and colleges.

3. A commitment to encouraging the establishment of new small businesses, and to supporting them.

4. A commitment to reducing the municipal tax burden on senior citizens, and to work towards the welcome elimination of this particular tax in the making of Ontario's total citizens.

5. A commitment to reducing personal income taxes in all categories by 30 per cent over the next four years.

6. A commitment to continue the basic social reforms of the past decade providing the private sector with opportunity and example for job creation.

7. A commitment to protecting at least one town in every one of the forested areas of Ontario, and to maximizing every acre harvested.

8. A commitment to increasing the role of Ontario goods and service outside Canada by 5% a year.

9. A commitment to maintaining the value of Ontario's housing stock over the next years in Ontario.

10. A commitment to the pursuit of excellence in the fields of industry, technology, education and cultural activities recognizing the role of Ontario's people and its collective pride and self-confidence that stems from living in an environment of progress and achievement.

11. A commitment to fair participation in the province's resources by balanced wage-earners, professionals, entrepreneurs, investors and industries in the province, along with a commitment to encourage the development of the province's own sector of our economy.

12. A commitment to enhance work prospects and close down through such measures as labour-management negotiation and through the application of strike and lockout legislation in such manner as the interests of provincial government services.

AFFIRMATION

We affirm that the Progressive Conservative Government will uphold these principles and commitments as a guarantee of financial freedom and security, and liberty to choose, for this and future generations. To this end we affirm that the Progressive Conservative Party of Ontario will continue to serve all citizens, regardless of race, creed, colour, nationality, ancestry or place of origin.

• Health systems and other services and persons in need shall be protected, kept and cared for in illness.

• Education programs shall promote basic competencies in basic skills as a prerequisite to the advancement of all.

• Opportunity exists for individuals and for all communities to work together with their own doctors for their own health and well-being.

• A commitment to preserve the educational system of high quality with accessibility to higher education based upon individual choice and knowledge and merit.

• A commitment to the values of municipal government in the democratic structure of Ontario society.

• A commitment to balanced growth and development in the province, so as to avoid prosperity, social and cultural advancement equally available to the citizens of Northern Ontario.

• A commitment to the principle of equality of opportunity and to the achievement of a greater province which has a greater role in the affairs of the Dominion.

We affirm that every citizen of Ontario shares a common right to self-determination, to participate freely in society, to freedom, democratic and responsible government and a great province which has the resources and the will to serve the needs of a province and its people.

We affirm that the Government of Ontario exists in the service of every citizen, to the end of each one's full and continuous progress.

A Charter for Ontario.
What it means to you.

Šīs vadlīnijas Ontario provincei izaugušas no progresīvi konservātīvo partijas pieredzes un politikas, kā tā tika deklarēta manā Jaungada ziņojumā, un no parlamentā ierosinātām programmām un nesenā manas valdības budžeta. Tā ietver tādas lietas kā darba iespējas (progresīvi konservātīvā partija sola sagādāt 100.000 jaunas darba iespējas gadā); māju iegādi, gādību par veciem cilvēkiem un bērniem ar speciālām vajadzībām, tiesības strādāt un pelnīt pienācīgu algu; tiesības tikt pasargātam pret lielo uzņēmumu vai organizētu strādnieku netaisnu rīcību; tiesības uz brīvību, taisnību un vienlīdzību un drošību kā šīs lielākās provinces iedzīvotājiem. Es ticu, ka šīs vadlīnijas pilnīgi atspoguļo dzīves veida izpratni un cilvēku vajadzības visā provincē.

Tās paredz veidu, kā uzturēt Ontario provinci stipru un spēcīgu — vietu, kur vajadzība paturēt labāko no pagātnes ir balansēta ar nepieciešamību pēc tālākas augšanas nākotnē.

Neviena cita politiskā partija nevar šādas vadlīnijas iedzīvināt.

Progresīvi konservātīvā partija ir apņēmusies sasniegt šos mērķus.

Es aicinu jūs atbalstīt mani, lai tad kopīgi vērstu šīs vadlīnijas dzīves īstenībā.
Balsojiet 9. jūnijā par progresīvi konservātīvo partiju.

William Davis, ministru prezidents

VOTE PC JUNE 9

Skolotājas . . .

(Pārnesums no 4. lp.)

Sabiedriskās nozares vadītājs J. Kadelis saņēmis jau 150 aptaujas lapas ar Pad. savienības nometnēs un izsūtījumā mirušo vai noslepkavoto latviešu vārdiem. Daži baidījušies izsūtījumā mirušo piederīgo vārdus uzdot, kas kavē visu bojā gājušo pilnīgu apzināšanu.

Priekšsēdis A. Cipulis pastāstīja, ka A. Lēmane nodevusi LCK sava vīra, filmu operātora V. Lēmaņa archīvu ar daudzām filmām un skaņu lentēm. Archīva novietošanai jāatrod telpas, jāsastāda saraksts, tikai tad filmas varēs izsniegt izrādīšanai. Kā zināms, Lēmanis filmēja Vācijas latviešu dzīves notikumus, uzņēmumus izdarīja arī Anglijā, Zviedrijā, ASV un Kanadā. Archīvā atrodas arī filma par 1. Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Hamburgā.

Pēteris Bauzis

Izdodams nemēbelēts

3 istabu dzīvoklis

pieaugušiem Danforth - Woodbine rajonā.

Tel. 422-2020, no pl. 6-10 vak.

Inž. Kārli Šleseru pieminot

Trešdien, 11. maijā, Toronto slimnīcā pēkšņi beidzās kultūrinženiera Kārļa Šlesera 71 gada ilgais mūžs. Lai palīdzētu vairot Latvijas dabas bagātības, viņš bija izšķīries studēt inženierzinātņu kultūrtechnikas (apūdeņošanas) nozari. Jau studiju laikā K. Šlesers pievērsās praktiskam darbam zemes meliorēšanai un Latvijas universitātei, atlikušās stundas veltījot sabiedriskam darbam. Pēc grada iegūšanas 1934. gadā, viņš piedalījās arī Ķeguma spēkstacijas būvē, kas bija lielākā Latvijā, vēlāk nodibināja savu būvuzņēmumu. Kārļa Šlesera būvfirma būvēja ceļus, tiltus u.c. celtnes. Kad kara apstākļu dēļ dzimtene bija jāatstāj, darbs turpinājās svešā zemē. Pēc ierašanās Kanadā sākumā pievienojās kādai lielākai būvfirmai Niagarā, kur projektēja dažādas celtnes Kanadai un aizjūras zemēm. Vēlāk viņa darba lauks bija Sarnijā, Toronto, Londonā, beidzot atkal atgriežoties pilsētā, kurā viņam bija lemta pēdējā gaita. Daudzi Toronto latviešu nezinās, ka viņi brauc pa sava tautieša projektēto pazemes dzelzceļa posmu, pa Gardinera vārdā nosaukto ātrceļu vai dzīvo aizgājēja projektētā debesskrāpī. Aizgājējs daudz laika veltījis arī trimdas sabiedriskajam darbam — LNAK padomē un prezidijā, bijis TLB inženieru un tehniķu kopas vadītājs, Talavijas Ziemeļamerikas kopas priekšnieks, Toronto korporāciju kopas seniors, lasījis referātus u.t.t. Abi aizgājēja dēli ir beiguši medicīnas fakultāti.

Par aizgājēju sēro viņa atraitne, ģimenes piederīgie, korp. Talavija un draugi. Sabiedrība ir zaudējusi dziļi latvisku, nenogurstošu tautas darbinieku.

Dr. ing. A. Grundmanis

† inž. Kārlis Šlesers

ŅUJORKA

● Basbaritona Jāņa Kļaviņa un ērģelnieka Dāvida Pizarra kopējs brīvkoncerts bija pulcinājis bariņu latviešu un amerikāņu klausītāju 21. maijā Sv. Jāņa katedrālē Ņujorkā. Jānis Kļaviņš dziedāja Haidna, Helmera Pavasara un Brāmsa dziesmas ērģelnieka D. Pizarro pavadījumā. Lielās katedrāles telpās vareni skanēja dziedātāja balss un vēl spēcīgāk ērģeļu skaņas. Sv. Jāņa katedrālē koncerti notiek katru sestdienu. Ieeja brīva. J. Kļaviņam šis bija otrs koncerts. Latviešu māksliniekiem samērā reta izdevība piedalīties plašākos amerikāņu labdarības sarīkojumos. Kļaviņš uzstājies arī Pārjūras preses kluba sarīkojumos, kur arī ieeja ir brīva.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes šī gada trešajā jauniešu iesvētē 22. maijā Salas baznīcā iesvētīja 14 jauniešus: Ingaru un Ivaru Blosfeldu, Valdi Dzelzkalnu, Māri Lēmani, Aināru Pāvulu, Astrīdi Puriņu, Dainu Purlīci, Tomu Tautmani, Lailu Trautmani, Ilgu Zeltiņu, Sandru Zeltiņu, Arni Zilgmi, Aīdu Zilgmi un Pēteri Zilgmi. Šogad iesvētes jau notikušas Ņujorkas draudzes Jonkeru baznīcā un Ņudžersijas dievkalpojumu vietā. Vk

GRAND RAPIDI

● Uz 65 mūža gadiem 1. maijā atskatījās Jānis Šoks. Viņš dzimis Rugāju pagastā, izmācījies par kurpnieka amata meistaru, strādājis Rugājos un Rīgā, vadot Armijas ekonomiskā veikala apavu darbnīcu. Piedalījies 2. Pasaules karā, ievainots, pārcietis gūstu Putlosā un Cēdelgemā. Grand Rapidos strādājis gan fabrikā, gan paša iekārtotā kurpnieka darbnīcā. Kopā ar dzīvesbiedri piedalās draudzes dzīvē, ilgus gadus būdams pērminderis, tāpat darbojās vairākās citās organizācijās, veicot dažādus amatus.

● Rīkojot koncertus ar latviešu mākslinieku piedalīšanos, ne vienmēr apmeklētāju skaits bijis tik liels, lai samaksātu kaut cik pienācīgu honorāru. Dažkārt vajadzējis piemaksāt no Latviešu biedrības kases. Lai rastu līdzekļus koncertu sarīkošanai, rīkos loteriju, kurai savas gleznas ziedojuši Arvīds Lapsiņš, Paulīne Zadvinska, Jūlija Rumberga un Zigrīda Zebeliņa. Būs arī citi laimesti. Lozes var iegādāties pie latviešu biedrības sabiedriski kultūrālās nozares vadītāja Juŗa Siliņa un valdes locekles Ainas Tālbergas.

CIEMA MĀJA, CENA 19.900 dol.

Uz ½ akra gleznaina zemes gabala pie 6. lielceļa. Koka konstrukcija, apšūta ar ķieģeļu insulāciju, ar 2 guļamistabām, virtuvi un dzīvojamo istabu.

BANGALOVS 30.500 DOL.,

auto lielceļa tuvumā, 5 jūdzes uz ziemeļiem no Durhamas, Ontario — 2 guļamistabas, moderna virtuve, liela dzīvojamā istaba, 4 priekšmetu vannas istaba, izbūvēta pagraba atpūtas telpa, sevišķi liela garāža. Zemes gabala lielums 100 x 185 pēdas.

Zvanīt:

URSULA DREWS, Realtor

Durham, Ont. (519) 369-2406 vai vakaros (519) 369-3789.

Mūsu mīļā māte

Livija Ošiņš

dzimusi 1915. gada 17. jūnijā,
mirusi 1977. gada 15. maijā.
Apglabāta Deep River kapos, Ontario.

Dziļās sērās

dēli Ivars un Maigonis ar ģimeni

Livija Ošiņš

dzimusi 1915. gada 17. jūnijā,
mirusi 1977. gada 15. maijā
Apglabāta Deep River kapos, Ontario.

Dziļās sērās

radi un draugi: Auziņu, Zariņu, Ekšteinu, Svilānu, Aditāju, Rudzīšu ģimenes un Osvalds Ebelis.

Dieva mierā aizgājis
mans mīļais vīrs, mūsu dārgais tēvs un vectētiņš

Osvalds Valentins Vējiņš

dzimis 1903. gada 11. martā Gaujienā,
Apglabāts 1977. gada 20. maijā Vestonā.

No kopā ietiem ceļiem,
No dienām senajām,
Iet mīlestība līdzi,
Zem zaļām velēnām.

Dziļās skumjās piemin

sieva, meita, dēls, vedekla, znots un mazbērni

Per aspera ad astra Latvijas kara skolas 13. izlaiduma virsnieks

VIRSLEITNANTS

Kārlis Saukums

dzimis Latvijā 1913. gada 22. jūlijā,
miris Mančesterā, Anglijā, 1977. gada 26. aprīlī.

Latvijai dzīvot,
Par Latviju mirt.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Latvijas kara skolas 13. izlaidums

(32. turpinājums)

Priedulis pašūpoja naudas gabalu saujā un domāja, cik latviešu rotkalis par darbu tagad īsti varētu noprasīt? Viņš jau agrāk bija gribējis no tā likt izkalt Mirdzai saktu, lai iepriecinātu sievu pēc ierašanās brīvajā pasaulē, bet nekaunīgais daiļamatnieks par Mildas izzāģēšanu vien bija prasījis septiņdesmit dolaru. Tādu naudu viņš nebija gribējis izdot un peclatnieku iemetis starp vecajām pogām. Tagad sieva to bija izrakusi un uzplijās ar savām sievišķīgajām vājībām. Paturēs kādu laiku veco naudas gabalu kabatā, varbūt aizmirsīs.

Mirdzai bija piemetušās arī citas vājības. Kopš viņa sāka pētīt biezos laikrakstus un interesēties par lielo preču namu izpārdošanas cenām, kārdinātājs vairs neatstāja. Tad jau sieva varēja labāk lasīt latviešu laikrakstos nāves ziņas un jūsmot par aizgājēju skaisto izvadīšanu nekā tik briesmīgi pieķerties pasaulīgajiem greznumiem. Arī par kapa vietas iepirkšanu Mirdza vairs nerunāja.

„Cik ilgi mēs te tajā vecajā graustā, fabrikas dzelzceļa malā, nīksim, kur dienu un nakti grūstās trokšņaini preču vagoni un skaļi sasaucas transportstrādnieki? Mani nervi to vairs ilgi neizturēs," Mirdza reižu reizēm sūdzējās, it kā Priedulis būtu dzelzceļa sabiedrības direktors, kas varētu pavēlēt saviem strādniekiem netrokšņot un sakabināt vagonus, kad Mirdza jau būtu izgulējusies.

Priedulene Latviešu bankas kalendārā bija sameklējusi un sazvanījusi nekustamo īpašumu pārdošanas biroja aģentu un nu braukāja ar viņu apkārt pa visu pilsētu kā mēnešserdzīga. Kad Priedulis sievai to pārmeta, viņa izbrīnījusies jautāja: „Kādēļ gan nevar par velti pavizināties ērtajā automobilī un apskatīt pilsētu no visām pusēm? Nav jau tūliņ jāpērk!"

Klusā bagātnieku rajonā Mirdza beidzot bija noskatījusies glītu savrupmāju ar puķēm un greznumkokiem visapkārt.

„To nu gan nelaidīsim gaŗām, tikai simt sešdesmit deviņi tūkstoši!" Priedulene sajūsmināta izsaucās.

Priedulis dūra pirkstu sev pie pieres un dusmīgi jautāja: „Vai tev te arī ir?"

„Man jau nav, pats zini, ka ierados no apspiestas un noplicinātas zemes, bet tev ir — visus gadus bagātībā vien dzīvojis," sieva nopietni teica.

„Padomā pati, kur lai tādu naudu saķeŗu?" Priedulis izmisis jautāja.

„Nauda šajā zemē nav problēma. Aģents teica, ka to var aizņemties, cik vēlas," kārdinātājs sievai bija pilnīgi sagrozījis galvu. Beidzot viņa sāka pat draudēt: „Kā tu gribi, ja nepirksi māju, es braucu atpakaļ pie bērniem!"

„To nu Priedulis negribēja. Lielāku negodu tad viņš savā mūžā nebūtu piedzīvojis. Visi rādītu uz viņu ar pirkstiem un teiktu: „Redz', sieva aizbēgusi! Diezin, vai kaŗā viņam ievainota tikai roka vien? Varbūt sieva atradusi ko vairāk un nu kritusi izmisumā"...

Tādas nepatiesas aizdomas Priedulis nekādā ziņā nevēlējās tīšu prātu veicināt. Valodas var izplatīties pa visu latviešu koloniju ātrāk nekā ugunsgrēks. Ja Mirdza aizbrauktu, viņš atkal mocītos ar gaŗlaicību un sēdētu uz parka sola kopā ar visādiem dīkdieņiem un pasaules lāpītājiem.

Bija jāatrod kāds jauns veids, kā sievai dullās domas par mājas pirkšanu no galvas izdzīt. Priedulis pēdējā laikā bija sajūsminājies tikai par sievas debess mannu, bet nebija padomājis, ka viņai nepieciešama arī kāda izklaidēšanās. Gaŗlaicības mākta, Mirdza tagad grieza telefona aparāta ripu un ļāvās jaunajām draudzenēm sagrozīt galvu ar visādu dzīves ērtību un citiem kārdinošiem stāstiem.

Labāko padomu varēja dot tikai Jānis Pastalnieks. Viņš gan bija vientulis, bet sieviešu lietās liels speciālists. Priedulis iegrūda kabatā lētākā viskija pudeli un devās pie Pastalnieka. Tas sēdēja mīkstā krēslā, vienu kāju uzlicis uz otru tādu pašu krēslu un lasīja avīzi.

„Nu gan esi iekārtojies kā lielkapitālists! Nepietiek ar vienu mīksto krēslu, kāja vēl jāuzceļ uz otra," Priedulis labsirdīgi jokoja.

„Nezinu vis, vai tu manā ādā tagad vēlētos būt," Pastalnieks skumji atbildēja. To teicis, viņš ātri norāva uz krēsla atbalstītās gājas zeķi: „Paskaties!"

„Kas tur ko skatīties, aptīts pirksts," Priedulis pasmējās. Viņu vairāk uzjautrināja Pastalnieka sāpēs savilktā seja un jocīgā iekārtošanās divos krēslos nekā slimais pirksts.

„Tu jau neuztrauktos, ja ieraudzītu mani tikai ar vienu kāju," Pastalnieks rūgti pārmeta.

„Vai tad neesam abi diezgan kaŗā redzējuši norautus locekļus, pat galvas," Priedulis vienaldzīgi teica un izvilka no kabatas pudeli, nemaz neinteresēdamies, kā agrākajam kaŗa biedram briesmīgā nelaime notikusi. Liekas, viņš nedzirdēja arī Pastalnieka žēlabas, ka kājas lielajam pirkstam nags pagalam, un būs jāgaida veseli seši mēneši, kamēr uzaugs jauns. Labi, ka Priedulis par nelaimi neinteresējās, citādi vajadzētu atzīties, ka pats bijis vainīgs, ciemos pie dzejnieces Lūcijas Vāveres neuzmanīgi pagrūzdams kāju zem resnā Žirbinska krēsla, kuŗā tas pēc dzejnieces rokas noskūpstīšanas atkritis ar visu savu miesas svaru.

Ieraudzījis pudeli, Pastalnieks kļuva uzmanīgs, nezinādams Prieduļa nākšanas iemeslu. Ja jau pie viņa kāds ieradās ar pudeli, tad ne bez nopietnas vajadzības. Tādai vajadzēja būt arī Priedulim. Nekas, gan pēc pirmajām glāzītēm viņš klās visu vaļā. Izliksies vienaldzīgs. Tikai jāuzmanās, lai neierītu cieminā ēsmu ar visu āķi.

„Kā tu tagad sadzīvo ar savu Mirdzu?" Pastalnieks tāpat pieklājības dēļ apjautājās par ģimenes lietām, bet tieši sieva bija Prieduļa nākšanas iemesls. „Neesmu laimīgs," tas nopūtās.

„Vai tad vēl vienmēr guļat katrs savā gultā?" Pastalnieks smīnēdams iejautājās.

„Ar to jau viss sākās, kad šī ievilka mani savējā," Priedulis skumji teica, reizē nopriecādamies, ka Pastalnieks pats uzsācis valodu vēlamā virzienā. Žēl, ka viņa mēles atraisīšanai par velti atnesis pudeli.

„Ar Mirdzu ir negals," Priedulis nopūtās. „Uz skriešanu un pucēšanos tagad kā traka. Beidzot vajaga arī pašai savu māju ar dārzu un puķēm visapkārt, Vecuma galā!"

Pastalniekam bija labs padoms: „Pagādā viņai ko auklēt!"

„Rudenī kviešus nesēj."

„Tad dzen viņu darbā."

(Turpinājums sekos)

Austra Balode

UZ ROBEŽAS

Starp debesīm un zemi slīdu —
mani ēnu vēdas nes
pāri nīcībai
un gadu simtiem
klintīs sastingušiem.

Virs manis:

dzidra esme
pārlaicībā šalc,
un mūžu bezgalība
viedā gara jausta.

Zem manis:

zemes migla,
un esmes taustamība —
raupjumā
un skaļos dārdos tverta.

Ella Andersone

SPĒKU DODI

Dievs, spēku dodi
panest slogu,
ko uzvēlis plecos
ilgais svešums.

Ļauj atrast sienu,
kuŗā iecirsts
uz mūžīgiem laikiem
Brīvības logs.

Ļauj tēvu zemē
maizi audzēt,
šeit svešuma rieciens
mūsu mutēm rūgts.

Valdis Mežezers

PAVASAŖA DZEJOLIS

Rīts tas bija dzidrs, kluss.
Putni jautri skrēja.
Tuvumu un tālumus
Saule apmirdzēja.

Šurp ar strazda dziesmu Tu
Apciemoji mani,
Un tā visu dienu nu
Sirdi vēl man skani.

Kur es veŗos, teic man viss —
Tevi sastapt varu:
Maigums Tavs ik ziedā trīs
Ko es liegi skaŗu.

Kur es raugos gaisma spīd —
Kā no Tava smaida,
Un man tā ir jāatspīd —
Pretim jāatsmaida.

Ilmārs Zelmenis

IESVĒTĪŠANAS DIENA

Ceriņi un visums zied
Dieva altāŗa priekšā dzied
visuma dziesmu.
Mūsu tēvzemes bērzi zied
un plaukst;
Vecāmāte rokas kļauj un
lūdz mazbērniem dzīves ziņu,
To ziņu, ko arājs ieaŗ laukos,
Ko namdaris ar cirvi
ēkas pakšos cērt,
Ko senču Dievs un Kristus
pats paredzējis.
Kādu daļu — vismaz — jaunie
ļaudis atskārst un...
dzīves vainagā pin.
Šī diena ir liela un
visuma Valdītājs liels!

RELIĢISKĀ DZĪVE

Pacietība

Mēs esam cilvēki ar mazu vai nekādu pacietību. Mēs visu gribam padarīt lielā steigā — ātri, tūlīt . . . Mūsu laikmets ir steigas laikmets. Šo laikmetu mēdz saukt arī par zūdīšanās laikmetu, aspirīna laikmetu. Mēs gribam visu bez mācīšanās. Mēs gribam visu sasniegt bez piepūles. Mēs gribam kļūt bagāti vienā dienā. Mēs gribam skolu beigt bez eksāmeniem. Mēs negribam gaidīt. Mums nepatīk gaidīt. Mēs esam lielā steigā. Bet— „Gara auglis ir pacietība." raksta apustulis Pāvils. Kristieti šajā pasaulē pazīst no viņa mīlestības, un prieka, un miera un arī no viņa pacietības.

Tas sengrieķu vārds, no kura tulkots mūsu vārds pacietība, ir grūts vārds, un angļi to ir pārtulkojuši ar vārdu long-suffering..., tas ir, ilgi ciest. Tātad pacietība savā būtībā ir spēja ilgi ciest, galvenokārt ciesties ar to, kas man nepatīk. Es esmu nokavējis vilcienu, tas man nepatīk, jo gaidīt veselu

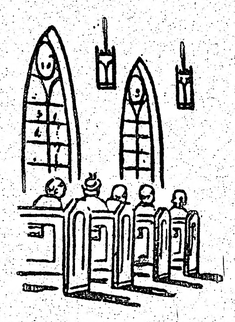

stundu uz nākošo vilcienu man ir liela un ilga ciešana, un tādēļ es sevi esmu sasprindzināts, un sasprindzinātība ir garīga un arī fiziska neveselība.

Bet par vienu lietu mēs varam būt droši, un protiet, kad bībele runā par pacietību vai ilgcietību, tā nedomā par vāju un mīkstu rakstura kvalitāti, kad cilvēks ir apsēdies, salicis rokas klēpī, nodevies sevis nožēlā un gaida kaut ko labāku parādāmies. Pacietības kvalitāte Jaunā derībā ir vienmēr spēcīga un enerģiska kvalitāte: izturēt, neatkāpties, nemest rokas gaisā, nepadoties, neatlaisties.

Ir negātīva pacietība, tā nāk no „pazemes". Dažs cilvēks gaida tik ilgi, līdz viņam vienreiz pienāks izdevība atriebties par mazo ieskrāpējumu, ko kāds viņam kādreiz izdarīja aiz neuzmanības.

Bet ir pozitīva pacietība, kas nāk no debesīm. Un te vispilnīgākais paraugs mums ir Jēzus Kristus. Cik pacietīgs bija Jezus Kristus! Cik ilgi Viņš varēja ciest un ciesties! Cik pacietīgs Viņš bija ar saviem mācekļiem! Viņš bija izvēlējies sev 12 jaunekļus: ar tiem Viņš staigāja, tos mācīja, ar tiem bija kopā vienmēr un visur, bet tie bija tik neapķērīgi, tik stūrgalvīgi, tik gausi savā saprašanā aptvert garīgas patiesības. Vēl pēdējā vakarā, pirms savas krustā sišanas, viņi visi gāja uz augšistabas pusi Jeruzalemē, lai ēstu Lieldienas jēra cepeti; tie bija mācekļi, kas strīdējās savā starpā, kurš no viņiem ir lielākais. Jēzus dzirdēja, deva vienu no savām pēdējām mācībām, proti, ka lielākais Dieva valstībā ir tas, kas grib un spēj visiem citiem kalpot. Cik pacietīgs bija Jēzus ar saviem mācekļiem! — Un Jēzu nodeva viens no Viņa mācekļiem, kuŗu Viņš bija trīs gadus mācījis. Pārējie aizbēga, kad Getsēmānes dārzā Jēzu arestēja, pēc tam tiesāja un piesita krustā.

Kā Jēzus reaģēja uz tādu vardarbību? Apustulis Pēteris raksta: „Viņš zaimots neatbildēja ar zaimiem un ciezdams nedraudēja." Visā Jaunā derībā vijas cauri viena Jēzus rakstura īpašība, protiet, vienalga, ko cilvēki Viņam personīgi nodarīja, Jēzus nekad nezaudēja savu pacietību.

Kad mēs redzam Jēzus pacietību, mēs redzam arī Dieva Tēva bezgalīgo pacietību. „Tas, kas ir redzējis Mani, ir redzējis Manu Tēvu," ir Jēzus vārdi. Tādēļ mēs drīkstam secināt: Dievs, kuŗu mēs pielūdzam, kuŗam mēs ticam, kam mēs uzticamies, ir Dievs ar neizsmeļamu pacietību. Cilvēki Dievu nevar nogurdināt, padarīt nervozu, runājot mūsu dienu valodā. Dievs nekad nebeidz tevi un mani mīlēt, tādus, kādi mēs esam.

K.B.

Pēc grūtām ciešanām Dieva mierā aizmigusi mūsu mīļā māmulīte un vecmāmiņa

Minna Šteinbrechers

dzim. Sautiņš

dzimusi 1881. gada 29. novembrī Gulbenē,

mirusi 1977. gada 25. maijā Toronto.

Mīļo māmiņ, saldu dusu
Novēlam Tev kapsētā;
Savās sirdīs klusi, klusi
Turēsim Tev' piemiņā.

Pateicībā piemin

meita Toronto, meita Latvijā,
dēls Brazilijā, mazmeita ar vīru Arizonā,
mazmeita ar ģimeni Toronto.

Minna Šteinbrechers

dzimusi 1881. gada 30. novembrī,

mirusi 1977. gada 25. maijā Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Metimne

JAUNATNEI IESVĒTĪŠANAS DIENĀ

Lai kā tev dzīvē ietu —
Lai kādu nastu liktu nest
Liktenis un ļaunā diena —
Smel gara spēkus Dievā savā . . .

Lai kā tev dzīvē ietu —
Lai kādu laimi vēlētu
Liktenis un labā diena —
Jel neaizmirsti Dievu savu . . .

Lai kā tev dzīvē ietu —
Ar dienu rūpēm, pēkšņu laimi,
Tik apzinies, ka Dievs ir viens,
Kā grūtā brīdī — lielā laimē . . .

Tik apzinies, ka Dievs ir viens,
Lai kā mēs Viņam tuvotos;
Lai kā mēs katrs ceļu rastu —
Tik apzinies, ka
Dievs ir viens . . .

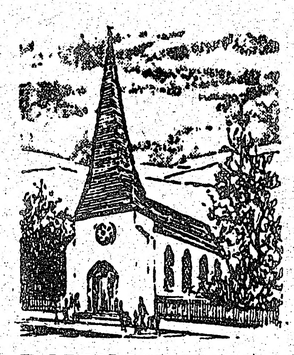

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 9.30 līdz 12.30, bet trešdienās un piektdienās no pl. 5.30 pēcp. līdz. 8 vakarā.

29. maijā pl. 11 no rīta Vasarsvētku dievkalpojums un jauniešu iesvētes dievkalpojums.

5. jūnijā pl. 11 no rīta Trīsvienības svētku dievkalpojums.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

Māc. J. Cālītis vasaras mēnešos nebūs sastopams baznīcas kancelejā — tikai iepriekš sazinoties pa tālr. 482-5743. Māc. J. Cālītis atradīsies atvaļinājumā no 1. — 8. jūnijam. Vajadzības gadījumā sazināties ar māc. Ā. Čopu, tālr. 249-6593.

5. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Māc. Ā. Čops.

5. jūnijā pl. 1 pēcp. dievkalpojums angļu valodā.

12. jūnijā pl. 11 Tautas sēru dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes koris.

19. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

5. jūnijā pl. 1 pēcp. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu.

12. jūnijā pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā BRAMPTONĀ.

19. jūnijā pl. 1 pēcp. dievkalpojums.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

5. jūnijā 4 pēcp. viesis — māc. P. Gailītis no Brazilijas.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 109 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmceļšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

5. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Veitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

19. jūnijā pl. 11 no rīta Kapu svētki draudzes kapu nodalījumā, dziesmu lapiņas.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRITIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARIGOS RAIDIJUMUS

107.7 un TV 29. staciju

pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

Mainītas sludinājumu likmes

Sākot ar LA 20. n-ru ir šādas jaunas sludinājumu likmes:

SARĪKOJUMU KALENDĀRĀ:

par sludinājumu 1 — 2 reizes	1 dol. par rindiņu
3 — 5 reizes	0,75 dol. par rindiņu
6 un vairāk reizes	0,50 dol. par rindiņu

PĀRĒJIE SLUDINĀJUMI:

sludinājumu daļā	3,50 dol. par 1 collas slejas telpu
tekstā	5,75 dol. par 1 collas slejas telpu
pirmajā un pēdējā lappusē	10,00 dol. par 1 collas slejas telpu

Latvija Amerikā apgāds

5. Ziemeļamerikas latviešu novusa meistarsacīkstes Čikagā

Meistarklasē: 1. v. Valdis Teteris Toronto, izcīnot 7 punktus un nezaudējot nevienu spēli; divas spēles neizšķirtas. Ieguva A. Ramiņa ceļojošo balvu. 2. v. Ivars Štūlmanis 5 p.; 3. v. Paulis Kalniņš 4,5 p.

Viensitienos meistarklasē I. Štūlmanis 8, F. Kalve 6. Vīriešu dubultspēlē: 1. v. V. Teteris - M. Baumeisters (Toronto); 2. v. F. Kalve (Čikaga) - J. Tuvikene (Filad.); 3. v. E. Vītols - H. Rings (Filad). V. Glāzera ceļojošo balvu labākam spēlētājam ieguva V. Teteris (1. v. meistarklasē 6 p., 1. v. dubultspēlē 6 p., viensitienos 1,25 p, kopā 13,25. p.

Vīriešiem vispārējā klasē: Spēlējot divās grupās, 5 no katras grupas finālā — 1. v. ieguva M. Baumeisters (Toronto), 2v. H. Zavickis (Čikaga), 3. v. K. Grundulis (Čikaga).

Viensitienos H. Vaits 6.

Dāmu vienspēlē: 1 v. V. Spuntele (N.J.); 2. v. A. Avota (Toronto); 3. v. M. Ringa (Filad.). Viensitienos V. Spuntele.

Latvijas kausa finālā: 1. v. Austrumu apg. vienība (R. Rings, K. Arens, I. Štūlmanis, J. Tuvikene) 8:8 p.; otrā vietā atstājot Toronto vienību (V. Teteris, P. Kalniņš, M. Baumeisters un H. Vaits). Pārspēlē no katras vienības izvēlēts spēlētājs—I. Štūlmanis (Austr. piekraste) 5 setos uzvarēja P. Kalniņu Toronto, 3. v. Vidējo valstu vienība: F. Kalve, K. Ķezbers, L. Shahnazarians un A. Kandrovičs.

Gandarījuma turnīrā, piedaloties 16 spēlētājiem pēc 2 zaudējumu sistēmas: 1. v. V. Neimanis (N.J.), uzvarot finālā dāmu meistari V. Spunteli.

A. K.

Lielā ciņa par jaunu dzīvi

Atpestīšana - Dziedināšana - Brīnumi

KLAUSAITIES STARPTAUTISKI PAZĪSTAMO MĀCĪTĀJU NO DIEVA MĪLESTĪBAS UN SPĒKA

Personiski ALEX W NESS

Milzums ļaužu viņu ir klausījušies vakaru pēc vakara visā plašā pasaulē. Viņa glābšanas spēks, dievišķā dziedināšana un brīnumdarbi ir izplatījušies pa dažādām tautām.

„AKLIE ATGŪST REDZI, TIZLIE STAIGĀ... UN KURLIE DZIRD". Lūk. ev. 7:22

Kāju balsti vairs nav vajadzīgi

Kruķi atmesti

Piezīme: Māc. Ness tic medicīnas zinātnei un ārstiem; tomēr viņš arī tic, ka lielākais spēks visā pasaulē ir ticība Dievam un Viņa vārdam.

Kurlie un mēmie dziedināti

„Es biju akls, tagad varu redzēt"

ALEX NESS

PERSONISKI

- apbrīnojama ticība
- draudzes piederīgie visā pasaulē
- sprediķo radio un televīzijā
- atzīta draudze
- dziedināšana — brīnumdarbi

Mācītājs Valdens dalās šinī speciālajā labajā cīnīšanā ar Aleksi Nesu, parādot mīlestību un līdzjūtību cietējai cilvēcei.

PERSONISKI

SOLISTS

Katrīnes Kūlmanes TV serijās un Bilija Grahama labajā cīnīšanā.

Dziedātājs

Džimijs MacDonalds

„Jēzus Kristus tas pats mūžīgi" Heb. 13-8

Kristus atbild uz lūgšanām arī šodien.

REV. PETER MORGAN
CRUSADE DIRECTOR

FRANKLIN WALDEN EVANG.

NORTH YORK CENTENNIAL CENTRE 580 FINCH AVE., W. pie Bathursti ielas.

No 10. - 13. jūnijam PIEKTD., SESTD., PIRMD. **7.30 vak.**
SVĒTDIEN **2.30 pēcp.**

VIENIGI 4 DIENAS — DAŽĀDU TICIBU CILVĒKIEM

IEEJA BRĪVA. IKVIENA TAUTĪBA TIEK AICINĀTA. — 661-6770

Klausaities „CONTACT" CH 79 sestd. pl. 10 vak. un GLOBAL CH 22 svētdien pl. 8.30 no rīta. .(bL tS.

Ceļa zīmes . . .

(Turpinājums no 6. lp.)

kontinentos, bet sniedz arī datus par dažādām latviešu organizācijām brīvajā pasaulē un plašu reklāmu klāstu par latviešu saimnieciskiem uzņēmumiem.

Iespaidīgs ir arī kreditsabiedrību atbalsts mūsu nacionāliem un sabiedriskiem pasākumiem. Toronto latviešu kreditsabiedrība pagājušā gadā no saviem līdzekļiem ir atvēlējusi LNAK darbam, skolām, skautiem un gaidām kopā 19.201,19 dol. Kreditsabiedrības pastāvēšanas laikā šim nolūkam pavisam ziedots 103.287,85 dol.

Lasītāji būs pamanījuši, ka vairums lielo celtņu vai nu pieder bankām, vai arī tās ir līdzīpašnieces. Arī Toronto latviešu kreditsabiedrība ir jau tai līmenī, ka var atļauties naudas ieguldījumu lielākos nekustamos īpašumos. Ieguldījumi dzīvojamo māju obligācijās pārsniedz 6.912.084 dol. Pirmais tāds pasākums būs ieguldījums pensionāru nama saimnieciski izmantojamā daļā. Šo ēku ceļ Latviešu pensionāri, financēšanā piedaloties Jorkas pilsētai, centrālajai obligāciju sabiedrībai (CMHC) un Toronto latviešu kreditsabiedrībai.

Ko sola mums kreditsabiedrības nākotne? Līdzšinējais sekmīgais darbs jau ir krietns nodrošinājums sekmēm nākotnē. Kreditsabiedrībai ir apzinīgs personāls. Tā varējusi sacensties ar lielajām bankām, sniedzot dažādus pakalpojumus, varējusi atļauties krietnu atbalstu mūsu nacionālām un sabiedriskām vajadzībām. Ir tomēr vietā vēlreiz pasvītrāt, ka kreditsabiedrības turpmākās, tāpat arī līdzšinējās sekmes atkarīgas no mums pašiem, tas ir, no latviešu sabiedrības.

Kreditsabiedrības apgrozījumi pēdējos gados strauji auguši, bet mēs vēl ne tuvu neesam sasnieguši mūsu potenciāli. Pēc dažu vērtējuma tas ir trīs reizes lielāks. Mērķis ir liels, bet, pārvarot mazliet kūtrību, nevajadzētu būt nepārvaramām grūtībām to sasniegt, jo tas jau mums neko nemaksā, bet dod krietni daudz. Tas, piemēram, dotu iespēju financēt tādu Latviešu namu, kas zem sava jumta apvienotu visas mūsu organizācijas Toronto.

Atbalstīsim paši sevi, izlietojot mūsu kreditsabiedrības pakalpojumus!

Nāve uzglūn parakstu vācējiem

Polijā, Krakovā, 4000 poļu pulcējās sēru dievkalpojumā, bet Varšavā notika jauniešu lāpu gājiens, protestējot pret 24 g. v. studenta Stanislava Pijasa mīklaino nāvi. Jaunekli atrada 7. maijā viņa dzīvoklī ar sadragātu galvas kausu. Miliči stāsta, ka mirušais esot pakritis dzērumā, bet poļi pārliecināti, ka „nezināmi huligāni" viņu nosituši. Pagājušā gadā Pijass Krakovā vāca parakstus studentu petīcijai, kas vērsās pret strādnieku apcietināšanu pārtikas nemieros. Šo strādnieku interešu aizstāvēšanas komisija tagad prasa Pijasa nāves apstākļu noskaidrošanu un vainīgā sodīšanu.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu un piektdienu vakaros līdz 8.00
Māra Gugāns-Lūsis

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East 368-5011
Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.
Veikali atvērti:
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Lidojumi uz 7. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētkiem Losandželosā no š. g. 6. līdz 10. jūlijam
Lidojumi: 1., 2. un 3. jūlijā, pl. 10.00 no rīta
Cena: $261.00 (neieskaitot nodokli)
Jauniešiem līdz 12 g. v. $232.00 (neiesk. nod.)
Uzturēšanās periods: 7 — 30 dienas. Vietas rezervējamas ar $25.00 iemaksu Toronto latviešu kreditsab. Tuvāka informācija pie:
G. Kārkliņa
Tālr. 625-0500 (vakaros)

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJA
uzņem
visās klasēs
JAUNUS SKOLĒNUS
1977./78. mācību gadam,
kas sākas 22. augustā.
Lūgums pieteikties laikus, atsūtot arī pēdējās liecības kopiju skolas direktoram E. Silkalnam,
Lettische Gymnasium,
Wienburgstr. 52-54,
4400 Münster/Westf. - Germany.

Frikadeļu zupa
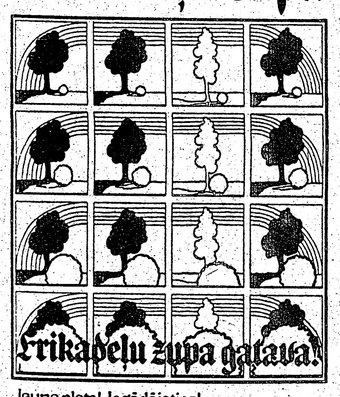

Jauna plate! Iegādājaties!
Maksā—$7.00 plus 50 pasta izdevumiem.
Sūtiet ceku vai naudas pārvedumu:
Raimonds Ramanis
1721 Country Club Drive
Cherry Hill, New Jersey 08003

Roberta Krūkliša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA
P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.
PIEDĀVĀ
E. Kurzemnieks—Divdesmitā gadsimta verdzībā PSRS. Saturā: Kurzemes kapitulācijas priekšvakarā. Dzimteni atstājot. Vācu flote rietumu virzienā. Krievu gūstā. Nakts uz Mēmeles ostas mola. Ceļā uz gūstekņu nometni. Pārgājiens uz Telšiem. Dzīve Telšu nometnē. Pārgājiens uz Padomju savienību. Gorki — gūstekņi produktīvā darbā, dzīves nometnē. Trīs gūsta gadi mežā. Atgriešanās Ploščatkā. Pretim brīvībai un brīvībā. Grāmatas pilna cena 10,25 dol. Izpārdodot atlikušos krājumus, tikai $5.50
Diži putni, mazi putni. Latv. tautasdz. Krāsainas ilustr. 1.40
N. Pfefere — Otars dodas pasaulē, dzej. bērniem, ilustr., tulk. -.60
A. Stubavs — Kentes pilskalns un apmetne 5.00
E. Andersone — Lielā diena. Stāsti 1.00
Dr. D. Bīskaps — Lipīgās slimības ..... -.50
A. Brastiņš — Sliņķis ..... -.40
H. Biezais — Kristiānisms laikmetu maiņā ..... -.50
L. Bārene — Ardievas. Romāns 2.00
J. Pabre — Svētums nav greznība 2.00
K. Dzelzītis — Pasaules krustceļos. Dejoļi 1.00
P. Ērmanis — Atmiņu vija 1.00
A. Franss — Silvestra Bonāra noziegums. Romāns ..... -.50
E. Freimanis — Daigās rotalas. Romāns ..... -.80
E. Freimanis — Ielas dārznieks. Dzejoļi 1.00
O. Krolls — Latvijas prese un viņas darbinieki 1.50
Kontrovkis — Kādiem mums jābūt. Vadonis morālā audzin. 1.00
K. Kāre — Vienkāršība. Dzejoļi 1.00
Samaksu iepriekš lūdzu nesūtīt, jo dažu grāmatu krājumi ierobežoti.

Realtor
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553
CU Assurance
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

Iestrādājies mašīnburtlicis vai māceklis
vajadzīgs latviešu spiestuvē, 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, tālr. 466-1514. Zvanīt vai rakstīt uz augšminēto adresi. Var būt arī pensionārs ar pilnu vai daļēju darba laiku.
Amber Printers and Publishers Ltd. Toronto

JAUNAS GRĀMATAS
A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom. $9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā ... $9.00
V. Mobergs — Zaldāts ar salauztu šauteni $8.00
Alf. Dziļums — Plosti sēklī ..... $ 7.50
G. Janovskis — Kaijas kliedz vētru, rom. .... $ 8.50
A. Michelsons — Gambija, rom. ..... $ 7.50
Confrontations with tyranny, sešas lugas angļu valodā sak. A. Straumanis $15.00
Archīvs I — V un XI — XVI ..... katrs $10.00
E. Dunsdorfs — Latvijas vēst. atlants $12.00
V. Klīve — Vai jums ir filozofija? ..... $ 7.00
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3386

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. Māra un Arvids Tirums

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19% mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
cestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Miķelsone

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

A. Eglītis - TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

Ja esat nodomājuši iegādāties
Jaunu 1977. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE. Īpašniece St. ČUKULS

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS
228-6950 — 5385 Yonge St. Suite 20, (Northtown Shopping Plaza) Willowdale, Ont.
445-5325 — 72 Northdale Rd. Willowdale, Ont.
sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY LIFE ASSURANCE COMPANY

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmatā

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kurā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā mūvē, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu īsto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāra bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Līvbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules karš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas illustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

Iznācis
ANNAS E. OZOLIŅAS
dzejoļu krājums
ATMIŅU ZIEDI
autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuros silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.
Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

Sudana atbrīvojas no padomju „speciālistiem"

Sudana izraidījusi 90 padomju „militāros speciālistus", kas tur atradās kopš 1970. gada. Oficiālie Sudanas avoti ziņoja, ka Kremlis aicināts samazināt savu diplomātisko pārstāvju skaitu Kartumā, kur padomju sūtniecībā ir divreiz vairāk darbinieku nekā otrā lielākā sūtniecībā Ēģiptē. Personas bez diplomātiskā statusa padomju sūtniecībā ir ap 150. Slēgts arī īpašais „padomju birojs", kas darbojās pie padomju sūtniecības. Sudanas galvenā sabiedrotā Ēģipte 1972. gadā izraidīja 15.000 padomju „militāros padomdevējus". Sudanas prezidents Jafars Numeiri savā oficiālā apmeklējumā 19. maijā Francijā izteicies, ka viņa valsts jūtas apdraudēta ar masīvu padomju militārās varas izveidošanos kaimiņzemēs Libijā un Etiopijā, kas pilnīgi iekļuvušas Maskavas stratēģiskā plānā. Sudanas prezidents arī vainoja Pad. savienību intrigās, sazvērestībās un neokoloniālisma radīšanā visā Afrikas kontinentā, tāpēc mērenām valstīm jāturas kopā un jāvēršas pret draudiem.

Pārdodama
MODERNA VASARAS MĪTNE,
garāža, 2 akri zemes Saulaines robežās, krāšņā dabas stūrītī, ar baltiem bērziem, klavām, puķu dobēm u.t.t. Pilna cena $19.500.
Zvanīt 661-7568 vai 881-2096.

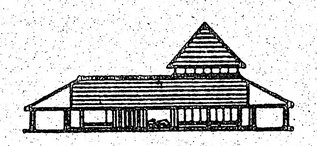
PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R·S· KANE Ltd·
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un Jūs ar to mājas vērtību, iesakām ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mīme
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

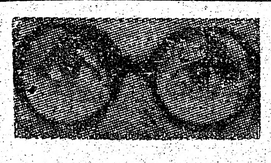

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot Bulova.
Latviešiem atlaide.

Torland Real Estate Limited
264-2391
Pārstāvis: Konst. KĀRKLIŅŠ
691-3873

Skaists bungalovs Scarborough, iemaksa tikai $2.500.
— Palīdzam ar iemaksu un obligāciju sagādi par zemiem procentiem.

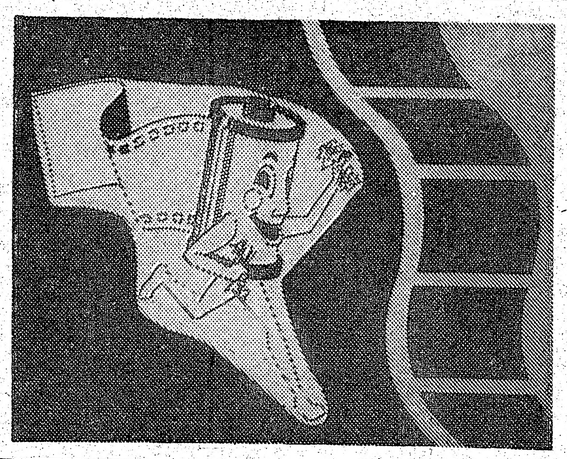

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VALUTE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LAPI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLLR. 534-1403, Toronto

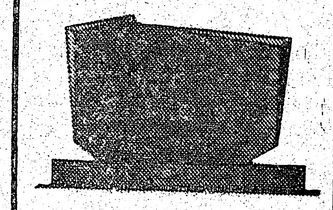

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8953
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

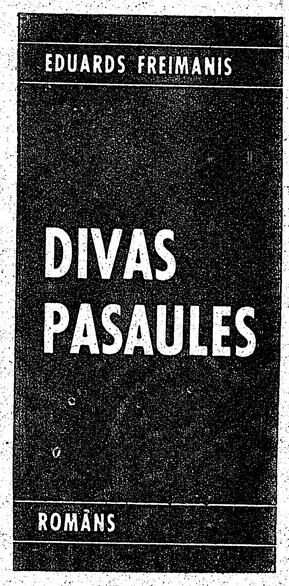

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Pa kreisi: no Anglijas importēts vakara tērps, darināts no viegli krītošas zīda triko drānas un Italijas kokteiļa kleita. Labajā pusē modiste Vija Šupstika.

Foto: Aleksandrs Kalniņš

Latviete modes pasaulē

Sākot ar 1. jūniju, latviešu modiste Vija Šupstika paplašinās savu „Le Mode de Vija" salonu Markham ielā Toronto. Tā kā uzņēmums vērsies plašumā, Vija pārceļas uz lielākām un plašākām telpām Ed. Mirviša mākslas ciemā. Četru gadu laikā, mūsu modiste izpelnījusies lielu ievērību kanadiešu presē ar savām modes skatēm, kas notiek četras reizes gadā, parasti ļoti lepnās telpās. Pēdējā modes skate bija rīkota Hyat Regency viesnīcas zālē un pulcināja pāri par 400 apmeklētāju. Vijas klienti ir galvenokārt turīgi kanadieši, kas var atļauties izdot simtiem dolaru par jaunākajiem modes tērpiem. V. Šupstika tērpus parasti importē no Eiropas valstīm, īpaši Francijas, Anglijas un Italijas.

A. K.

Atkal Vidējie...

(Turpinājums no 1. lp.)

labojusies. Inflācija arī atstājusi savas pēdas un apspiesto tautu masās uzliesmojušas pazīmes, ka pacietības mērs jau pilns. Tā ir likteņa ironija, ka, lai saglābtu katastrofu, komūnistu valstis iestigušas dziļos parādos pret kapitālistiem.

Pašā Pad. savienībā Brežņevs nav spējis īstenot saimnieciskās iekārtas reorganizāciju. Lauksaimniecība ir vēl joprojām lielākais sāpju bērns. Miljoniem tonnu lielie labības iepirkumi rietumos nekādā gadījumā neliecina par komūnistiskās iekārtas pārākumu saimnieciskā laukā. Lielas rūpes Brežņevam sagādājušas ķecerīgās komūnistu partijas Dienvidslavijā, Italijā, Francijā un citās mazākās Eiropas valstīs. Tās atteikušās iet Maskavas pavadā, un šī nostāja ir krasā pretrunā ar tā dēvēto Brežņeva doktrīnu.

Pad. savienība sākusi šķietami sekmīgu ekspansiju Afrikas kontinentā. Vidējos austrumos turpretī visi Brežņeva plāni katastrofālā kārtā beigušies neveiksmīgi. Helsinku nolīgumu Brežņevs uzskatīja par lielāko Maskavas politisko panākumu. Kopš Kārtera stāšanās amatā šo Helsinku nolīgumu Vašingtona izmanto par izejas bazi Pad. savienības apvainošanai cilvēka tiesību ignorēšanā. Maskavai izdevīgās vienpusīgās detantes vietā starp Pad. savienību un ASV radusies plaisa, kuŗu jau šodien daudzi uzskata par nepārvaramu.

Vidējos austrumos jau sākusi briest varbūt visnopietnākā starptautiskā krize šajā gadu desmitā. Izraēlas jaunā valdība vēl nav sastādīta, bet Likuda partijas līderis Begins var pārvilkt svītru visiem Kārtera Vidējo austrumu miera plāniem. Begins esot fanatisks nacionālists. Viņa vārds saistās ar žīdu šterna terroristu bandu, kas cita starpā savā laikā nogalināja zviedru diplomātu grāfu Bernadoti, kad pēdējais mēģināja panākt objektīvu Vidējo austrumu problēmas izkārtojumu. Runā, ka Begins amerikāņu diplomātiem norādījis, ka Izraēla samierināšoties tikai ar tām robežām, kuŗas tai pravietiski paredzētas Vecajā derībā.

Kārters, tāpat kā nelaikis Bernadote, esot partejiski nostājies arabu pusē. Būtu vēl pāragri runāt par eventuālu atentātu pret Kārteru. Begina grāmatā Kārters vairs nav Izraēlas draugu ailē. Droši vien Begins no Vecās derības laikiem būs spiests atgriezties 20. gadu simtenī. Izraēlas attieksmju normālizēšana ar arabiem ir viens jautājums, bet pieejas pasakaini bagātajiem Vidējo austrumu ellas avotiem ir otrs. Ja kontrole par Vidējo austrumu ellu kādas nelaimīgas diplomātijas rezultātā nonāktu Pad. savienības rokās, tad Eiropas un arī Amerikas nākotne pēkšņi atrastos zem lielas jautājuma zīmes.

Aleksandrs Kegumnieks

Jāceļ gaismā...

(Turpinājums no 1. lp.)

kļaujoties ārzemju iespaidam. Vēstulē tikai vēlreiz apliecināts padomju cinisms.

Helsinku dokumentu dažādas valstis dažādi tulkojušas. To uzskata par „nākotnes dokumentu", kas nodibina bazi turpmāko attieksmju izveidošanai starp tautām un valstīm. Pastāv uzskats, ka Helsinkos parakstītais dokuments (Final Act) apstiprina tagadējās Eiropas status quo robežas. Ziemeļatlantijas aizsardzības organizācijas (NATO) dalībnieces valstis noraida, ka Helsinku dokuments būtu uzskatāms par Otrā pasaules kara miera līguma surogatu. Neviens vārds šinī dokumentā neattaisnojot Pad. savienības hegemoniju Austrumeiropā un pēckara de facto robežas. Pad. savienība visus pēdējos 30 gadus un arī Eiropas drošības konferencē gan pūlējusies iegūt Eiropas politiskā un ģeografiskā stāvokļa apstiprinājumu. Kanada vēlas, lai sevišķi tiktu ievērots tā sauktais trešais grozs par cilvēku un ideju brīvu kustību un ģimeņu apvienošanu.

Dr A. Šteins no Boltonas darba sēdē izteicās, ka visa vērība pievēršama Kanadas delegācijai Belgradā un ieteica iesniegt kā dokumentu Nacionālā fonda Zviedrijā izdevumu The names accuse. Sēdē materiālus iesniedza arī A. Budrēvics. LNAK priekšsēdis ieteica rīkot darba grupas, kas kārtotu vēstuļu izsūtīšanu. Nolēma trešdien, 29. jūnijā, pl. 8 vak. Latviešu namā rīkot informātīvu sanāksmi, aicinot organizāciju pārstāvjus un citus interesentus. Aktīvais N. Austriņš ieteica iesniegt materiālus Kanadas United church galvam. E. Miniate no Gvelfas nolasīja Patiesības fonda vēstuli un ierosināja sēdē akciju, lai ar sarakstu savāktu ziedojumus šim fondam.

V. S.

Ar nolaupītu lidmašīnu no Rīgas uz Zviedriju

Kāds neapbruņots vīrietis pavēlējis padomju iekšzemes satiksmes lidmašīnu ar 23 pasažieŗiem novadīt uz Stokholmu. Pirms lidmašīnas pacelšanās no Rīgas lidlauka 37. g. v. inženieris teicis lidmašīnas stjuartesei, ka viņam zem uzvalka paslēpta sprādzējbumba un draudējis, ja padomju Aeroflot divmotorīgā lidmašīna Antonov 24 nelidošot uz Zviedriju, viņš lidmašīnu uzspridzināšot. Tā bija pirmā reizē, kad lidojumam uz Zviedriju nolaupīta padomju lidmašīna.

Zviedrijas policijas komisārs Hans Holmers identificēja vīrieti par baltkrievu no Pad. savienības Polijas pierobežas. Pārbēdzējs paskaidrojis, ka dienu iepriekš izmēģinājis lidojumu no Rīgas uz kādu citu pilsētu Latvijā un tad nolēmis ar iebaidīšanu 26. maijā izdarīt lidmašīnas nolaupīšanu. Vīrietis sacījis stjuartesei, ka viņš esot spridzekļu speciālists un ka viņam paslēpta sprādzējbumba. Iebaidīšana izdevusies. Padomju inženieris ar tulka palīdzību pastāstīja zviedriem, ka reiz jau mēģinājis izbēgt, bet nesekmīgi, un sodīts par bēgšanas mēģinājumu.

Pēc AP/UPI ziņu aģentūras informācijas vīrietis identificēts par lietuvieti, bet tas varētu būt arī latvietis no Latgales. Padomju lidmašīna nolaidusies zviedru strūkliznīcinātāja pavadībā lidlaukā, kur to sagaidījuši 50 zviedru policisti, kas dzirdējuši it kā šāviena troksni padomju lidmašīnā; neviens tomēs neesot ievainots. Pēc tam neapbruņotais „laupītājs" aizvests.

Pad. savienība pieprasījusi tūlītēju „bandita" izdošanu. Pad. savienības ģenerālkonsuls Stokholmā nosaucis vīrieti par terroristu un sagaida, ka zviedri ar viņu attiecīgi rīkosies. Nav norādījumu, ka Zviedrijas valdība, kas parakstījusi internacionālo pretlidmašīnu nolaupīšanas līgumu, izraidīs vīrieti uz Pad. savienību sodīšanai.

Izīrējams

2 istabu nemēbelēts dzīvoklis tripleksā, Swansee rajonā.

Zvanīt 767-9066.

Kreditsabiedriba maina nosaukumu

Toronto latviešu kreditsabiedrības gada sapulcē 30. maijā Latviešu namā, piedaloties 73 biedriem, atzina, ka pēc Hamiltonas un Londonas latviešu kreditsabiedrību pievienošanas līdzšinējais nosaukums vairs neatbilst īstenībai un tāpēc pārmaināms, pārdēvējot par Latviešu kreditsabiedrību. Nolēma dot kreditsabiedrības valdei tiesības īrēt vai pirkt nekustamu īpašumu, tāpat būvēt vai pārbūvēt ēkas, kas iegādātas kreditsabiedrības vārdā.

Atklājot sapulci, valdes priekšsēdis A. V. Kānbergs nolasīja aizvadītajā gadā mirušo 34 biedru vārdus, kuŗu piemiņu godināja ar klusuma brīdi. Pēc tam par balsu skaitītājiem ievēlēja U. Maksiņu, E. Remkinu no Hamiltonas un E. Baumani. Valdes sekretārs J. I. Jente nolasīja pagājušā gada sapulces protokolu, bet valdes priekšsēdis A. V. Kānbergs — valdes ziņojumu, minot, ka kreditsabiedrība augusi divkārši, par to jāpateicas pārvaldniekam J. Reinbergam par sekmīgu vadību. Viņš arī ziņoja, ka jūlijā Central Mortgage and Housing Corp. galīgā veidā nokārtos federālās valdības atvēlēto līdzekļu piešķiršanu un varēs sākt Latviešu pensionāru nama būvi, kur kreditsabiedrība financēs un pārņems apsaimniekošanā jaunceltnes komerciālo stāvu, no kuŗa daļu kreditsabiedrība paturēs savām vajadzībām, bet atlikušo īzīrēs tālāk. Visus pārskatus sapulce pieņēma vienprātīgi. Sapulce arī akceptēja valdes viceprieksšēža K. Borisa un A. Reinbergas ierosinājumu par 9 proc. dividendu izmaksāšanu paju īpašniekiem par pagājušo saimniecības gadu.

Nominācijas komisija (J. Mežaks — LNAK 1. viceprieksšēdis, V. Miklašēvics — latviešu katoļu draudzes priekšnieks un A. Bērziņš — Austrumu draudzes priekšnieks) pārvēlamo valdes priekšsēdi A. V. Kānbergu, locekli A. Putniņu, aizdevumu komisijas locekli A. Kristapsonu un revīzijas komisijas locekli K. Benconu nominēja par jaunu. Sapulce revīzijas komisijai uzstādīja vēl divus kandidātus— Rolandu Bērziņu un Arnoldu Luidmani (no Hamiltonas). Pārvēlamo valdes priekšsēdi A. V. Kānbergu un locekli A. Putniņu, tāpat aizdevumu komisijas locekli A. Kristapsonu ar aklamāciju ievēlēja par jaunu, bet aizklāti balsojot revīzijas komisijas pārvēlamā locekļa vietā ievēlēja A. Luidmani ar 37 balsīm, abiem pārējiem kandidātiem — K. Benconam saņemot 21 un R. Bērziņam 14 balsis, viena balss bija nodota nederīga. Par zvērinātiem revidentiem saistīja līdzšinējos — Fox, Glickman and Co. firmas revidentus.

Kreditsabiedrības darbības ziņojumā pārvaldnieks J. Reinbergs pasvītrāja, ka ar 1. aprīli kreditsabiedrība sāka jaunu noguldījumu procentu aplēšanas veidu, kas noguldītājiem izdevīgāks, aplēšot procentus no katras dienas noguldījumu nominālās bilances un procentus noguldījumam pieskaitot reizi mēnesī. Biedriem par krāšanas noguldījumiem maksā 6 proc. gadā. Līdz šim procentus aplēsa ik pa trim mēnešiem pēc zemākā konta stāvokļa. Kreditsabiedrība ar šo jaunumu cer, ka latvieši šo izdevību izmantos vairāk, tā piesaistot arī vairāk noguldītāju. J. Reinbergs vēl ziņoja, ka aizvadītajā saimniecības gadā tīrā peļņa bijusi 231.804 dol., kas pret pag. gada 102.245 dol. vairāk nekā dubultojusies. Biedriem izmaksās 9 proc. dividendes, resp. 123.000 dol., vispārējā rezerves fondā paredz ieskaitīt 65.000 dol., bet federālās un Ontario valdību nodokļu maksai — 24.100 dol.

Hamiltonas nodaļas kasieris E. Remkins interesējās, cik no Toronto latviešu kreditsabiedrības 18. darbības gada 10 milj. 516.038 dol. bilances sastāda pāpārējās abas nodaļas. Noskaidrojās, ka Hamiltonas nodaļa — 0,5 milj dol. un Londona 200.000 dol. Valdes loceklis V. Vilks no Hamiltonas ierosināja sasaukt arī sapulci Hamiltonā, izteicot arī cerību, ka Hamiltona varētu sasniegt 1 milj dol. bilanci. Sapulce bija lietišķīga un ilga tikai vienu stundu.

Tuvāku ieskatu par kreditsabiedrības pēdējo darbības gadu dod pārskatu brošūra, kas bija piesūtīta biedriem jau pirms gada sapulces. No tajā ievietotiem pārskatiem redzams, ka kreditsabiedrības aktīvs pieaudzis par 1.958.921 dol., pārsniedzot 10 milj. dol. Termiņnoguldījumi, par kuŗiem tagad maksā 8—9 proc. resp. par 1—3 gadiem, pieauguši part 1.393.022 dol. Par ilgtermiņa noguldījumiem no 1—5 gadiem maksā 8,5—9,25 proc. Saimniecības gada beigās, 31. martā, šie biedru speciālie noguldījumi bija vairāk nekā 5,4 milj. dol., parastie krājnoguldījumi 1,7 milj. dol., čeku konts 894.181 dol. un ieguldījumi pajās — 1,7 milj. dol.

Aizdevumu komisija, kas gadā sanākusi 52 sēdēs, piešķīrusi hipotēkāros aizdevumus 6,9 milj. dol. un personiskos aizdevumos 1,2 milj. dol. Ziedojumos LNAK, latviešu skolām un Latvijas brīvības fondam atvēlēti 9.800 dol., kreditsabiedrības gada grāmatai 8451 dol.

Biedru skaits 1976./77. g. sasniedzis 3415, organizācijām iekārtoti 228 depozitu konti, bet biedriem 2032 krājnoguldījumu un čeku konti.

V.S.